

372.6014

42760

7.3

4661180-5999

ทวีสิน

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติ

ต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอน

แบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

ปริญญานิพนธ์

ของ

นฤมล กังวาลไกล

29 ก.ย. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ความหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

กุมภาพันธ์ 2534

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

173431

คณะกรรมการควบคุม และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอก
การประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม -

..... ประธาน
(รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)
..... กรรมการ
(อ.ทัศนา ทองภักดี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)
..... กรรมการ
(อ.ทัศนา ทองภักดี)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.พิทย ดันหยง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)
วันที่ 8 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2534

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย อาจารย์ทัศนาศ ทอภักดี รองศาสตราจารย์ เทพย์ ตันหยง และ อาจารย์สั่น มีบัณฑิต ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สุคนธ์ แตรทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแจ้งร้อน และ คณะครูโรงเรียนวัดแจ้งร้อนที่กรุณาให้ความร่วมมือและสนับสนุน ตลอดจนอำนวยความสะดวก ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ชูศักดิ์ ชื่นชม อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดสารอด ตลอดจน คณะครูโรงเรียนวัดสารอดทุกท่านที่ให้ความแนะนำและให้ความร่วมมือในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณนิภาพร พิงก์พรรณชาติ อาจารย์จิราพร ทรายคำ อาจารย์บรรเจตพร รัตนพันธ์ อาจารย์สมควร เกตุทอง อาจารย์ชยันต์ เพชรศรีจันทร์ กลยาณมิตรผู้ให้ความ ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา

ประการสุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุวิทย์ คุณแม่สุธรรม กังวาลไกล ที่กรุณา ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจอย่างยิ่ง

คุณค่าอันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย ตลอดมา

นณมล กังวาลไกล

งานวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2533 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นฤมล กังวาลไกล

สารบัญ

บทที่

หน้า

1/ บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน	60
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน	64
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย	66
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	68
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	71
3/ วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	72
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	72
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	73
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	73

แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง	82
แบบแผนการทดลอง	82
การดำเนินการทดลอง	83
การวิเคราะห์ข้อมูล	84
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	84
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	87
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	92
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	92
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	92
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	93
สรุปผลการวิจัย	94
อภิปรายผล	95
ข้อเสนอแนะ	98
บรรณานุกรม	100
ภาคผนวก	111
ประวัติย่อของผู้วิจัย	270

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control - Group	
	Pretest - Posttest Design	82
2	การจัดตารางเวลาการทดลองใน 1 สัปดาห์	83
3	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ ..	89
4	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการเขียนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ	90
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ	91
6	ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดการอ่านชุดที่ 1	113
7	ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดการอ่านชุดที่ 2	115
8	ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดการอ่านชุดที่ 1	117
9	เปรียบเทียบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติตามลำดับขั้น	131

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	ลำดับการสอนแบบธรรมชาติ	50
2	แผนภูมิไดอะแกรม	56
3	แผนภูมิสรุปกระบวนการผลิตหนังสือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา	59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การสอนภาษาไทยนับได้ว่าเป็นการสอนที่ช่วยสร้างเครื่องมือในการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้วิทยาการแขนงต่าง ๆ ตลอดจนการนำภาษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 จึงได้กำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอนไว้ว่า "ให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ แสวงหาความรู้ และมีเหตุผล เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน" (กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 1)

ในการสอนภาษาไทยจึงจำเป็นต้องเน้นทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่านและเขียน ให้สัมพันธ์กัน โดยเฉพาะในทักษะการอ่านและการเขียน เพราะการฟัง การพูดเป็นทักษะที่ทุกคนได้ฝึกโดยธรรมชาติมาแล้วตั้งแต่เริ่มเรียนรู้ภาษา ส่วนการอ่านและการเขียนเป็นสิ่งที่จะต้องมีการเรียนการสอนอย่างถูกวิธี โดยเฉพาะการอ่านเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่นักเรียนใช้สำหรับเรียนเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว และผลการเรียนวิชาต่าง ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (สิทธิโชค วรานุสันติกุล. 2514 : 64)

ฉะนั้นครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อนักเรียน เพราะนอกจากครูจะเป็นผู้ให้ความรู้แก่นักเรียนแล้ว ครูยังต้องมีบทบาทสำคัญที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนในด้านการใช้ภาษาให้ถูกต้อง รวมทั้งการเสริมสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาไทยให้แก่นักเรียนด้วย (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2531 : 6) การเรียนการสอนภาษาไทยที่ดีนั้นครูต้องจัดกิจกรรมการสอนให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะและประสบการณ์ทางภาษาให้มาก ๆ โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของนักเรียนและครูต้องมีบทบาทในการช่วยเหลือให้นักเรียนได้ฝึกการคิด การรู้จักแก้ปัญหาและสรุปความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง (ระวีวรรณ เสวตามร. 2526 : 100)

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ เพราะการอ่านจะช่วยปรับ และขยายประสบการณ์ของคน ทั้งยังช่วยให้คนเราสามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสร้างความเพลิดเพลินจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้อย่างมาก (บันลือ พงกษะวัน. 2522 : 27) หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ได้เห็นความสำคัญของการอ่านเป็นอย่างมาก จึงได้วางจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ว่า ให้มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่าน และใช้เวลาว่างในการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 1)

จากการสัมมนาระดับชาติว่าด้วยเรื่อง "การรณรงค์เพื่อการอ่าน" ซึ่งจัดขึ้นที่ห้องประชุมคุรุสภา ในวันที่ 23 - 25 กันยายน 2528 ได้มีการอภิปรายปัญหาของการอ่านพอสรุปได้ว่า เด็กอ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่คล่อง หรืออ่านออกแต่เก็บใจความไม่ได้ อ่านผิดวรรคตอน และไม่มีนิสัยรักการอ่าน ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องจัดทบทเรียน และวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัย เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของเด็ก และช่วยให้เด็กเรียนด้วยความสนุกสนาน (เน้นทรรัตน์ ชื่นชม. 2531 : 2)

๕ ในด้านความสามารถในการเขียนนั้น เป็นทักษะในการแสดงออกแทนคำพูดที่ต้องการสื่อความหมายถึงผู้อ่านโดยบันทึกถ้อยคำ และความคิดของผู้เขียนไว้ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน

๖ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ทักษะการอ่าน และการเขียนนั้นสัมพันธ์กันมาก จึงจำเป็นจะต้องสอนการอ่านควบคู่กันไป คือเมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้วก็ควรที่จะเขียนคำนั้นได้ถูกต้องด้วย

๗ จากรายงานการประเมินผลความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 พบว่า

การประเมินคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 สมรรถภาพนั้น ผลการประเมินของเขตรายการบูรณะปรากฏว่า

สมรรถภาพที่ 1	ความสามารถในการฟัง	นักเรียนได้	89.94 %
สมรรถภาพที่ 2	การเข้าใจเรื่องที่ฟัง	นักเรียนได้	70.36 %
สมรรถภาพที่ 3	การปฏิบัติตนในการฟัง	นักเรียนได้	88.67 %
สมรรถภาพที่ 8	ความสามารถในการอ่านจับใจความ	นักเรียนได้	88.51 %
สมรรถภาพที่ 10	ความสามารถในการเขียนและการเรียบเรียงประโยค	นักเรียนได้	51.63 %

ซึ่งจะเห็นว่าในสมรรถภาพที่ 10 ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ (สำนักการศึกษารุงเทพมหานคร. 2530 : 203) จากสภาพการไม่ประสบผลสำเร็จด้านการอ่าน การเขียน และการเรียบเรียงประโยค ดังกล่าว อาจมาจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน เช่น ครู นักเรียน หลักสูตร กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อการสอน ตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ "ภาษาไทย" (สมพงษ์ จิตระดับ. 2527 : 9) จะเห็นว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดก็คือ "ครูผู้สอน" เนื่องจากเป็นผู้ที่มีบทบาทที่จะ ทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันการเรียนการสอนจะมุ่งให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางก็ตาม แต่ความสำคัญของครูก็ได้ลดลง เพราะครูจะต้องจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงบทบาทมากขึ้น และครูจะต้องสร้างบรรยากาศในการเรียนให้นักเรียนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ (พัฒนา จันทนา. 2526 : 36)

ดังนั้นครูจึงต้องใช้วิธีการสอนที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ ค้นหาคำตอบ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง การจัดเนื้อหา ควรมีกระบวนการตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก นอกจากนั้นครูควรเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับ อายุ สติปัญญา และประสบการณ์ของนักเรียน สื่อการสอนที่นำมาใช้ควร จะสร้างความสนใจ ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามเนื้อหาบทเรียน มีการสรุปบทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่ถูกต้อง จึงทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (กรมวิชาการ. 2522 : 93)

เจตคติต่อการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทยอย่างมาก อัทยา สายศิลป์ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึก สมรรถภาพการอ่านเริ่มมีเจตคติต่อภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนที่ฝึกตามกิจกรรมคู่มือ การสอนของกรมวิชาการ (อัทยา สายศิลป์. 2526 : 66)

วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounter) เป็นวิธีสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กในทางจิตวิทยาการเรียนรู้ เพราะมีลำดับขั้นตอนที่ส่งเสริมเด็กให้มีโอกาสฝึกทักษะทางภาษาทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน ซึ่งสอดคล้องกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก คิด แก้ปัญหาและกระทำด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือ เพราะวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษานี้ยึดหลักการและทฤษฎีการสอนภาษาจาก 3 ทฤษฎี คือ แนวทฤษฎีการสอนแบบสื่อสาร ซึ่งเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนโดยอาศัยหลัก การของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติที่เน้นการให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มี

ความหมายแก่ผู้เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ทางภาษาของผู้เรียน และแนวทฤษฎีการสอนอ่านซึ่งเน้นกระบวนการอ่านของมนุษย์เป็นสำคัญ โดยยึดหลักทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2531 : 7 - 9)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นวิธีการสอนใหม่ที่น่าสนใจ เพราะสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามาทดลองสอน โดยการเปรียบเทียบกับการสอนแบบปกติ ในด้านความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดกรุงเทพมหานคร ว่าจะส่งผลต่อนักเรียนในการเรียนมากน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น
2. ทำให้เป็นแนวทางสำหรับครูในการนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนวิชาอื่น ๆ ต่อไป
3. ทำให้ได้สื่อการสอนอ่านวิชาภาษาไทยสำหรับใช้ในการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 เรื่อง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนวัดสารอด เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานครที่เรียนโดยใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 89 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนวัดสารอด เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง กลุ่มควบคุม 1 ห้อง ห้องละ 25 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 96 คาบ คาบละ 20 นาที สอนวันละ 3 คาบ สัปดาห์ละ 4 วัน เป็นเวลา 8 สัปดาห์
4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น
 - การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
 - การสอนแบบปกติ
 - 4.2 ตัวแปรตาม
 - ความเข้าใจในการอ่าน
 - ความสามารถในการเขียน
 - เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
5. หนังสือที่นำมาใช้ในการทดลอง เป็นหนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้คำที่มีในชีวิตประจำวันมาแต่งเป็นเรื่องราวจำนวน 2 เรื่อง โดยใช้ลักษณะการเขียนเรื่องแบบเรื่องเล่าจากประสบการณ์
6. หนังสือที่นำมาใช้ในกลุ่มควบคุม เป็นหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 ของกรมวิชาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึงความสามารถในการแปลความ ตีความ จับใจความ ขยายความ เพื่อหารายละเอียดของเรื่องจากข้อความหรือเรื่องที่อ่าน ซึ่งสามารถวัดจากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

2. ความสามารถในการเขียน หมายถึง ความสามารถในการเรียบเรียงคำเป็นประโยค และลำดับเป็นเรื่องได้ สื่อความหมายได้ เป็นที่เข้าใจถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา รวมทั้งการสะกด คำตามอักขระวิธีโดยเน้นการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ และการเขียนรายงาน ซึ่งวัดจากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

2.1 การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ หมายถึง เรื่องที่เขียนจากเหตุการณ์ที่ผ่าน มาแล้วจากประสบการณ์ ซึ่งมีลักษณะการเขียนดังนี้

- ขั้นที่ 1. นำเข้าเรื่อง
- ขั้นที่ 2. ลำดับเหตุการณ์
- ขั้นที่ 3. เล่าเหตุการณ์
- ขั้นที่ 4. สรุปเรื่อง
- ขั้นที่ 5. แสดงความรู้สึก

2.2 การเขียนรายงาน หมายถึง การเขียนบันทึกความเรียงทางวิชาการ เป็น กิจกรรมอย่างหนึ่งในการศึกษา ซึ่งเป็นผลจากการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จากห้อง เรียน หนังสือ เอกสารประกอบบทเรียน บทความจากวารสารต่าง ๆ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

3. เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนในด้านการรับรู้ การประเมินค่า ความซาบซึ้ง และความสนใจ ที่มีต่อการเรียนภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบ สอบถามที่นำมาจากแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของ มัลลิกา ภักดิ์ณรงค์ ซึ่งได้หา คุณภาพแล้ว

4. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา หมายถึง การสอนที่เน้นการพัฒนาภาษาที่เป็นไป ตามการรับรู้โดยธรรมชาติ โดยการพัฒนาความหมายรวมของภาษาไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา จะจัดให้การอ่านเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะทางภาษาไปสู่การพัฒนาทักษะอื่น ๆ ในลักษณะของ

ทักษะสัมพันธ์ เน้นปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนเป็นหลักทุกทักษะ เน้นการสอนซึ่งใช้บทเรียนเป็นหลัก (Text Base) และกิจกรรมเป็นปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเพื่อเป็นการเริ่มพัฒนาทักษะทางภาษา ซึ่งเป็นวิธีสอนที่ผู้วิจัยใช้ในกลุ่มทดลอง โดยดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดหลักผล การวิจัยของโครงการ เทรเกอร์ พาร์ค (Trager Park Project) ของ ดร. ริชาร์ด วอล์คเกอร์ และ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1. นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปรายหรือสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกันกับ ครู โดยใช้การทำไดอะแกรม (mapping)

ขั้นที่ 2. ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องของนักเรียน และอภิปรายร่วมกัน

ขั้นที่ 3. เขียนเรื่องร่วมกันกับครูในกลุ่ม หรือเขียนเรื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียนเองในกลุ่มย่อยหรือตามลำพัง

ขั้นที่ 4. อภิปรายและสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนเขียนในขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5. ทำกิจกรรมทางภาษาเพื่อทบทวนและฝึกความแม่นยำ

การประเมินผล ในทุกขั้นตอนของการสอนจะมีการประเมินผลการเรียนของนักเรียนจาก การทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น สังเกตจากการอภิปราย การสนทนา การอ่านออกเสียง การตอบ คำถาม ตรวจจากแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบ

5. การสอนปกติ หมายถึง การสอนตามคู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ซึ่งมีขั้นตอนและกิจกรรมการ เรียนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1. นำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้เพลง เกม หรือ กิจกรรมการสนทนา

ขั้นที่ 2. สอนคำใหม่ โดยใช้บัตรคำ และกิจกรรม

ขั้นที่ 3. สอนอ่านในใจ โดยใช้เนื้อเรื่องจากแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เล่ม 1

ขั้นที่ 4. สอนอ่านออกเสียง โดยใช้เนื้อเรื่องจากแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 4 เล่ม 1

ขั้นที่ 5. สอนแบบฝึกทำบทเรียน โดยการฝึกสังเกตและจดจำ

ขั้นที่ 6. ให้นักเรียนเล่นเกมเสริมทักษะ โดยใช้กิจกรรมและเกม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัยดังหัวข้อต่อ

ไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน
 - 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียน
 - 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่
 - 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน
 - 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย
 - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

~~X~~ ความหมายของการอ่าน นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายท่านดังนี้

๑ เปลื้อง ณ นคร ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือ การถ่ายทอดความคิดจากหนังสือของผู้ประพันธ์ไปยังผู้อ่าน ด้วยผู้ประพันธ์ต้องการให้ผู้อ่านได้เห็นความคิดความรู้สึกของตน ถ้าผู้อ่านสามารถตีความของหนังสือได้และสามารถรู้จุดหมายของผู้ประพันธ์ได้ก็ได้อีกชื่อว่า "อ่านหนังสือเป็น" (เปลื้อง ณ นคร. 2521 : 12)

๑/มานิต บุญประเสริฐ ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือการสื่อความระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านโดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่านคือ การค้นหาความหมายจากข้อเขียนนั้น ๆ ผู้อ่านจะเข้าใจข้อความมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ลักษณะของเรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ความสามารถทางด้านภาษา เป็นต้น (มานิต บุญประเสริฐ. 2526 : 9)

ประเทิน มหาจันทร์ ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจัดบันทึกไว้ การอ่านที่แท้จริงผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะต้องอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานด้วย (ประเทิน มหาจันทร์. 2530 : 13)

บุชและฮิบเนอร์ ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นกระบวนการคิด หัวใจสำคัญของการอ่านคือ การที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านโดยผู้อ่านได้ให้ความหมายจากการนำเอาสัญลักษณ์ที่อ่านไปสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของตน ซึ่งจะทำให้เกิดนิมิตขึ้นในใจของผู้อ่าน (Bush and Huebner. 1970 : 14)

กูดแมน ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน เพราะผู้อ่านต้องพยายามสร้างความหมายขึ้นจากตัวอักษร การอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องคิดอยู่ตลอดเวลา ผู้อ่านจะต้องอาศัยการสังเกตจากสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในข้อความ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการใช้ความหมายที่เหมาะสมที่สุดจากข้อความเหล่านั้น (Goodman. 1970 : 5,9,11)

ริลีย์ กล่าวว่า การอ่านคือเครื่องมือพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับสูง การที่นักเรียนจะเรียนวิชาต่าง ๆ ให้ทันและให้ได้ดีนั้น นักเรียนจะต้องมีทักษะในการอ่านเป็นอย่างดี สามารถปรับระดับการอ่านให้ทันบทเรียน และวัสดุที่ใช้ประกอบการเรียนมีจำนวนมากด้วย นั่นคือ นักเรียนต้องมีความสามารถในการเลือกความคิดและหลักการสำคัญ ๆ จากเรื่องที่อ่านได้ และสามารถลำดับเหตุการณ์ได้แย่ง และให้เหตุผลต่าง ๆ ไปอีกด้วย (Riley. 1975 : 198 - 200)

เดอซองค์ กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับความคิดที่ได้จากการอ่าน ซึ่งรวมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ผู้เขียนจะมีบทบาทในการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวอักษร ถ้าไม่มีผู้อ่านการเขียนก็ไม่มี ความหมาย ดังนั้น เขาจึงสรุปคำจำกัดความของ

การอ่านว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ในการถอดรหัสความหมายของคำจากผู้เขียนให้เข้าถึงจิตใจของผู้อ่านได้ (Dechant. 1982 : 5)

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า การอ่านหมายถึง กระบวนการในการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ซึ่งการแปลความหมายในข้อความนั้นจะต้องอาศัยประสบการณ์ร่วมในด้านความสามารถทางภาษาระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนเป็นสำคัญ

ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านเพราะถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจก็จะถือว่าการอ่านนั้นไม่สมบูรณ์

สุวัฒน์ จันทร์ลอย กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษาและประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการอ่านอย่างยิ่ง ถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้นและยังทำให้เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์อีกด้วย (สุวัฒน์ จันทร์ลอย. 2527 : 11)

๑) ขวาล แพร์ตกุล ได้กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นสิ่งที่สามารถแสดงออกด้วยพฤติกรรม 3 ประการ คือ

การแปลความ หมายถึง การแปลเรื่องราวหรือข้อความเดิมให้ออกมาเป็นคำใหม่ ภาษาใหม่หรือแบบใหม่

การตีความ หมายถึง การเก็บความเดิมมาบันทึกใหม่ เรียบเรียงใหม่ หรือร้อยกรองใหม่ เป็นการมองเรื่องราวเดิมในแง่ใหม่ ค้นหา เปรียบเทียบทั้งความสำคัญและความสัมพันธ์ส่วนย่อย ๆ ภายในเรื่องราวนั้น ย่นย่อจนเป็นข้อสรุปได้

การขยายความ คือการอนุมาน หรือ ขยายความคิดให้กว้างลึกและไกลกว่าข้อเท็จจริงที่ประจักษ์อยู่ในเรื่องนั้น ๆ

ฉะนั้น การแปลความ เป็นพื้นฐานให้เกิดความเข้าใจ เมื่อแปลความแล้ว จึงสามารถตีความได้ เมื่อสามารถตีความแล้วจึงจะขยายความได้โดยถูกต้อง นั่นคือ ความเข้าใจในการอ่าน (ชวาล แพรัตกุล. 2506 : 277 - 246)

ในทำนองเดียวกัน สมบูรณ์ ชิตพงษ์ กล่าวว่า ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความสามารถทางด้านสมองในการคิดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในด้านการแปลความ ตีความ และขยายความในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต (สมบูรณ์ ชิตพงษ์. 2523 : 27)

นอกจากนี้ สมุทร เข็นเชาวนิช ได้กล่าวว่า ความเข้าใจ (Comprehension) คือ ความสามารถอันพึงประสงค์จากสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความเข้าใจถือเป็นเรื่องราวที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษาและประสบการณ์ต่าง ๆ หลายด้านของแต่ละคน และถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการอ่าน เพราะถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใด ๆ เลย ก็อาจกล่าวได้ว่ายังไม่เกิดการอ่านที่แท้จริง ไม่ได้สื่อความหมายอะไรทั้งสิ้นและยังทำให้เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์อีกด้วย (สมุทร เข็นเชาวนิช. 2528 : 92)

ทิงเกอร์ กล่าวว่า ความเข้าใจ เป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิดเพียงมีความเข้าใจที่แจ่มแจ้งแต่อย่างเดียวก็เพียงพอแก่การรวบรวมความคิดในสิ่งที่เราอ่านได้ ฉะนั้นการสอนอ่านจึงควรย่ำความสำคัญที่การส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านให้มาก (Tinker. 1952 : 15)

เซฟเพอร์ต ได้สรุปว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถของผู้อ่านที่ใช้ความคิดตามข้อเขียนที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจภาษาของผู้เขียนและตีความหมายให้ตรงกับความต้องการของผู้เขียน (Shepherd. 1973 : 79)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านก็คือหัวใจสำคัญของการอ่านนั่นเอง ถ้าผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในข้อความที่อ่านได้ตรงกับความต้องการของผู้เขียน ก็ถือว่าการอ่านนั้นได้ประสบผลสำเร็จแล้ว

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

① ตรีเชีย แสดงความเห็นว่ ความเข้าใจในการอ่านไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการตอบคำถามให้ถูกต้องเท่านั้น แต่หมายถึงความเข้าใจที่มีอยู่ 2 ระดับ คือ

1. ระดับต่ำ ความเข้าใจในระดับนี้จะเกิดก็ต่อเมื่อผู้อ่านพอใจกับสิ่งที่ตนอ่านเข้าใจความหมายและมโนทัศน์อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
2. ระดับสูง นักเรียนจะต้องจับใจความสำคัญให้ได้ เข้าใจถึงแก่นของแนวคิดที่แฝงอยู่ และสามารถเปรียบเทียบแนวความคิดเหล่านั้นกับสิ่งที่เขาเคยรู้มาแล้วเพื่อที่จะรับเอาสาระสำคัญและแนวคิดใหม่นำมาผสมผสานเป็นมโนคติทั้งใหม่และเก่าเข้าด้วยกัน

ความเข้าใจในการอ่าน เป็นคำที่มีความหมายครอบคลุมหลักใหญ่ ๆ ไม่ต่ำกว่า 5 ประการ จากหลัก 10 ประการ ซึ่งควรจะได้รับ การทดสอบโดยเรียงลำดับตามความสามารถ ดังนี้

1. เข้าใจความหมายศัพท์ที่เป็นมูลเจสำคัญ วลี ประโยค
2. แยกแยะข้อเท็จจริงและทำตามคำสั่งได้อย่างมีระบบ
3. จับใจความที่สำคัญที่สุดได้และจำแนกระหว่างใจความสำคัญและรายละเอียดได้
4. เข้าใจและเรียงลำดับข้อความได้
5. สรุปเรื่องราวและให้ข้อคิดเห็นได้
6. ทำนายผลได้ใกล้เคียง
7. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล
8. จำแนกข้อเท็จจริงได้จากความคิดเห็น จากการพิสูจน์สมมติฐาน
9. แก้ปัญหาด้านการตีความได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำที่มีความหมายกำกวม
10. อ่านอย่างมีวิจารณญาณและมีความซาบซึ้ง (คีริอร์ รัตนอุดม. 2527 : 14 - 15 ;

อ้างอิงมาจาก (Tricia. 1982 : 74 - 75)

เบอร์มิสเตอร์ ได้แบ่งความเข้าใจในการอ่านโดยอาศัยพื้นฐานจากแซนเดอร์ (Sanders) ซึ่งดัดแปลงมาจากลำดับขั้นการเรียนรู้ของบลูม (Bloom) โดยแบ่งความเข้าใจในการออกเสียงเป็น 7 ระดับ คือ

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นการจำในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ ได้แก่ การจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วัน เดือน ปี คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
 2. ระดับการแปลความหมาย (Translation) เป็นการนำข้อความหรือสิ่งที่รู้ไปแปลเป็นรูปอื่น เช่น แปลจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ การนำใจความไปแปลเป็นแผนภูมิได้
 3. ระดับการตีความ (Interpretation) คือความเข้าใจหรือมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้ระบุไว้โดยตรง เช่น การเข้าใจสาเหตุของเรื่องที่อ่าน แม้ว่าจะได้อ่านเฉพาะผลของเรื่อง คาดการณ์ได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป การจับใจความสำคัญของเรื่องได้โดยที่ผู้เขียนมิได้บ่งบอกไว้อย่างชัดเจน การเข้าถึงจิตใจและความรู้สึกของตัวละครในเรื่อง สามารถโยงบุคคลในเรื่องว่าเป็นจริงหรือสมมติขึ้น และอะไรเป็นตัวทำให้เป็นเช่นนั้น การจินตนาการที่เข้าถึงสภาพชีวิตของบุคคลในเรื่อง สามารถจะมองเห็น รู้จัก ได้กลิ่น ได้ยิน และรู้สึก จากจินตนาการ
 4. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) คือ ความสามารถในการเข้าใจหลักการและสามารถนำหลักการนั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ คือสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิต ซึ่งเป็นความสามารถในระดับค่อนข้างสูงของการเรียนรู้
 5. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถในการอ่านที่แยกแยะส่วนประกอบย่อย ๆ เข้าด้วยกันเป็นส่วนใหญ่ได้ เช่น การวิเคราะห์การโฆษณาชวนเชื่อที่ผู้เขียนโฆษณา คือใคร ทำงานให้ใคร มีจุดประสงค์อะไรหรือแยกแยะวิเคราะห์คำประพันธ์ต่าง ๆ เช่น โดยการสังเกต สัมผัส และจังหวะอารมณ์และความรู้สึก เป็นต้น
 6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ความสามารถนำความคิดเห็นที่ได้จากที่ต่าง ๆ ในสิ่งที่อ่านมาผสมผสานกันและจัดเรียบเรียงใหม่
 7. ระดับการประเมินผล (Evaluation) คือ ความสามารถในการวางเกณฑ์และตัดสินสิ่งที่อ่านโดยอาศัยเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นหลักฐาน (Burmeister. 1974 : 147 - 148)
- นอกจากนี้ เบอร์มิสเตอร์ ยังได้เปรียบเทียบการจัดระดับความเข้าใจในการอ่านของเขา กับของสมิท ไว้ดังนี้

1. ระดับความจำ	}	ระดับความเข้าใจความหมาย
2. ระดับการแปลความหมาย		จากการเห็นคำ
3. ระดับการตีความ	}	ระดับตีความ
4. ระดับการประยุกต์ใช้		
5. ระดับการวิเคราะห์	}	ระดับวิจารณ์
6. ระดับการสังเคราะห์		
7. ระดับการประเมินผล		

(Burmeister. 1974 : 147 - 148)

ดัลแมน และคนอื่น ๆ ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจในข้อเท็จจริง (Factual level) หมายถึง ความเข้าใจเนื้อเรื่องทีอ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้
2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interspection level) คือความเข้าใจโดยอาศัยการสรุปความ ตีความ และแปลความหมายจากเรื่องทีอ่านได้
3. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า (Evaluation level) คือความสามารถในการประเมินค่าสิ่งที่ผ่านมาโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านพิจารณาและตัดสิน (Dallman and others. 1974 : 166)

สมิธ และบาร์เร็ต ได้แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal Comprehention) เป็นความเข้าใจพื้นฐานที่ผู้อ่านจะเข้าใจว่าผู้เขียน เขียนว่าอย่างไร
2. ระดับความเข้าใจขอบเขตที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง สามารถโยงกับเหตุการณ์อื่น ๆ ได้ (Inference)
3. ระดับความเข้าใจที่ประเมินผลเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านได้ (Evaluation)
4. ระดับความเข้าใจที่ทำให้เกิดทัศนคติ เปลี่ยนแปลงความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิดได้ (Appreciation) (Smith and Barrett. 1979 : 317)

X ความสำคัญของการอ่าน

๕ กุหลาบ มัลลิกะมาส สรุปถึงความเข้าใจในการอ่านว่า เด็กอายุ 16 - 18 ปี เป็นระยะเตรียมตัวไปประกอบอาชีพ การอ่านจึงควรเชื่อมโยงไปถึงการประกอบอาชีพด้วย ควรส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านเรื่องที่ตรงกับความสนใจของเด็ก ตามวัยประสบการณ์และส่งเสริมให้อ่านต่อเนื่องกันไป (กุหลาบ มัลลิกะมาส. 2511 : 2)

สุจิต เพียรชอบ กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิทยาต่าง ๆ เพื่อความบันเทิงใจ และการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้คนสืบทอดการอ่านและมีทักษะในการอ่าน มีอัตราเร็วในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูด การเขียนได้เป็นอย่างดี หากนักเรียนมีทักษะดีแล้วย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี (สุจิต เพียรชอบ. 2523 : 98)

ประเทิน มหาพันธ์ ได้สรุปความสำคัญของการอ่านเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ช่วยให้ได้ความรู้หรือสนองในสิ่งที่อยากรู้ การอ่านจะทำให้ได้รับความรู้ข้อมูลแจ่มแจ้งและชัดเจนกว่าการฟัง
2. ช่วยในการพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาปรับปรุงพัฒนาชีวิตของตนให้ดีขึ้น
3. ช่วยปรับปรุงสภาพภาพให้ดีขึ้น พัฒนาอาชีพของตนให้ก้าวหน้าจากการอ่าน
4. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์
5. ช่วยให้มีชีวิตปลอดภัยและพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า เพราะถ้าประชาชนอ่านหนังสือได้จะปฏิบัติตามกฎหมายได้ถูกต้อง เกิดความสงบสุขในบ้านเมือง (ประเทิน มหาพันธ์. 2523 : 161)

ระวีวรรณ ศรีคร้ามครัน กล่าวว่า ความสำคัญของการอ่านอยู่ที่ว่าผู้อ่านมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้หรือไม่

1. สามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านไปแล้วได้มากน้อยแค่ไหน
2. สามารถจับใจความสำคัญได้หรือไม่
3. สามารถที่จะเปรียบเทียบหรือแยกความแตกต่างได้ว่า ใจบทความหรือสิ่งที่อ่านไปแล้วนั้น ส่วนไหนเป็นความจริง เป็นเนื้อเรื่องที่สำคัญ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนหรือความคิดเห็นโดยทั่ว ๆ ไป

4. สามารถที่จะเข้าใจและปฏิบัติตามที่อ่านมาได้อย่างถูกต้องหรือไม่
- (ระวีวรรณ ศรีศรีธรรม. 2527 : 1)

สุธีพร ปาละติ ได้สรุปว่า การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ในการติดต่อสื่อสาร ทำความเข้าใจและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ดังนั้น การสอนอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (สุธีพร ปาละติ. 2531 : 20).

คลิฟฟอร์ด ได้กล่าวถึงประโยชน์การอ่านไว้ดังนี้

1. ช่วยสร้างความพึงพอใจให้แก่ชีวิต
2. ช่วยในการทบทวนสังสรรค์
3. พาผู้อ่านท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถไปได้ด้วยตัวเอง
4. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. ทำให้เกิดความสนใจใหม่ ๆ ขึ้นมา
6. ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
7. ได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้บันทึกไว้
8. ช่วยในการแก้ปัญหาสังคม การเมือง เศรษฐกิจและส่วนตัว
9. ให้ความรู้และทักษะเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน
10. พัฒนาคุณค่าทางจริยธรรมและช่วยให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจในตัวเอง

(Clifford. 1970 : 5 - 6)

✓ จุดมุ่งหมายของการอ่าน

๗) จินตนา ใบกาชุย ได้เสนอว่า การอ่านของเด็กในระดับประถมศึกษาควรมีจุดมุ่งหมายสำคัญ

3 ประการ คือ

1. ให้อ่านได้ หมายถึง การพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กตั้งแต่เริ่มต้นการอ่านพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ อ่านคำ กลุ่มคำที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย
2. อ่านเพื่อใช้เป็นเครื่องมือหาความรู้ หมายถึง ความสามารถในการอ่านที่นักเรียนเอาไปใช้ในการหาความรู้อื่น ๆ
3. อ่านเพื่อความสนุกสนานบันเทิงใจ หมายถึง นักเรียนรู้จักใช้การอ่านเพื่อความบันเทิง สนุกสนานเป็นการพักผ่อนหย่อนใจอย่างหนึ่ง (จินตนา ใบกาชุย. 2520 : 2 - 7)

๘) ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านดังนี้

1. อ่านให้ถูกต้อง คล่องแคล่ว รวดเร็ว
2. อ่านจับใจความได้และเข้าใจถูกต้อง
3. อ่านได้โดยไม่ต้องย่อนหน้าย้อนหลัง
4. เข้าใจความสัมพันธ์ในเนื้อเรื่อง รู้รายละเอียด สามารถขยายความได้
5. ตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านได้
6. วิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านได้
7. เข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ในเรื่องที่อ่านได้
8. อ่านในใจโดยไม่ทำปากขมุบขมิบ
9. เข้าใจจุดประสงค์และเจตนาของผู้เขียนได้

(กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 32 - 54)

ประเทิน มหาพันธ์ ได้แบ่งจุดประสงค์ของการอ่านในชั้นประถมศึกษา จำแนกเป็น 3 ข้อใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน
2. การพัฒนาทักษะเบื้องต้นของการอ่าน
3. ปลุกฝังรสนิยมและความสนใจในการอ่านของบุคคล (ประเทิน มหาพันธ์. 2530 :

186)

แฮริส ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน (Harris. 1956 : 12)

สมิธ กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านก็คือ ให้เกิดความชอบซึ่งในการอ่าน การที่จะซาบซึ้งในการอ่านนั้น จะต้องอาศัยความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วย นั่นก็คือ จะต้องอาศัยความสามารถในการอ่านที่เข้าใจ (Smith. 1960 : 1089)

มิลเลอร์ ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านออกเป็น 6 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อเข้าใจอย่างคร่าว ๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียดแล้วจับใจความสำคัญทั่ว ๆ ไป
4. อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้
5. อ่านเพื่อใช้วิจารณ์
6. อ่านเพื่อวิเคราะห์ข้อความหรือแนวคิดที่อ่าน (Miller. 1972 : 15)

✗ ประเภทของการอ่าน

๑) พวาทันธูเมสมา ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 3 ชนิด ตามลักษณะของการอ่านดังนี้

1. การอ่านออกเสียง ใช้เมื่อต้องการให้ตัวเราหรือผู้อื่นได้ยินข้อความที่อ่านหรือใช้เมื่อต้องการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน หรือเพื่อซาบซึ้งในข้อความที่อ่านอัตราเร็วทั่วไปในการอ่านชนิดนี้ 120 - 150 คำต่อนาที

2. อ่านออกเสียงเจี๊ยบ เป็นการอ่านที่ปากขมขนิบไปตามจังหวะอ่านเหมือนออกเสียง การอ่านแบบนี้ไม่มีประโยชน์อย่างใดแก่ผู้อ่าน เพราะไม่มีเจตนาต้องการให้ผู้อื่นได้ยินหรือฝึกออกเสียงแต่อย่างใด ทำให้เปลืองเวลาในการอ่าน ซึ่งอัตราเร็วจะเท่ากับการอ่านออกเสียงเท่านั้น

3. การอ่านในใจ การอ่านแบบนี้ไม่ใช่วิธีที่ออกเสียงต่าง ๆ เคลื่อนไหวเลย ใช้เฉพาะสายตากวาดไปบนหนังสือ ตาจับภาพแล้วส่งสายตาไปยังประสาทสมองให้รับรู้เพื่อจดจำข้อความต่าง ๆ เหมาะสมสำหรับใช้ในการอ่านค้นคว้า ซึ่งการอ่านแบบนี้มุ่งให้อ่านได้เร็วและมีความพร้อมทั้งสามารถเก็บความที่อ่านได้มาก (พวา พันธุ์เมฆา. 2518 : 38)

ในการสอนอ่านนั้น วาสนา เกตุภาค ได้แยกประเภทการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านออกเสียง คือ การว่าตามตัวหนังสือ เพื่อให้ผู้อื่นฟัง ผู้อ่านจะต้องอ่านได้ชัดเจนถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยม

2. การอ่านในใจ คือ การทำความเข้าใจกับตัวอักษร เป็นการอ่านเพื่อตัวผู้อ่านเอง ซึ่งจะได้รับประโยชน์เล็กน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้อ่านแต่ละคน (วาสนา เกตุภาค. 2521 : 1 - 2)

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ 2 ชนิดคือ

1. การอ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อขวนขวายหาความรู้ และความเพลิดเพลินให้แก่ตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกอัตราเร็วและจับใจความสำคัญซึ่งเป็นการอ่านที่นับวันแต่จะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น การอ่านประเภทนี้ไม่เพียงแต่อ่านได้ อ่านออกเท่านั้น แต่จะต้องมีความสามารถในการสรุปความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์คำหรือวิเคราะห์ความหรือเนื้อหาและวิจารณ์เรื่องได้

2. การอ่านออกเสียง ได้แก่

2.1 อ่านออกเสียงแบบร้อยแก้วเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรู้เรื่องและเข้าใจ

2.2 อ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อความไพเราะให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง (วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. 2522 : 135)

จากประเภทของการอ่านตามทัศนะการศึกษาหลายท่านได้กล่าวมานี้ พอจะสรุปได้ว่าการอ่านมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ อ่านออกเสียงและอ่านในใจไม่ว่าจะเป็นการอ่านประเภทใดผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านนั้นด้วยจึงจะเกิดประโยชน์

หลักและทฤษฎีในการสอนอ่าน

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย กล่าวว่า หลักการอ่านนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการอยู่ 2 กระบวนการ คือ การติดตามว่าผู้เขียนจะพูดว่าอะไร และคิดว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร วิธีสอนและเทคนิคการสอนแต่ละคนอาจจะใช้เวลาแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านของแต่ละคน และพื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ด้วยในการหาเหตุผลของข้อความที่อ่านนั้น ผู้เชี่ยวชาญการอ่านได้ค้นคว้าไว้ตามกระบวนการคิด (Thinking Process) มีหลายวิธี คือ

1. Top-Level Structure method เป็นวิธีที่เน้นหนักในการสอนให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ด้วยตัวเองในการที่จะพิจารณาว่าความคิดหรือปัญหาของข้อความนั้นไปในแนวใด เมื่อเข้าใจโครงการณ์เขียนหรือแผนการของผู้เขียน นักเรียนจะพบความคิดหลัก (Main Idea) และรายละเอียดอื่น ๆ อีกด้วย
 2. The Reader Selected Miscues Technique ให้นักเรียนอภิปรายเพื่อที่จะเดาความหมายของคำยากที่พบในข้อความที่อ่านหลังจากที่อ่านแล้ว การอภิปรายของครูจะช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้น และรู้ว่าตนเองมีจุดบกพร่องตรงไหน
 3. The Cloze Procedure เป็นวิธีที่ให้นักเรียนอภิปรายถึงคำที่สลับออกไป
 4. The ERICA Model Method เน้นให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ
 1. การเตรียมสำหรับอ่าน (Preparing for Reading)
 2. การคิดในสิ่งที่อ่าน (Thinking through the Reading)
 3. การแยกแยะและรวบรวมความรู้ที่ได้ (Extracting and Organizing Information)
 4. การแปลความหรือตีความรู้นั้น (Translating Information)
- (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2528 : 1 - 8)

สมบัติ มหารศ ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์การสอนอ่านในชั้นประถมศึกษาดังนี้

1. สอนโดยให้เด็กแสดงออกทางประสบการณ์ โดยยึดภูมิหลังและสิ่งใกล้ตัวเด็ก ตลอดจนสิ่งที่ได้พบมาก่อน แล้วนำมาสอดแทรกให้เด็กอ่าน
2. การสอนอ่านในวัยเริ่มแรกหรือวัยประถมศึกษาตอนต้น ควรมีการกำหนดให้อ่านในห้องสมุดด้วย
3. การอ่านที่ดีต้องมีกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย และมีการเล่นประกอบทุก ๆ ชั่วโมง
4. การอ่านที่มีประโยชน์ต้องมีการสนทนา การอภิปรายร่วมกันในชั้นด้วย
5. การฟังตัวอย่างที่ถูกต้องเป็นสิ่งที่เหมาะสมและต้องแก้ไขทันทีเมื่อเด็กอ่านผิด
6. ควรอ่านคำง่าย ๆ คำธรรมดาสามัญให้มากที่สุดก่อนที่จะอ่านคำยากต่อไป

(สมบัติ มหารศ. 2523 : 64)

คานาแวน และเฮชแมน กล่าวว่า วิธีการอ่านมีอยู่ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสำรวจ (Survey) คือ ผู้อ่านจะต้องสำรวจรายละเอียดต่าง ๆ ของหนังสือ เช่น หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย ตัวพิมพ์เอน เป็นต้น
2. ขั้นตั้งคำถาม (Question) ผู้อ่านจะตั้งคำถามจากเนื้อหา เช่น อาจดัดแปลงจากหัวข้อเป็นรูปคำถาม
3. ขั้นอ่าน (Read) ขั้นนี้เป็นการอ่านแบบเข้ม (Intensive Reading) คืออ่านให้เข้าใจสาระสำคัญและรวบรวมข้อเท็จจริงของสิ่งที่อ่านได้อย่างแจ่มแจ้ง เป็นการอ่านเพื่อหาคำตอบ ในขณะที่ผู้อ่านอาจใช้ดินสอหรือปากกาขีดเส้นใต้หรือทำเครื่องหมายกำกับเนื้อหาที่อ่านและบันทึกย่อ
4. ขั้นระลึก (Recall) เมื่อได้ข้อเท็จจริงและสาระสำคัญแล้ว ผู้อ่านจะต้องนำไปใช้ในการรายงานหรือการสอบ ดังนั้น จึงควรจะมีการระลึกถึงสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านบ่อย ๆ เพื่อป้องกันการลืม
5. ขั้นทบทวน (Review) ก่อนจะรายงานหรือเข้าสอบ ควรจะได้มีการทบทวนจากการบันทึกย่ออีกครั้งหนึ่งเพื่อความมั่นใจ (Canavan and Hechman. 1966 : 121)

คาโรลต์ กล่าวว่า การเรียนการอ่านมีหลักสำคัญควรยึด 3 ประการ คือ

1. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการวางเงื่อนไขในการเรียนการสอน มีความมั่นคงถาวรในการเรียนอ่าน การฝึกอ่านแต่อย่างเดียวยังอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้ นักเรียนอ่านหรือจำคำได้ ต้องอาศัยการเสริมแรงด้วย

2. การหยั่งเห็น (Insight) เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยพลันของเด็กแต่เกิดหลังจากเด็กได้ลองผิดลองถูกมาหลายครั้งแล้ว เช่น เด็กเห็นคำว่า "กิน" มาก่อนแล้วพบคำว่า "บิน" เด็กก็จะอ่านว่า "กิน" แต่เมื่อได้รับการสอนหรือได้ลองสะกดดู เด็กก็จะอ่านคำว่า "บิน" ได้ถูกต้อง

3. ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ เพียเจต์กล่าวว่า ความรู้คือประสบการณ์ที่ได้รับการสะสม (Cumulative) มาแล้วในอดีต กล่าวคือ เมื่อเด็กมีปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกแล้วได้ผลลัพธ์นั้นไว้ในตัว เมื่อเด็กพบเหตุการณ์เช่นเดิมอีกเด็กจะค่อยผสมผสาน (Assimilation) ความรู้ใหม่กับความรู้เก่าเข้าด้วยกันกับประสบการณ์ที่จะเกิดความคิดต่าง ๆ ไปใช้ในการทำปฏิริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่เด็กพบครั้งต่อไป (Carroll. 1964 : 188)

กูดแมน ได้เสนอแนะขั้นตอนในการสอนอ่านดังต่อไปนี้

1. Sampling หมายถึง การที่ผู้อ่านเลือกใช้ตัวชี้แนะจากข้อความที่เขาอ่านและเลือกใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ของตนเพื่อหาความหมายจากข้อความที่อ่าน
2. Prediction เป็นการคาดคะเนหรือเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไร จะดำเนินไปในลักษณะใด
3. Confirmation เป็นการหาข้อมูลยืนยันว่าสิ่งที่คาดคะเนไว้นั้นถูกต้องหรือไม่
4. Correction เป็นการแก้ไขหรือปรับจัดระดับความคิดอีกครั้งหนึ่งเมื่อผู้อ่านพบว่าสิ่งที่ตนคาดคะเนไว้นั้นไม่ถูกต้อง (Goodman. 1987 : 164)

วิธีสอนอ่านในระดับประถมศึกษา

๑) บัณฑิต พงกษะวัน ได้กล่าวถึงวิธีสอนอ่านในระดับประถมศึกษาว่า ถ้าจะให้เด็กเริ่มอ่านโดยการมุ่งให้อ่านสัญลักษณ์ล้วน ย่อมไม่น่าสนใจโดยเฉพาะคำที่มีความหมายน้อยมากหรือคำที่ไม่มี

ความหมายเป็นการยากที่จะมุ่งใช้การจำอย่างเดียว ดังนั้นจึงควรสอนโดยใช้ภาพ เพราะภาพจะช่วย
 ให้สัญลักษณ์มีความหมายชัดเจน อ่านง่าย ประสบความสำเร็จง่าย ชวนให้อยากเรียน จึงได้กำหนด
 ลำดับขั้นในการสอนอ่านเบื้องต้นไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม อาจนับรวมตั้งแต่การปฐมนิเทศในเรื่องการฝึกฟังเรื่องราวที่ครูสอนและ
 เล่าเรื่องไว้ด้วย การเตรียมขั้นนี้จึงเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องเตรียมการสอน เตรียมจัดหาวัสดุเพื่อจะ
 ใช้ในการอ่าน ควรเป็นเรื่องที่เด็กสนใจ และสามารถฝึกเตรียมตัวเด็กที่จะอ่านในขั้นนี้ด้วย

1.1 ขั้นสร้างความสนใจ โดยการให้ภาพสิ่งที่แสดงอาการเคลื่อนไหวให้เด็กสนใจ

1.2 ให้เด็กฝึกสังเกต เดา อ่านภาพ บอกลักษณะอาการเคลื่อนไหวให้ถูกต้อง

1.3 ครูพยายามชักชวนสนทนาถึงสิ่งเหล่านั้น เพื่อที่จะให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น
 หรือประสบการณ์ถึงสิ่งนั้น ๆ ออกมา

1.4 ฝึกให้เด็กอ่านสัญลักษณ์โดยให้ภาพช่วยอธิบายความหมาย การจำรูปคำโดย
 สังเกตความเหมือน ความแตกต่างของสัญลักษณ์หรืออาจใช้บัตรคำประกอบภาพที่เตรียมไว้หลังฝึกอ่าน
 แล้วตัดเฉพาะคำในลักษณะต่าง ๆ กัน

2. ขั้นชักจูงหรือแนะนำการอ่าน ครูอาจชักจูงให้เห็นความสำคัญของการอ่าน โดยมีทาน
 สนุกประกอบ ซึ่งให้เห็นโทษของการอ่านหนังสือไม่ได้ พร้อมกับชักจูงให้เห็นประโยชน์ของการอ่านที่
 จำเป็นแก่การดำรงชีวิต

2.1 ส่งเสริมการเล่าเรื่องจากภาพ หรือภาพที่เป็นชุดต่อเนื่องเป็นเรื่องราว

2.2 การอ่านภาพเป็นเรื่องราว อาจไม่ได้เรื่องราวละเอียดหรือถูกต้องตักจึงฝึก
 ให้อ่านสัญลักษณ์ประกอบภาพนั้น ๆ ได้เรื่องราวถูกต้องครบถ้วนดี และช่วยให้เด็กผู้เรียนเห็นเป็นบัน
 ตอนของการอ่านสัญลักษณ์และดูภาพไปด้วย จะรู้สึกว่า การอ่านเป็นของง่ายเพราะภาพเป็นเครื่องชี้
 แนวในการอ่านไปด้วย

2.3 การเตรียมเรื่องราวที่จะฝึกอ่าน ควรจะเป็นเรื่องราวสั้น ๆ เหมาะกับวัย
 ของเด็กผู้อ่าน นำคำใหม่เข้าสู่อดแทรกทีละน้อย เช่น

- อาจใช้รูปสระหนึ่งหรือสองสระ ตามมาตราแม่ ก กา มีพยัญชนะ 6 - 7
 ตัว เพื่อช่วยให้เรื่องราวเด่นชัด หรือผูกเป็นเรื่องให้ได้ใจความดี น่าสนใจชวนให้อยากอ่าน

- จากเรื่องราวง่าย ๆ ที่จะนำมาฝึกอ่าน จะต้องมีการมีคำแม่บท (Key Words) เป็นหลักที่จะสามารถนำไปสู่การแจกลูกได้

(ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำตามอักขรวิธีมาใช้สำหรับเริ่มอ่าน)

- การจัดทำเรื่องราว นิทานควรถือเอารูปสรุปเป็นเกณฑ์ เพราะจะแต่งเป็นเรื่องราวได้ดีกว่า ไม่ควรยึดพยัญชนะเป็นเกณฑ์ เช่น กะ กา กิ กี ฯลฯ ผูกเป็นเรื่องไม่ได้

- จะต้องมีการประกอบเรื่องที่สามารถช่วยบอกเรื่องราว

3. ขึ้นอ่าน อาจทำได้หลายทาง เช่น ช่วยกันเดาภาพที่แสดงความเป็นไปของเรื่องราว นั้น ๆ ด้วยการเล่นเกม จัดกิจกรรมที่สอดคล้อง หรือขับร้อง แล้วแต่กรรมวิธีที่เห็นว่าเหมาะสม

3.1 ชักชวน ชี้ชวนให้เห็นว่า การเดาเรื่องอาจคาดเคลื่อน ควรฝึกอ่านจะได้เรื่องราวที่ละเอียดถูกต้องดี

3.2 ครูอ่านนำทีละประโยค แล้วให้เด็กอ่านตาม ใช้เวลาในการอ่านสัก 1 - 2 จบ

3.3 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องราวที่อ่าน หรืออาจให้ตั้งชื่อเรื่อง (ถ้าต้องการ)

3.4 ให้นักเรียนลองอ่านนำบ้าง หรือให้อ่านนำและอ่านตามสัก 2 - 3 จบ

3.5 ฝึกให้ลองอ่านเป็นรายบุคคล คนละ 1 - 2 บรรทัด หรือประโยคก็ได้

ในการสรุปเรื่องราวที่อ่านนั้น อาจเอาไว้ในข้อสุดท้ายก็ได้แล้วแต่จะเห็นสมควร

4. ขึ้นเปรียบเทียบและพินิจตัวอักษร (Visual Discrimination) โดยปกติการอ่านเป็นคำเป็นประโยคนี้เป็นขั้นเริ่มต้นการอ่านตามทฤษฎีของ Gestalt เด็กเรียนรู้เป็นส่วนร่วม อ่านก่อนแล้วจึงจะมาสังเกตรายละเอียดทีหลัง เพราะธรรมชาติของมนุษย์ที่พบเห็นสิ่งใดจะต้องรู้นั้นอะไร ส่วนจะประกอบด้วยอะไร มีรายละเอียดอย่างไรก็พิจารณาทีหลัง

4.1 นำแถบประโยคที่จัดเตรียมมาไว้ให้ฝึกอ่านแล้วเทียบประโยคในแผนภูมิให้ถูกต้อง

4.2 ฝึกเทียบบัตรคำกับแผนภูมิหรือเรื่องราวที่อ่าน

4.3 ให้บัตรคำเสียงเดียวกันเรียงไว้ที่กระเปาะผนัง หรือจะใช้เขียนกระดานดำก็ได้

ให้เด็กได้ฝึกอ่าน แล้วสังเกตดูว่า อะไรเป็นตัวกำหนดเสียงเหมือน เช่น อา กา ตา ลา มานี มี นาดิ (มี บี ซี ลี) เพื่อให้เด็กได้พบเอง และจำเป็นต้องหาวิธีให้เด็กค้นพบเองให้ได้ถือว่าเป็นขั้น

สำคัญมากในการพินิจตัวอักษร เด็กผู้เรียนจะเริ่มได้กฎเกณฑ์ในการอ่าน

4.4 ผีกลึงเกิดพยัญชนะตามกลุ่มโครงสร้าง กณ ฃบ วรรณ พพพ อาจผีกลึงเขียน
พยัญชนะตามโครงสร้าง ในลักษณะนี้ เด็กจำได้เพียงตัวเดียวในกลุ่ม ก็อาจรู้จักจำ ก ได้จะได้ ฃ บ
ไปด้วย เพราะสามารถสร้างความสัมพันธ์กันได้ และเรียนรู้ได้เร็วกว่า

5. การสร้างความเข้าใจในการอ่าน อาจผีกลึงได้หลายลักษณะ

- 5.1 อ่านแล้วบอกความเข้าใจในรูปประโยคโดยการแปล
- 5.2 ใช้วิธีแสดงท่าทางประกอบการอธิบาย
- 5.3 การแสดงโดยสมมติตามเรื่องราวคล้ายละคร
- 5.4 อ่านแล้วช่วยกันสรุป หรือย่อเรื่องให้ได้ความ

6. การแจกลูกหรือแจกคำ โดยมุ่งที่จะอ่านคำใหม่ ๆ ที่มีตัวประกอบแบบเดียวกันอาจเริ่ม
โดยใช้วิธีการในข้อ 4. นำโดยการชี้คำแม่บท

- 6.1 ผีกลึงอ่านแบบไล่ตัวสะกดผสมคำ เฉพาะคำที่มีความหมายในตัวเองเท่านั้น
- 6.2 ใช้อุปกรณ์ในการผสมคำช่วย เช่น ของเลียนคำ สมุดผสมคำหรือกล่องฉาย

ภาพยนตร์

6.3 ผีกลึงเขียนตามคำบอกโดยใช้เสียงพาไป

7. ผีกลึงใช้คำที่อ่าน คำที่แจกลูกได้หลายอย่างเพื่อย้ำความเข้าใจและใช้ในการสื่อความ
หมายได้ดี

7.1 แสดงความหมายของคำที่แจกโดยพูดหรือแต่งประโยค

7.2 ใช้คำแม่บทเรียนและคำที่แจกในการเรียนรู้ที่จะขยายประสบการณ์ให้กว้าง
ขวางเช่น นำคำไปใช้ในการเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิต ลักษณะนิสัย และการงานพื้นฐานอาชีพ
โดยถือว่าภาษาไทยเป็นแกนวิชา และทุกกลุ่มวิชาก็ยังใช้คำที่เรียนมาแล้วได้ดี

7.3 จากการอธิบายความหมายของคำที่เรียน หรือคำแยกไปสู่การเล่าเรื่องราว
ประสบการณ์แล้วสร้างเป็นแผนภูมิประสบการณ์เพื่อใช้ในการผีกลึงอ่านเรียนรู้เรื่องราวเฉพาะตามที่
เด็กสนใจ เช่น

ลิง อยู่ ในป่า

ลิง ชอบ อาศัยอยู่บนต้นไม้

ต้นไม้ เป็นทั้งที่อยู่และที่หาอาหาร

ลิง ชอบกิน ผลไม้ ทุกชนิด

ลิง ชอบ ชุกชน นม่อมอยู่หนึ่ง ๆ

เด็กชุกชน จะถูกเรียกว่า "ชนเหมือนลิง"

7.4 กิจกรรมเสริมภาษาจะช่วยให้เด็กได้ใช้คำที่เรียนและคำที่แจกลูกนั้นให้ได้มากพอ เช่น การเล่นทายคำแข่งขัน บิงโกบัตรคำ เขียนคำแข่งขันและอื่น ๆ

7.5 สอดแทรกการใช้คำอ่านไว้ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การขับร้อง มุ่งจะให้ได้อ่านได้ฝึกอ่านเนื้อเพลง การเล่นเกมในวิชาพลศึกษา การส่งเสริมการแสดงออกในรูปศิลปะ วาดภาพแล้วเขียนอธิบายภาพ

7.6 จัดคำป้ายคำยากและอธิบายโดยภาพ โดยให้นักเรียนจัดกลุ่มกันเอง ตัด จิก ปะ กระดาษเป็นรูปตัวอักษรเป็นคำ ๆ แล้วให้นักเรียนหาภาพมาประกอบในเชิงอธิบายความหมายได้

8. การนำบัตรคำไปเทียบคำในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย หรือหนังสืออ่านประกอบเพื่อฝึกอ่านเอง โดยปกติครูมักจะใช้วิธีคัดลอกคำในแบบเรียนโดยตรงมาฝึกอ่านบนกระดานดำ ในกรณีเช่นนี้ก็จะทำให้หรือถึงความสนใจของเด็กมารวมที่กระดานดำที่จะสอน แต่มักจะได้ผลเพียงชั่วคราว เพราะเด็กทราบว่าครูคัดลอกมาจากหนังสือ เขาก็จะดูในหนังสือแบบเรียนของเขาและเริ่มเบนความสนใจไปที่อื่น หากเป็นไปได้ควรพัฒนาบทเรียนโดยถือเอาคำในบทเรียนเป็นหลัก นำมาฝึกอ่านโดยทำเป็นแผนภูมิ เพราะเหตุผลหลายประการ

- ในแบบเรียนแต่ละบทไม่มีคำแม่บท จึงควรทำคำแม่บทให้มีความถี่สูง (ซ้ำ 6 ครั้งขึ้นไป) เพื่อนำไปสู่การแจกลูก

- ในบทเรียนเป็นเรื่องไม่จบในตัวเอง ควรทำเรื่องให้จบหรือทำเรื่องให้มีสาระหรือความหมายของเรื่องให้ดี และสรุปเรื่องได้ดี

- เพื่อจะหลีกเลี่ยงการเข้าภาษาที่ไม่ถูกต้อง เช่น ในแบบเรียนยุคใหม่ มักจะนำเอาคำในภาษาพูดซึ่งไม่นิยมใช้ในภาษาเขียนเข้ามาใช้ ครูอาจพัฒนาให้เหมาะสมได้ (บันลือ พฤษะวัน

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

X ความหมายของการเขียน

Q ยง อิงคเวทย์ ได้ให้ความหมายของการเขียนคำไว้ว่า คือ การช่วยให้นักเรียนรู้จักกฎเกณฑ์ของการเรียงลำดับตัวอักษรในคำหนึ่ง ๆ เพื่อให้ออกเสียงชัดเจนและเขียนคำนั้นได้ถูกต้อง (ยง อิงคเวทย์. 2508 : 25)

๑ สุนันทา โสรัจจ์ ได้ให้ความหมายของการเขียนคำว่า คือ การเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ในการเขียนคำต่าง ๆ อย่างถูกต้อง (สุนันทา โสรัจจ์. 2511 : 5)

มัลลิกา ภักติณรงค์ ได้สรุปจากคำกล่าวของนักการศึกษาหลายท่านไว้ว่า การเขียนคำหมายถึง ความสามารถในการเขียนคำเรียงตามลำดับ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ รวมทั้งตัวสะกด การันต์ ในภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำหลักการเขียนไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย (มัลลิกา ภักติณรงค์. 2531 : 28)

สุธีพร ปาละดี กล่าวว่า การเขียนคือการเปลี่ยนภาษาพูดมาเป็นสัญลักษณ์คือตัวอักษร ซึ่งจะต้องเลือก ความคิด คำ ประโยคที่มีจุดหมายมาจัดประสมการณ อย่างมีระเบียบ เพื่อให้ถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยมและยังสามารถสื่อสารได้ด้วย (สุธีพร ปาละดี. 2531 : 20)

เยอร์เบอร์ค กรีน และจอร์เกนเสน ได้ให้ความหมายของการเขียนคำว่า หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำต่าง ๆ โดยเรียงพยัญชนะ สระ ได้อย่างถูกต้อง แต่เนื่องจากคำต่าง ๆ มีระดับความยากง่าย โอกาสที่บุคคลจะได้รับความสำเร็จในการเขียนแตกต่างกัน (Gerberich, Green and Jorgensen. 1962 : 294)

โอลิวา กล่าวว่า การเขียนเป็นภาษาของผู้พูดในการที่จะสื่อความคิดของเขาไปสู่คนอื่น ในการสื่อความหมายนี้จะขึ้นอยู่กับสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียน (Oliva. 1969 : 152)

แมคโครมอน กล่าวว่า การเขียนเป็นการสื่อความคิด ความรู้สึกตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกับเจตนารมณ์ของผู้เขียน (Macrimon. 1978 : 3)

จากความหมายของการเขียนที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า การเขียนเป็นการสื่อความหมายของการพูด การคิด ออกมาเป็นสัญลักษณ์ คือตัวอักษร โดยเขียนเรียงประโยคได้เป็นเรื่องราวให้ถูกต้องตามหลักในการเขียน

๗ จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการสอนเขียน

รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยุธยา ได้สรุปถึงการสอนเขียนคำในชั้นประถมศึกษาว่ามีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อให้เด็กรู้จักคำต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตและช่วยย้ให้เด็กเขียนเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ได้
2. เพื่อให้เด็กรู้จักเขียนคำต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กรู้จักใช้คำต่าง ๆ ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น
4. เพื่อให้เด็กค้นคว้าและคิดคำใหม่ ๆ ตามที่เด็กต้องการ

(รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยุธยา. 2516 : 132)

ดังนั้น การสอนสะกดคำ ครูควรตั้งจุดมุ่งหมายไว้สองประการ คือ สอนเพื่อเขียนและสอนเพื่ออ่าน เมื่อครูต้องการสอนสะกดคำเพื่อการเรียนเขียนครูจะให้ให้นักเรียนฝึกหัดด้านการเขียน ซึ่งอาจจะให้สะกดคำตามบัตรคำให้ถูกต้อง เช่น คำว่า "ดินสอ" ก่อน เมื่อสะกดคำได้ถูกต้องแล้วจึงเขียนคำนั้น จะช่วยให้นักเรียนเขียนสะกดคำได้ถูกต้องยิ่งขึ้น (กรมสามัญศึกษา. 2516 : 47)

๐ วรณ แก้วแพรง ได้สรุปจุดมุ่งหมายการสอนเขียนคำในชั้นประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนเขียนคำที่พอเหมาะกับวัย และระดับชั้นของนักเรียนได้ถูกต้องรวดเร็ว และสะอาดเรียบร้อย
2. เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้คำ เข้าใจความหมาย และสามารถใช้คำได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับวัย ระดับชั้น และความสามารถของนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจหลักเกณฑ์ในการใช้คำตามสมควรกับวัย และระดับชั้นของนักเรียน
4. เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้คำ สนใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้คำ และใช้ได้ถูกต้องดีขึ้นตามวัยและระดับ ชั้นของนักเรียน (วรณ แก้วแพรง. 2526 : 21)

ปีเตอร์สัน และเฮเดน กล่าวว่า การสอนคำในปัจจุบันนิยมสอนแบบให้จำเป็นคำ ๆ ซึ่งวิธีการนี้ทำให้นักเรียนไม่ได้มีโอกาสวิเคราะห์คำ แยกแยะตัวสะกดของแต่ละคำออกมา จึงมีผลทำ

ให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสะกดคำได้น้อย (Peterson and Hayden. 1961 : 200)

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสะกดคำนี้ พอสรุปได้ว่า การสะกดคำเป็นพื้นฐานของการศึกษาทุกระดับชั้นและทุกสาขาวิชา ดังนั้นจะต้องให้นักเรียนรู้จักจดหมายเหตุความหมายของคำ ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการสะกดคำ จะช่วยให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนและหมั่นฝึกฝน เพราะการเขียนสะกดคำเป็นทักษะที่จะต้องฝึกฝน เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินในการเรียนการสะกดคำ จึงต้องใช้กิจกรรมหลาย ๆ แบบเข้าช่วย จะทำให้นักเรียนจดจำคำต่าง ๆ ได้แม่นยำอันจะส่งผลให้การเขียนสะกดคำของนักเรียนประสบผลสำเร็จ และสามารถนำไปใช้ในด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสามารถทางการเขียน

ได้มีผู้ให้ความหมายของความสามารถทางการเขียนไว้หลายท่าน ดังนี้

ลาโด กล่าวไว้ว่า ความสามารถทางการเขียน คือ ความสามารถที่จะใช้ตัวอักษรอย่างมีความหมาย สามารถเรียบเรียงข้อความจากลักษณะโครงสร้างภาษาที่ใช้แบบฟอร์มของการเขียนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเขียนนั้น ๆ ตลอดจนการใช้ถ้อยคำสำนวนอย่างถูกต้อง (Lado. 1961 : 284)

เยอร์เบอร์ริกและคนอื่น ๆ กล่าวไว้ว่า ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนสะกดคำจะต้องจำการสะกดคำในการเขียนทุกอย่างของเขา เขาจะพยายามสะกดคำให้ถูกต้องทุกครั้ง พยายามสะกดคำใหม่ที่เขาพบด้วยตัวของเขาเอง ซึ่ง ทศนคติ นิสัยและทักษะดังกล่าวนี้ เรียกว่าเป็นความสามารถในการเขียนสะกดคำ สำหรับความยากของคำ และความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนดูจะอยู่คนละด้านตรงข้ามกัน กล่าวคือ เมื่อคำมีความยากมากขึ้น ความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนจะลดต่ำลง ความสามารถในการเขียนสะกดคำของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับความสามารถและโอกาสในการเรียนรู้ของเขา (Gerberich and others. 1962 : 390 - 391)

อะราพอฟ กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียน คือ ความสามารถในการจัดรวบรวม ความคิดต่าง ๆ ให้เป็นถ้อยคำที่สละสลวย (Arapoff. 1975 : 233)

แวลเล็ตต์ กล่าวว่า ความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถในการแสดงออกมาเป็น ข้อความที่สละสลวย หรือความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวาง และพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยคเป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นความเรียง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่น เข้าใจได้ (Vallette. 1977 : 217)

แพตตี กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียน คือ ความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวาง และพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยค เป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นเรื่องราว (Patty. 1985 : 182)

สาเหตุของการเขียนผิด

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเขียนหนังสือผิดไว้ดังนี้

1. เขียนผิดเพราะไม่ทราบความหมายของคำ เช่น "เบญจเพส" มักเขียนผิดเป็น "เบญจเพศ"
2. เขียนผิดเพราะใช้แนวเทียบผิด เช่น "สังวาล" ผิดเป็น "สังวาลย์" เพราะเทียบกับคำว่า "มัลย์"
3. เขียนผิดเพราะออกเสียงผิด เช่น "ฉมหยักศก" เขียนเป็น "ฉมหยักโสก"
4. เขียนผิดเพราะมีประสบการณ์ผิด เช่น "ประณิต" เขียนเป็น "ปราณิต"
5. เขียนผิดเพราะไม่รู้หลักภาษา เช่น "มรณภาพ" เขียนเป็น "มรณะภาพ"

(สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. 2513 : 279 - 287)

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม ได้ให้ความเห็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับสาเหตุ การเขียนสะกดคำผิด โดยคำนึงถึงตัวเด็กเป็นประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งได้เสนอแนะการฝึกสะกดคำ โดยพิจารณาจากสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดของนักเรียนดังนี้

1. สะกดผิดเพราะความเลินเล่อ

1.1 เด็กที่เขียนเลินเล่อและอ่านไม่เก่ง ครูควรฝึกด้านการอ่านให้ก่อนแล้วค่อยมาฝึกหัดเขียนสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน

1.2 เลินเล่อแต่อ่านเก่ง ครูต้องให้เด็กเข้าใจว่าการสื่อความคิดจะมีประสิทธิภาพดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับความถูกต้องในการเขียนสะกดคำด้วย

2. สะกดผิดเพราะไม่ชอบอ่าน เด็กที่ไม่ชอบอ่านมักจะขาดความสังเกต ขาดประสบการณ์ ควรแก้ไขด้วยการหาหนังสือดี ๆ ที่นอกเหนือตำราเรียนมาอ่าน หรือฝึกให้ใช้พจนานุกรมเมื่อสงสัยการสะกดคำ

3. สะกดผิดเพราะแยกเสียงไม่ได้ดี อาจมีข้อบกพร่องทางด้านการฟัง ควรแก้ไขด้วยการเน้นทักษะการฟัง

4. สะกดผิดเพราะสายตาไม่ดีเนื่องจากเป็นคำที่คล้ายคลึงกัน เช่น กาน กานต์ ควรแก้ไขด้วยการฝึกจำแนกคำ ฝึกสังเกตตัวการันต์อย่างละเอียด หากไม่ดีขึ้นอาจใช้วิธีใช้นิ้วลากหรือสัมผัสไปตามอักษร จนกระทั่งจำตัวสะกดได้ และให้เขียนคำในรูปประโยคหรือเล่าเรื่องเมื่อคล่องขึ้นก็ตัดขั้นแรกออกไปคือ เขียนสะกดโดยไม่ต้องใช้การสัมผัส แต่ใช้มองด้วยตา

5. สะกดผิดเพราะขาดหลักเกณฑ์ แก้ไขด้วยการให้เข้าใจหลักเกณฑ์นั้น ๆ เช่น หลักการใช้สระโอะมี้วน "อ" เป็นต้น

(ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. 2520 : 160 - 161)

เช่น ได้ให้ความเห็นว่า สาเหตุการเขียนสะกดคำผิดมีปัญหามากหลายทาง โดยแบ่งออกเป็น 2 ประการใหญ่ ๆ คือ ปัญหาโดยทั่วไปซึ่งเกี่ยวกับนักเรียนไม่พัฒนาความสามารถของตนเอง มีความสนใจน้อย ประกอบกับคำที่นักเรียนพบปะมีมากทำให้เกิดความสับสนยากที่จะจดจำ และปัญหาเฉพาะบุคคลนั้นก็เกี่ยวกับความบกพร่องทางสายตาความสามารถทางสมอง และเด็กที่ใช้ภาษาสองภาษาในขณะเดียวกัน (Shane. 1961 : 71 - 72)

ลำดับขั้นตอนการสอนเขียนคำ

คิง ได้กล่าวถึงการฝึกให้นักเรียนเขียนคำมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจ (Examine) ได้แก่ การตรวจสอบคำที่จะให้นักเรียนเขียนอย่างระมัดระวัง เช่น คำที่มีอุปสรรค (Suffix) และคำที่มีปัจจัย (Prefix) แล้วบันทึกไว้
2. ออกเสียง (Pronounce) ได้แก่ การออกเสียงคำที่จะเขียนได้ถูกต้อง
3. สะกดคำ (Spell) ได้แก่ การฝึกหัดสะกดคำที่จะเขียนด้วยปากเปล่าโดยออกเสียงดัง ๆ ทำเช่นนั้นหลาย ๆ ครั้ง
4. เขียน (Write) ได้แก่ การฝึกเขียนคำที่สะกดนั้น ๆ 5 - 10 ครั้ง แล้วตรวจดูว่าเขียนถูกต้องหรือไม่
5. ใช้ (Use) นำคำที่เขียนสะกดมาแต่งประโยค
6. ทบทวน (Review) ทบทวนคำที่เขียนสะกดแต่ละคำในโอกาสต่อไป

(King. 1965 : 15)

ชูศักดิ์ บุศราคม เสนอแนะการสอนเขียนไว้ดังนี้

1. เขียนจากป้ายชื่อร้านค้า โดยสั่งให้นักเรียนไปตระเวนหาชื่อร้านค้ามาคนละมาก ๆ แล้วให้แบ่งกันว่าใครจะเขียนมาก ๆ แล้วเอาชื่อร้านค้าเหล่านั้นมาวิจารณ์ผิดถูกหรือแยกเป็นพวก ๆ
2. เขียนจาก คำโฆษณาสินค้า ซึ่งอาจหาได้จากหนังสือพิมพ์ ใบปลิว ฉลาก กล่อง ถุงที่ติดมากับสินค้าก็ได้
3. เขียนจาก คำขวัญ คำเตือน ตามสถานที่ราชการ รัฐโรงเรียน ห้องเรียน จะกระตุ้นให้นักเรียนไปอ่านกัน ซึ่งได้ประโยชน์ทั้งการฝึกเขียนและทวนการอ่านอีกด้วย
4. เขียนจากบัตรเชิญต่าง ๆ โดยให้เด็กเขียนไทยเด็กจะสนใจมากเพราะชื่อบุคคลก็คือชื่อผู้ปกครองของนักเรียน
5. เขียนจาก ภาษิต คำพังเพย คำไพเราะ
6. เขียนจาก หนังสือพิมพ์ (ชูศักดิ์ บุศราคม. 2517 : 18 - 19)

ปัจจุบันมักจะพบว่าการเขียนผิดนั้นมีสาเหตุมาจากการฝึกเขียนตามคำบอกเขียนไทย ดังนั้น บัณฑิต พฤษะวัน ได้เสนอแนะว่า การเขียนตามคำบอกนับว่าเป็นวิชาที่สำคัญในการสอนภาษาไทย เพราะช่วยฝึกให้นักเรียนเขียนหนังสือได้ถูกต้องรวดเร็ว ครูผู้หวังผลในการสอนภาษาไทยจะต้องไม่ละเลยในการสอนเขียนตามคำบอก นอกจากนั้นการสอนเขียนตามคำบอกมีคุณค่ามากกว่าการสอนเขียนตามวิธีของแบบปรรณัยหลายประการ ดังนี้

1. เน้นการฝึกฟังอย่างมีสมาธิก่อนที่จะเขียน
2. เน้นการจำข้อความหรือประโยคที่เขียนให้ได้
3. ฝึกความละเอียดรอบคอบในการเขียนคำต่าง ๆ
4. ให้นักเรียนที่จะตรวจสอบ แก้ไขความผิดพลาดของนักเรียนเอง
5. ช่วยให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตัวเองมากกว่าการขีดหรือการทำเครื่องหมายหน้า

คำที่ถูกหรือคำที่ผิด (บัณฑิต พฤษะวัน. 2521 : 76 - 77)

สุไร พงษ์ทองเจริญ ได้เสนอการจัดกิจกรรมในการสอนเขียนไว้ดังนี้

1. การเขียนเพื่อฝึกหัดสิ่งที่เรียนไปแล้ว โดยครูให้นักเรียนได้เขียนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนไปแล้วเพื่อความแม่นยำทั้งในด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ และการเขียนตอบเรื่องที่อ่าน
2. เขียนบทสนทนา ซึ่งจะมีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ต่อบทสนทนา เขียนเติมเพื่อบยายบทสนทนาให้เป็นเรื่องเล่า
 - 2.2 แปลงเรื่องเล่าให้เป็นบทสนทนา หรือเขียนบทสนทนาให้เป็นเรื่องเล่า
 - 2.3 เขียนบทสนทนาจากคำที่กำหนดให้ หรือเขียนบทสนทนาใหม่โดยใช้การถอดความ
3. การบรรยายภาพหรือสิ่งของซึ่งอาจจะเขียนในลักษณะชี้แนะ
4. การเขียนเรียงความ
5. การเขียนตามคำบอก (สุไร พงษ์ทองเจริญ. 2520 : 133 - 134)

นอกจากนี้ ไพฑูรย์ ธรรมแสง ได้เสนอความเห็นว่ามีวิธีที่จะฝึกทักษะการเขียนตามคำบอกนั้น ไม่จำเป็นต้องอ่านข้อความยาว ๆ ให้เด็กเขียนเสมอไป ควรใช้กิจกรรมหลาย ๆ อย่างปนกันดังนี้

1. ก่อนอื่นต้องให้เด็กรู้จุดหมายว่าจะให้เขียนตามคำบอกนั้นก็เพื่อให้สะกดคำได้อย่างถูกต้อง ถูกวรรคตอน และลายมือเป็นระเบียบเรียบร้อย

2. ให้เด็กรวบรวมคำที่เขียนผิดบ่อย ๆ จากหนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา พร้อมทั้งอธิบายได้ว่าผิดตรงไหน

3. ให้มีการเขียนสะกดตัวบนกระดานดำ

4. ให้ช่วยกันเขียนคำยากด้วยตัวอักษรงาม ๆ ปิดแผ่นป้ายประกาศในห้องเรียน

5. ผูกคำยากเป็นร้อยกรองให้ท่องจำ

6. ส่งเสริมให้เปิดพจนานุกรมเมื่อสงสัย และจัดให้มีการแข่งขันเปิดพจนานุกรม

7. กำหนดศัพท์ให้เขียนเป็นประโยคหรือเป็นเรื่องราว เพื่อให้มีหลายวิธีและให้เขียนบ่อย ๆ

8. ให้กิจกรรมการเขียนประกาศโฆษณา ชี้แจงการเขียนรายงานเป็นกิจกรรมร่วมกับการเขียนคำบอก

9. ถ้าบอกให้เขียนเป็นเรื่องราว ต้องให้เด็กทำความเข้าใจเรื่องที่จะเขียนได้ก่อน รวมทั้งศัพท์ที่ยากด้วย

10. เมื่อเขียนผิด ชี้แจงให้เด็กทราบว่ามีผิดอย่างไร แล้วให้แก้ไข

(โพธิ์ชัย ธรรมแสง. 2519 : 23 - 24)

ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาศรี สีหอำไพ ได้เสนอแนะวิธีการสอนสะกดคำไว้ ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มให้ค้นหาศัพท์ในเรื่องที่เขียน นำมาแลกเปลี่ยนกัน บอกและเฉลยพร้อมทั้งเก็บคะแนนไว้

2. รวบรวมคำศัพท์ไว้ในสมุด เรียบเรียงไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เรียงลำดับตามพยัญชนะ เรียงตามความหมาย ฯลฯ

3. ครูบอกให้เขียนแล้วตรวจโดยใช้บัตรคำ และพจนานุกรมประกอบการสอน

4. แข่งขันการสะกดคำยากบนกระดานดำ

5. ใช้เอกสารประกอบให้เลือกคำที่สะกดถูกต้องจากเอกสารนั้น ๆ

6. นำกฎเกณฑ์การเขียนตัวสะกดมาแต่งเป็นคำประพันธ์เพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น

7. ฝึกการเขียนเรียงความ แล้วให้ใช้พจนานุกรมตรวจตัวสะกดการันต์ของตนเองหรือ

ของเพื่อน

8. หาประโยคหรือข้อความสั้น ๆ มาให้เติมคำศัพท์
9. เขียนรายงานคำที่มีกสะกดผิด
10. นำเนื้อหาจากหลักภาษาไทย เช่น คำไทยที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต คำสมาส คำสนธิ คำควบกล้ำ ฯลฯ มาแต่งประโยครวบรวมไว้
11. กำหนดคำศัพท์ให้ แล้วนำมาเขียนเป็นประโยคหรือเรื่อง
12. ควรตรวจแก้ไขตัวสะกดในการฝึกเขียนทุกครั้ง ไม่ปล่อยให้เด็กเรียนสะกดผิดไว้โดยไม่แก้ไข (ประภาศรี สีหอำไพ. 2523 : 390)

นอกจากนี้ ฮอร์น ได้เสนอแนะกิจกรรมการสอนเขียนเพื่อให้เด็กสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเขียนไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนได้รู้ถึงคุณค่าในความสามารถของตนที่จะนำการเขียนคำไปใช้ในวิชาอื่น ๆ
2. ให้นักเรียนเข้าใจถึงการเขียนในบทเรียนต่าง ๆ และมีการแก้ไขได้ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนได้ทราบถึงผลการเขียนด้วยตนเอง ครูเป็นผู้กระตุ้นชี้แนะเท่านั้น
4. ในแต่ละสัปดาห์ครูควรทำแผนภูมิความก้าวหน้าในการเขียนของนักเรียนแต่ละคน
5. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งจุดหมายของการเขียน อันจะช่วยให้เด็กมีส่วนร่วม

ในการแสดงความคิดเห็นและรับผิดชอบอีกด้วย

6. ครูและนักเรียนควรจะได้แสดงท่าทางประกอบเพื่ออธิบายความหมายของคำให้เข้าใจยิ่งขึ้นด้วย

7. ให้นักเรียนที่เก่งได้ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อน (Horn. 1954 : 19 - 20)

1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

ความหมายของเจตคติ

เดโช สนวนานท์ กล่าวว่า เจตคติเป็นคุณลักษณะของบุคลิภาพที่สร้างขึ้นได้เปลี่ยนแปลงได้และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กัน ดังนั้นเจตคติจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานในอาชีพของตน หรือล้มเหลว (เดโช สนวนานท์. 2512 : 28)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน กล่าวว่า เจตคติหมายถึง ความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งอาจเป็นในทางที่ดี บัดแย้งหรือเป็นกลางก็ได้ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดีหรือเลวของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2518 : 3)

สมบุญ ชิตพงศ์ ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ท่าที ความคิดเห็น ความรู้สึก เอนเอียงทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ภายหลังจากการที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น พฤติกรรมเช่นนี้อาจไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถสังเกตวัดได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกต่อสิ่งนั้น โดยแสดงออกให้เห็นได้ในลักษณะความเชื่อ ท่าทาง ความคิดเห็น ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ

1. เจตคติเชิงนิมิต เป็นการแสดงออกมาในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย ชอบ สัมผัส ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

2. เจตคติเชิงนิเสธ เป็นการแสดงออกในลักษณะตรงข้ามกับเจตคติเชิงนิมิต เช่น ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ยินดี ไม่ร่วมมือ ไม่ทำตาม

3. เจตคติที่เป็นกลาง เป็นการแสดงออกในลักษณะที่ไม่เป็นทั้งเจตคติเชิงนิมิต และเจตคติเชิงนิเสธ แต่อยู่ระหว่างกลางไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง เช่น รู้สึกเฉย ๆ ไม่ถึงกับชอบหรือเกลียด เป็นต้น (สมบุญ ชิตพงศ์. 2519 : 14)

เชิดศักดิ์ งามวาสน์ ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการให้เรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม (socialization) ซึ่งเจตคตินี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นชัดเจนในกรณีที่สิ่งเร้านั้นเป็นสิ่งเร้าทางสังคม (เชิดศักดิ์ งามวาสน์. 2520 : 38)

ประภาเพ็ญ สุวรรณ กล่าวว่า เจตคติเป็นความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น ต่อบุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์ และอื่น ๆ รวมทั้งท่าทีที่บ่งบอกถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520 : 1)

ไพศาล หวังพานิช ได้สรุปความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นทางสนับสนุนหรือโต้แย้งคัดค้านก็ได้ (ไพศาล หวังพานิช. 2526 : 146)

นิวคอมป์ กล่าวว่า เจตคติมีอยู่ในเฉพาะบุคคลขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่เขาได้รับ เจตคติของบุคคลนั้นอาจแสดงออกมาในทางพฤติกรรมเป็นไปได้ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะพึงพอใจ หรือของอันเป็นผลทำให้ผู้นั้นเกิดความพอใจ อย่างใกล้ชิดสิ่งนั้น ๆ เรียกว่า เจตคติทางบวก (Positive Attitude) กับเจตคติอีกแบบหนึ่งซึ่งแสดงออกในรูปของความไม่พึงพอใจ เบื่อหน่าย เกิดความชิงชัง ไม่อยากเข้าใกล้ เรียกว่า เจตคติทางลบ (Negative Attitude) (Newcomb. 1954 : 128)

ฮิลการ์ด ให้คำจำกัดความไว้ว่า เจตคติ คือ พฤติกรรมหรือความรู้สึกครั้งแรกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่แนวความคิดหรือสภาวะการณ์ในการเข้าหาหรือออกห่างเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อ ๆ ไปในการเอนเอียงไปในลักษณะอย่างเดิมเมื่อพบสิ่งดังกล่าวนั้นซ้ำอีก (Hilgard. 1962 : 24)

กู๊ด ได้ให้คำจำกัดความของเจตคติไว้ว่า เจตคติ คือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคลหรือสิ่งใด ๆ เช่น รักเกลียด หรือกลัว หรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น (Good. 1963 : 48)

เคแกน ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นความเอนเอียงที่ฝังแน่นในความคิดและความรู้สึกในทางบวกหรือทางลบที่มีต่อสิ่งที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะ เจตคติประกอบด้วยสิ่งสำคัญสองอย่าง คือ ความรู้ความเข้าใจ กับอารมณ์ (Kagan. 1968 : 618)

เคนดเลอร์ ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึงความพร้อมของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสังคมแวดล้อม หรือเป็นความเอนเอียงที่จะแสดงพฤติกรรมที่สนับสนุน หรือคัดค้านประสบการณ์บางอย่าง บุคคล สถาบัน ตลอดจนแนวความคิดบางอย่าง การแสดงออกของทัศนคติโดยอาศัยพฤติกรรมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ แสดงออกในลักษณะที่เห็นด้วย พึงพอใจ หรือชอบ (Kendler. 1974 : 572)

จากความหมายของเจตคติที่กล่าวมา พอจะสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปในทางบวก หรือทางลบก็ได้

องค์ประกอบของเจตคติ

เชดส์คอร์ต ไซมอนส์ กล่าวว่า เจตคติมียองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. Cognitive Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้หรือความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า (Object) นั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลการที่จะสรุปรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยในการประเมินผลสิ่งเร้านั้น ๆ

2. Feeling Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสำคัญกับสิ่งเร้าต่าง ๆ เป็นผลต่อเนื่องมาจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้านั้นแล้วว่าพอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลวอย่างไร

3. Action Tendency Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติหรือปฏิบัติตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้านซึ่งขึ้นอยู่กับความเชื่อ หรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้มาจากการประเมินผล (เชดส์คอร์ต ไซมอนส์, 2520 : 40)

เจตคติมียองค์ประกอบ 3 ประการคือ องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา องค์ประกอบด้านความรู้สึก และองค์ประกอบด้านปฏิบัติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ความคิดที่เป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งที่ต่างกันขึ้นอยู่กับความคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า

2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่ง ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีขณะที่คิดสิ่งหนึ่งสิ่งใด แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวกและลบตามลำดับต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านปฏิบัติ (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ หรือมีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติหรือปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง

องค์ประกอบทั้งสามมีความสัมพันธ์กันมาก บางครั้งแยกไม่ออกอย่างเด็ดขาด เช่น ถ้าบุคคลใดเคยประสบอุบัติเหตุรถยนต์ก็อาจจะมีความรู้สึกด้านลบต่อรถยนต์ แต่ขณะเดียวกันเขาก็อาจจะยอมรับว่าเขาจำเป็นต้องใช้รถยนต์เดินทางไปในที่ต่าง ๆ ซึ่งแสดงว่า เขามีองค์ประกอบทางด้านปฏิบัติไปในทางบวกและมีแนวโน้มที่จะใช้รถยนต์ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526 : 34)

แมคไกร์ กล่าวว่า เจตคติมีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ส่วนคือ

1. ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) มีขอบเขตครอบคลุมถึงความคิดความเชื่อที่มีต่อสิ่งของ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ

2. ความรู้สึก (Affective) เช่น ความรัก ความโกรธ ความชอบ หรือความเกลียดชังต่อวัตถุ

3. พฤติกรรม (Action) เป็นการประพฤติปฏิบัติ การกระทำ เป็นการแสดงออกที่สามารถสังเกตเห็น (Meguire. 1969 : 155 - 156)

อัลพอร์ท ได้แยกเจตคติออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

1. ภาวะทางจิตใจและประสาท (Mental and Neural State) ซึ่งจะแสดงให้เห็นทางพฤติกรรม เช่น โกรธ เกลียด รัก เป็นต้น

2. ความพร้อมที่จะตอบสนอง (Readiness to Respond) คือเมื่อมีเจตคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งใดก็พร้อมที่จะตอบสนองสิ่งนั้น ตามลักษณะของเจตคติที่เกิดขึ้น เช่น ชอบวิชาศิลปะ สมัครใจและต้องการที่จะเรียนหรือสนใจวิชาศิลปะ อยู่เสมอ

3. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นระบบ (Organized) เกิดขึ้นเป็นกลุ่มและจัดระบบไว้แล้วในตัวเอง คือ เมื่อเกิดเจตคติต่อสิ่งใดแล้วจะเกิดขึ้นต่อเนื่องกัน และติดตามมาด้วยพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น เมื่อโกรธหน้าจะบึ้ง

4. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ (Through Experience) หมายความว่า ประสบการณ์มีส่วนช่วยในการสร้างเจตคติได้ดี

5. เป็นพลังสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก (Exerting a Directive and for Dynamic Influence on Behavior) การแสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับเจตคติเป็นสำคัญ (Allport. 1969 : 272)

นอกจากนั้น ไทบูลย์ อินทรวีชา ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของเจตคติไว้ ดังนี้

1. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล สิ่งที่มีติดตัวบุคคลมาแต่กำเนิดมา
2. เจตคติเป็นสภาพของจิตใจที่มีอิทธิพลในทางความคิดและการกระทำของบุคคลเป็นอันมาก
3. เจตคติเป็นสภาพจิตใจที่มีความถาวรพอสมควร ทั้งนี้เนื่องมาจากแต่ละบุคคลต่างได้รับประสบการณ์ (Experience) ได้รับรู้ (Persive) และผ่านการเรียนรู้มามาก แต่อย่างไรก็ตามเจตคตินั้นอาจเปลี่ยนแปลงได้เนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ (ประวิณ รอดเขียว. 2523 : 14 อ้างอิงมาจาก ไทบูลย์ อินทรวีชา ม.ป.ป. : 1)

การเกิดเจตคติ

ชัยนาถ นาคบุผา กล่าวถึง การเกิดเจตคติไว้ว่า

1. เกิดจากการรวบรวมแนวความคิดจากประสบการณ์หลาย ๆ อย่าง สะสมเป็นเวลานาน ๆ เก็บไว้ในแต่ละบุคคลแล้วมาแสดงออกต่อสิ่งนั้น ๆ
 2. เกิดจากสภาพทางจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับเหตุการณ์อย่างรุนแรงในชีวิต
 3. เกิดจากการยอมรับเจตคติจากผู้อื่นที่ตนรักและไว้วางใจ
- (ชัยนาถ นาคบุผา. 2513 : 14)

การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

สำหรับการเปลี่ยนแปลงเจตคติ เซอร์เบอร์ท วิ เคลแมน ได้อธิบายการเปลี่ยนแปลงเจตคติว่า เป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมดังนี้

1. การยินยอม (Compliance) คือ การยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่น เพื่อให้เขาปฏิบัติตามทางที่ตนต้องการหรือพอใจ

2. การเลียนแบบ (Identification) คือการแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคมหรือให้คนอื่นเห็นว่าตนเป็นคนเก่ง เพื่อจะมีสัมพันธภาพอันดีกับคนอื่น

3. รับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ เนื่องจากตรงกับค่านิยมที่มีอยู่ในตัวบุคคลเอง (Internalization) (ซูชีพ อ่อนโคกสูง. 2518 : 7 อ้างจาก Herbert V.Calman.)

นอกจากนี้ ไทแรนดิส กล่าวถึง สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงเจตคติไว้ดังนี้ คือ

1. ได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือสื่อมวลชน
2. ได้รับประสบการณ์ตรงหรือความกระทบกระเทือนใจ
3. ถูกบังคับให้ปฏิบัติไม่ตรงกับเจตคติของตน
4. การรักษาทางจิตใจ เพื่อให้เข้าใจเหตุผลที่ถูกต้องใน
5. เปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมใหม่

จะเห็นได้ว่าเจตคติของบุคคลสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ในสถานการณ์หลาย ๆ อย่างดังกล่าวมาแล้ว ในทำนองเดียวกัน เจตคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาไทยก็สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรู้สึกรักใคร่ที่อยู๋ภายในที่มีผลต่อการตัดสินใจในการที่จะเลือกกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือไม่กระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Triandis. 1917 : 3)

ประโยชน์ของเจตคติ

ทางด้านประโยชน์ของเจตคติ ประภาเพ็ญ สุวรรณ ได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการจัดรูปหรือจัดระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเขา
2. ช่วยให้มีการเข้าข้างตนเอง (Self-esteem) โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเอง
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งการมีปฏิกิริยาโต้ตอบหรือการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไปในนั้น ส่วนมากจะทำในสิ่งที่ทำความพอใจมาให้หรือเป็นพาหนะจริงวาลจากสิ่งแวดล้อม
4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่าเจตคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526 : 5 - 6)

การวัดเจตคติ

ในการวัดเจตคตินั้น นักการศึกษาหลายท่านได้สร้างเครื่องมือวัดเจตคติไว้หลายแบบด้วยกัน เช่น วัดเจตคติโดยวิธี Equal Appearing Intervals ของเธอร์สตัน การวัดเจตคติโดยวิธี Scalogram Analysis ของกิตแมน การวัดเจตคติโดยวิธี Semantic Differential ของ ออสกูด และคนอื่น ๆ นอกจากนี้อาจใช้วิธี Projective Techniques หรือวิธี Summated Ratings ของ Likert ก็ได้

มาตราวัดเจตคติตามวิธีของ ลิเคิร์ตผู้คิดคือ Rennis Likert มาตราวัดวิธีนี้มีชื่อเรียกได้หลายอย่าง ได้แก่ Likert Scale, Summated Rating Scale และ An a Posteriori Approach

การวัดเจตคติโดยวิธี Summated Ratings มีขั้นตอนดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์ว่าต้องการศึกษาเจตคติของใครที่มีต่อสิ่งใด

2. ให้ความหมายของเจตคติต่อสิ่งที่จะศึกษาให้แน่ชัด เพื่อให้ทราบว่าสิ่งที่ เป็น Psychological object นั้นคืออะไร ประกอบด้วยคุณลักษณะอะไรบ้าง เช่น จะวัดเจตคติของ นักเรียนต่อวิชาภาษาไทย ก็ต้องวิเคราะห์ให้ทราบว่า ควรถามเกี่ยวกับภาษาไทยในเรื่องใดบ้าง

3. ทำการสร้างข้อความเจตคติให้ครอบคลุมคุณลักษณะต่าง ๆ ที่วิเคราะห์ได้จำนวน ข้อความที่สร้างความมีประมาณ 20 - 30 ข้อความ และให้มีจำนวนข้อความที่กล่าวถึงที่ต้องการศึกษาใน ทางที่ดี (ทางบวก) และในทางที่ไม่ดี (ทางลบ) จำนวนมากพอต่อการที่เมื่อนำไปวิเคราะห์คุณภาพ แล้ว เหลือตามที่ต้องการ

4. ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยผู้สร้างข้อความเองหรือนำไปให้ผู้มี ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ตรวจสอบ

5. การทำทดลองขั้นตอนก่อนที่จะนำไปใช้จริง โดยการนำข้อความที่ได้ตรวจสอบแล้วไป ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนจะบรรจุลงในมาตราวัดเจตคติ

การกำหนดน้ำหนักคะแนนแต่ละตัวเลือกกว่าควรให้คะแนนเป็นเท่าใด ทำได้หลายวิธี แต่วิธี ที่นิยมใช้มากที่สุดคือวิธี Arbitrary Weighting Method วิธีนี้คือกำหนดให้แต่ละตัวเลือกมีน้ำหนัก เป็น 5 , 4 , 3 , 2 และ 1 ดังนั้นข้อความที่กล่าวถึงสิ่งนั้น ๆ ในทางที่ดี (ทางบวก) ถ้าตอบ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะให้คะแนนเป็น 5 , 4 , 3 , 2 และ 1 ตามลำดับ และข้อความที่กล่าวถึงสิ่งนั้น ๆ ในทางที่ไม่ดี (ทางลบ) ถ้าตอบเห็น ด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะได้คะแนนเป็น 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ตามลำดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ และดิลก ดิลกานนท์. 2526 : 25 - 27)

หลักการวัดเจตคติ

ไพศาล หวังพานิช ได้เสนอหลักของการวัดเจตคติไว้ดังนี้ การวัดเจตคตินั้นว่าเป็นสิ่ง ที่มีความยุ่งยากพอสมควร เพราะเป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับอารมณ์และ ความรู้สึกหรือเป็นลักษณะทางจิตใจ คุณลักษณะดังกล่าวมีการแปรเปลี่ยนได้ง่าย แต่อย่างไรก็ตาม เจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ยังสามารถวัดได้ ซึ่งต้องอาศัยหลักสำคัญดังต่อไปนี้

1. ต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น (Basic Assumption) เกี่ยวกับการวัดเจตคติ คือ

1.1 ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือเจตคติของบุคคลนั้นจะคงที่ในช่วงหนึ่ง นั่นคือ ความรู้สึกนึกคิดของคนเราไม่ได้เปลี่ยนแปลงหรือผันแปรตลอดเวลา อย่างน้อยจะต้องมีช่วงเวลาใด ช่วงเวลาหนึ่งที่ความรู้สึกของคนเรามีความคงที่ ทำให้สามารถวัดได้

1.2 เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตเห็นได้โดยตรง การวัดจะเป็นแบบ วัดทางอ้อม โดยวัดแนวโน้มที่บุคคลแสดงออกหรือประพฤติอยู่เสมอ

1.3 เจตคตินอกจากแสดงออกในรูปทิศทางของความรู้สึกนึกคิด เช่น สนับสนุนหรือคัดค้าน ยังมีขนาดหรือปริมาณของความคิด ความรู้สึกนั้นอีกด้วย ดังนั้น ในการวัดเจตคตินอกจากจะทำให้ทราบลักษณะหรือทิศทางแล้ว ยังสามารถบอกระดับความมากน้อยหรือความเข้มข้นของเจตคติได้ด้วย

2. การวัดเจตคติด้วยวิธีใดก็ตาม จะต้องมีส่วนประกอบ 3 อย่าง คือ ตัวบุคคลที่จะถูกวัด มีสิ่งเร้า เช่น การกระทำ เรื่องราวที่บุคคลแสดงเจตคติตอบสนอง และสุดท้ายต้องมีการตอบสนอง ซึ่งจะออกมาในระดับสูงต่ำ มากน้อย

3. สิ่งเร้าที่จะนำไปใช้เร้าที่นิยมคือ ข้อความเจตคติ (Attitude Statements) ซึ่งเป็นสิ่งเร้าทางภาษาที่ใช้อธิบายคุณค่า คุณลักษณะของสิ่งนั้น เพื่อให้บุคคลตอบสนองออกมาเป็นระดับความรู้สึก (Attitude Continuum หรือ Scale) เช่น มาก ปานกลาง น้อย เป็นต้น

4. การวัดเจตคติต้องคำนึงถึงความเที่ยงตรง (Valibity) ของการวัดเป็นพิเศษ ต้องพยายามให้ผลของการวัดที่ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของบุคคลทั้งในแง่ทิศทางและระดับ (ไพศาล หวังพานิช. 2526 : 147 - 148)

วิธีเขียนข้อความเจตคติ

ไพศาล หวังพานิช กล่าวว่ามาตรากการวัดเจตคติ (Attitude Scale) จะประกอบด้วย ข้อคำถาม โดยทำหน้าที่เป็นตัวเร้าให้บุคคลแสดงความเห็น ความรู้สึกออกมา การวัดเจตคติจะได้ผล ถูกต้องและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อความที่ใช้ถาม การเขียนข้อความ เพื่อวัดเจตคติจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องพิจารณา โดยยึดหลักดังต่อไปนี้

1. ใช้ข้อความที่กล่าวถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นปัจจุบัน
2. หลีกเลี่ยงข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง (Fact) เกี่ยวกับเรื่องนั้น เพราะจะกลายเป็นการตอบสนองความเป็นจริง ทำให้ไม่ทราบความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคล
3. ข้อความที่ใช้ต้องให้คำตอบที่สามารถแปลความหมายได้ คือ สามารถบอกทิศทางและระดับความรู้สึกของบุคคลได้
4. ข้อความนั้นต้องมีความเป็นปรนัย คือ มีความชัดเจน มีความหมายแน่นอน ไม่ใช้ภาษาวกวนหรือคลุมเครือ
5. ข้อความหนึ่ง ๆ ควรถามความคิดเพียงอย่างเดียว เพราะถ้ามีหลายความคิดในข้อความเดียวกันจะกลายเป็นข้อความกำกวม ยุ่งยาก ต่อการเสนอความคิดเห็น เช่น ไม่ควรให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นโดยใช้ข้อความที่ว่า "การสอนแบบบรรยายทำให้หน้าเบื่อ เสียเวลามากได้ผลการเรียนไม่ดี" ควรแยกข้อความนี้ออกเป็นหลาย ๆ ข้อความ เช่น
 - 5.1 การสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนเบื่อ
 - 5.2 การสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. ข้อความที่ใช้ควรมีลักษณะกลาง ๆ เพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้ทั้งในทางบวกและทางลบ ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำบางคำ เช่น เสมอ ทั้งหมด ไม่เคยเลย เท่านั้น เพียงแต่เพียงเล็กน้อย
7. หลีกเลี่ยงข้อความที่ไม่อาจแสดงความคิดเห็นได้ หรือข้อความที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะพิจารณาเช่นข้อความที่กล่าวนอกเรื่องที่จะศึกษา (ไพศาล หวังพานิช. 2526 : 148 - 149)

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์

ความเป็นมาของวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์

วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (Concentrated Language Encounter หรือ CLE) ได้รับการพัฒนามาจากนักภาษาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่าน และครูผู้สอนภาษาหลาย

คน อาทิเช่น ไบรอัน เกรย์ ดร.ริชาร์ด วอร์เกอร์ และเนีย คอร์ จากประเทศออสเตรเลีย

โดยเริ่มมีการทดลองวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ในโครงการเทรเกอร์ พาร์ค (Trager Park Project) กับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลียเป็นครั้งแรกที่โรงเรียนเทรเกอร์ พาร์ค (Trager Park School) ซึ่งเป็นโรงเรียนย่านชานเมืองแอลิส สปริง (Alice Spring) รัฐนอร์ทเทิร์นเทร์ริทอรี (Northern Territory) ประเทศออสเตรเลีย

กลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนเทรเกอร์ พาร์ค ได้ริเริ่มจัดโครงการ เทรเกอร์ พาร์ค ขึ้น เนื่องจากพบว่า การจัดโปรแกรมภาษาในโรงเรียนของตนไม่สามารถแก้ไขปัญหาทางภาษาของนักเรียนในโรงเรียนนี้ให้เป็นที่น่าพอใจได้

สาเหตุของปัญหาดังกล่าว สืบเนื่องมาจากนักเรียนประมาณ 90 % ของโรงเรียนเป็นชาวพื้นเมืองซึ่งอาศัยอยู่ตามค่ายพักแรม และตามบริเวณชุมชน ที่มีภาวะทางเศรษฐกิจแร้นแค้น ยากจน นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนแห่งนี้ มีประสบการณ์ในการอ่านและเขียนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านประสบการณ์เกี่ยวกับความคิดรวบยอดของตัวอักษรเนื่องจากเนื้อหาบริบท (Context) ที่จัดไว้ในหนังสือที่จะทำให้ประสบการณ์แก่นักเรียนนั้นยังไม่เพียงพอสำหรับพัฒนาการอ่าน การเขียน และการสื่อสารซึ่งนักเรียนเหล่านั้นยังต้องการโปรแกรมทางภาษาที่จะช่วยเขาให้สามารถสื่อสารทางภาษาได้อย่างมั่นใจในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน และในชุมชนของตน

ครูผู้สอนภาษาในโรงเรียน เทรเกอร์ พาร์ค ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนอย่างละเอียด ซึ่งการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูและนักเรียน ตลอดจนศึกษากระบวนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของนักเรียนรวมทั้งศึกษาปัญหาทางการอ่านของนักเรียนด้วย จากผลของการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เอง ทำให้กลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษเหล่านั้น ตกลงใจจัดวางเป้าหมายและสร้างโครงการทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติขึ้น พร้อมทั้งได้เทคนิคและรูปแบบของวิธีการสอนภาษาอย่างสมบูรณ์ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ผลของการทดลองการสอนภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของโครงการ เทรเกอร์ พาร์ค ประสบความสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง นักเรียนชาวพื้นเมืองเกือบ 100 %

สามารถอ่าน เขียน ฟัง และการพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

จากนั้นวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จึงได้เผยแพร่ออกไปทั่วประเทศออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา และประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สำหรับประเทศไทย ได้มีการทดลองวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นครั้งแรกใน วิชาภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 5 ที่โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2527 โดย ดร.ริชาร์ด วอร์คเกอร์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและการเรียนรู้ทางการอ่าน ดร.เบรนต์ บาร์ทเลตต์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการอ่าน ของ บริสเบน คอลเลจ ออฟ แอดvanced เอ็ดดูเคชัน (Brisbane College of Advanced Education) ประเทศออสเตรเลีย ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ ได้ร่วมมือกันจัดตั้ง ศูนย์การอ่าน ณ โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อทดลองการสอนดังกล่าว และได้รับการสนับสนุนจาก ศจ.ดร.อารี สัตหจวิ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการทดลองสอนประสบผลสำเร็จ นักเรียนสามารถ อ่าน เขียน และพัฒนาทักษะการ ฟังและพูดได้ดีในระยะเวลาเพียง 20 คาบเรียน (คาบละ 20 นาที) หนังสือที่เลือกมาใช้ในการ ทดลอง คือ A Little Red Hen ผลที่พบปรากฏว่ามีระดับค่อนข้างยาก สำหรับเด็กเริ่มเรียน นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นจนเห็นได้ชัด แม้จะผ่านการเรียนมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม เด็กยังสามารถจำคำศัพท์และคำพูด บทสนทนาจากหนังสือได้ การทดลองและวิจัยวิธีการสอนแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษาวิชาอังกฤษยังคงดำเนินต่อมาโดยการใช้หนังสือประเภทต่าง ๆ ผลของการเรียน การสอนอยู่ในเกณฑ์เป็นที่น่าพอใจตลอดมา

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2528 ได้เริ่มการประชุมปฏิบัติการหนังสือวิชาภาษาไทยสำหรับ ใช้สอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ณ โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แล้วนำมาใช้ทดลองสอนวิชาภาษาไทยในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2528 ผลของการทดลองการสอนปรากฏว่า นักเรียนสามารถอ่าน เขียน ฟัง และพูดเรื่องที่ อ่านได้รวดเร็วเป็นที่น่าพอใจ นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียนทุกขั้นตอน

จากผลการทดลองดังกล่าวทั้งในวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ดร. ริชาร์ด วอร์คเกอร์ จึงเสนอโครงการพัฒนาการอ่านในประเทศไทยกับโรตารีสากล และได้รับอนุมัติให้ทำเป็นโครงการนำร่องกับนักเรียนไทยที่มีปัญหาทางภาษา ณ จังหวัดสุรินทร์ เมื่อปีการศึกษา 2530 ผลของการทดลองโครงการในโรงเรียนนำร่อง นักเรียนในกลุ่มทดลองสามารถอ่าน เขียน ฟัง และพูดภาษาไทย ได้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนโรงเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสนใจในการอ่านและสามารถทำคะแนนวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มมวลประสบการณ์ เช่น คณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพได้สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531)

ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2531 หลังจากที่ได้ประเมินผลโครงการนำร่องการพัฒนาการอ่านที่จังหวัดสุรินทร์แล้ว มูลนิธิโรตารีสากล ได้อนุมัติเงินทุนสนับสนุนโครงการวิจัยและพัฒนาการอ่าน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 - 2535 เป็นเงิน 16 ล้านบาทแก่ประเทศไทย

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการอ่าน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จึงเริ่มดำเนินโครงการพัฒนาการอ่านตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา เริ่มต้นดำเนินการอบรมบุคลากรหลักอันได้แก่ผู้บริหาร สำนักงานการประถมศึกษาศึกษานิเทศก์ ระดับจังหวัดและอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนต้นแบบในจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ และชัยภูมิ จำนวน 100 ห้องเรียน และดำเนินการนิเทศติดตามผลการสอนในลักษณะงานวิจัยและพัฒนา เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ. 2531

หลักการและทฤษฎี

หลักการและแนวทฤษฎีของวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ได้แนวทฤษฎีในการสอนภาษาจากหลายทฤษฎี ดังนี้

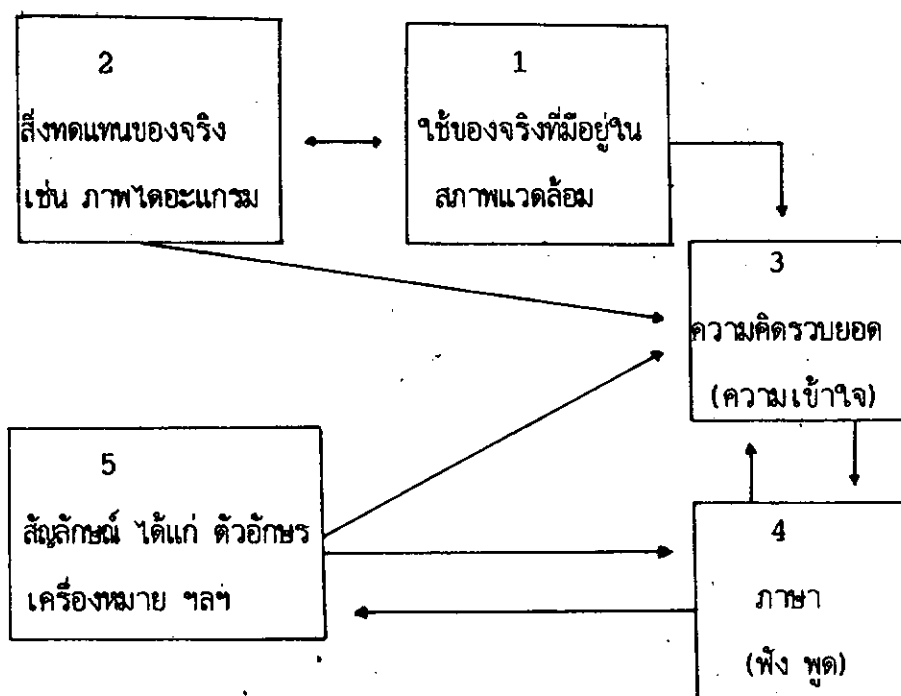
1. แนวทฤษฎีการสอนแบบสื่อสาร (Communicative Approach) แนวทฤษฎีการสอนแบบนี้จะเน้นใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา

(Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาบริบท (Context) ภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
งานแต่ละชุมชนที่อาจผิดแผกแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม

กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้ จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ^{เช่น} การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากแสดงออกทางภาษา
หรือการทดลองการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
ย่อมจะทำให้การพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปอย่างธรรมชาติได้ เนื้อหาที่จัดขึ้น
เป็นบทเรียนจึงควรเน้นบริบทของภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียน ตามหลักการใช้ภาษาในสังคม ใน
สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ มากกว่าจะจัดแบบวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียน
เรียนเพียงเพื่อเข้าใจระบบของเสียง คำ และไวยากรณ์เท่านั้น นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนการสอน
สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออกทางภาษาในลักษณะสัมพันธ์ระหว่าง
ผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนเพื่อให้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ ผู้สอนจะมี
หน้าที่คอยช่วยเหลือ แนะนำ และแก้ไข การใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน กิจกรรมดังกล่าวได้แก่
การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกัน การเขียนเรื่องร่วมกัน การโต้ตอบในการฟัง - พูดร่วมกัน

2. แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (Natural Approach) ทฤษฎีการสอนอ่านแบบนี้
จะเน้นให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียน (Comprehensible Input) โดยที่ใช้
กระบวนการเรียนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language
Acquisition) เป็นหลักผลของการเรียนรู้ (Output) จะประสบความสำเร็จดังที่คาดหวังได้
ถ้าผู้สอนเข้าใจวิธีการให้ปัจจัยเข้าอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน

การให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการ
สอนความคิดรวบยอดทางภาษาที่ถูกต้องซึ่งอาจจัดลำดับการสอน ดังนี้

ภาพประกอบ 3 ลำดับการสอน

การใช้วัสดุของจริงที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อมดังไดอะแกรมหัวข้อที่ 1 เช่น วัตถุต่าง ๆ ที่ผู้เรียนเคยเห็นและเคยใช้อยู่ในชีวิตประจำวันจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม ถ้าเรานำของจริงทุกอย่างมาให้ ผู้เรียนเห็นคงเป็นไปไม่ได้ยาก ดังนั้นการใช้สิ่งทดแทนของจริงเหล่านั้นได้แก่ รูปภาพ ไดอะแกรม ก็อาจช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้เป็นอย่างดี (ดังไดอะแกรมหัวข้อ 2) เพราะผู้เรียนสามารถถ่ายโยงความคิดไปยังของจริงที่ตนเคยพบเห็นมาก่อนได้ การพัฒนาความคิดรวบยอด (ดังไดอะแกรม หัวข้อที่ 3) จะง่ายขึ้น หลังจากนั้นเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้ยิน ได้ฟัง เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เข้าใจมาแล้วว่าเขาพูดกันอย่างไร การพัฒนาการฟัง การพูดก็ย่อมจะง่ายและเป็นที่เข้าใจได้มากขึ้นเมื่อผู้เรียนได้พบสัญลักษณ์ เช่น ตัวอักษรที่เขียนขึ้นโดยมีความหมายตามที่เคยฟังเคยพูดมาก่อน การถ่ายโยงความคิดรวบยอดก็จะชัดเจนมากขึ้น ซึ่งกระบวนการนี้จะเป็นกระบวนการสำคัญในการถ่ายโยงการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามการรับรู้ของมนุษย์

3. ทฤษฎีการสอนอ่าน ซึ่งยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) โดยเน้นกระบวนการอ่านของมนุษย์เป็นสำคัญ

ตามคำจำกัดความของการอ่านตามทฤษฎีดังกล่าวนั้น การอ่าน คือ การสร้างความหมาย โดยผ่านกระบวนการทางความคิด วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่จะใช้ในการสอนอ่าน จึงจำเป็นต้องพิจารณาหลักการและทฤษฎีดังกล่าวเพื่อการเรียนรู้การอ่านที่ถูกต้องและเป็นไปโดยธรรมชาติได้ นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยามีได้มองการอ่านเพียงการแสวงหาความหมายเพื่อความเข้าใจสัญลักษณ์หรือตัวอักษรเพียงอย่างเดียว แต่คำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับการอ่าน การถ่ายโยงความคิดรวบยอดรวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การอ่านสมบูรณ์ เช่น ความสนใจ ประสิทธิภาพเต็ม และการระลึกสิ่งที่อ่านได้

ด้วยหลักการและทฤษฎีทั้ง 3 ประการดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบมุ่งประสิทธิภาพ ภาษานี้จะเน้นการพัฒนาภาษาในบริบทที่เป็นไปตามการรับรู้โดยธรรมชาติโดยการพัฒนาความหมายรวมของภาษาไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาซึ่ง ไบรอัน เกรย์ ผู้ริเริ่มได้เขียนไว้เมื่อครั้งการประชุมสัมมนาทางด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ประจำปี 1987 ณ ประเทศออสเตรเลียว่า "แน่นอนที่สุดพื้นฐานที่สำคัญที่สุดสำหรับโปรแกรมทางภาษาอันสมเหตุสมผลและจะประสบความสำเร็จได้นั้น คือ การเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนโดยกระบวนการเรียนรู้ตามธรรมชาติที่เด็กเคยรู้จักมักคุ้นมาแล้วเป็นอย่างดี"

การสอนแบบมุ่งประสิทธิภาพภาษาในระยะแรก (ในระดับปฐมวัยถึงประถมศึกษาปีที่ 1 - 2) จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน คือ การที่ผู้เรียนมีความสามารถในการฟังเรื่องราวง่าย ๆ ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันได้อย่างเข้าใจ สามารถพูดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ฟังได้ อ่านเรื่องราวที่เคยฟังเคยพูดได้อย่างเข้าใจ สามารถจำสัญลักษณ์ของคำและเข้าใจความหมายของคำในประโยคต่าง ๆ ที่เคยฟังเคยพูด นอกจากนี้ยังสามารถเขียนคำสะกดคำ และเรียงคำที่เคยอ่านเคยพบเป็นประโยค แต่งประโยคเป็นประโยคง่าย ๆ ตามความคิดของตนเองได้

ในระยะต่อมา หลังจากนักเรียนได้ประสบการณ์ในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ในระยะต้นได้แล้ว ในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนจะเริ่มฝึกอ่านและเขียนเรื่องต่าง ๆ ที่มีลักษณะการเขียนหลากหลายมากขึ้น พร้อมทั้งใช้ความสามารถในการคิดแต่งความด้วยตน

เองมากขึ้นโดยอาศัยการเลียนแบบหรืออิงแบบอย่างจากบทเรียน หรือจากกิจกรรมที่ผู้สอนเสนอแนะ
 ให้นักเรียน

4. แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre - Base Approach)

การสอนภาษาแบบมุ่งประสิทธิภาพภาษา จำเป็นต้องยึดบทเรียน หรือกิจกรรมนำเป็นหลัก
 ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยเบื้องต้นที่สำคัญในการให้รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน ดังนั้นบทเรียนหรือกิจกรรมนำนั้น
 ต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง และเหมาะสมที่จะเป็นปัจจัยเบื้องต้นเพื่อให้เป็นรูปแบบของภาษาที่
 เหมาะสม

การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนแบบมุ่งประสิทธิภาพภาษา ยึดหลักการการพัฒนาจากแนว
 ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ทฤษฎีและหลักการ

แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre - Base Approach) ได้รับการพัฒนา
 มาจากกลุ่มนักภาษาศาสตร์ชาวออสเตรเลียกลุ่มหนึ่ง ซึ่งได้แก่ Jim Martin Joan Rothery
 Frances Christie Brian Gray และ Marry Macken (Martin and Rothery.
 1980, 1981) ; (Christie. 1987, 1989) แนวทฤษฎีนี้ จะยึดหลักการเกี่ยวกับทฤษฎี
 ภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics Theory) ของ M.A.K. Halliday
 ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญภาษาศาสตร์ระดับโลก และเป็นที่ยอมรับนับถือกันโดยทั่วไปในกลุ่มของนักภาษา
 และผู้สอนภาษาในปัจจุบัน ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบดังกล่าว จะเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อ
 เนื้อความจากบริบทภาษาในกาลและเทศะต่าง ๆ ที่ใช้กันในสังคมหรือชุมชน ซึ่งย่อมจะมี
 สถานการณ์แวดล้อมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป และมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของบุคคลต่าง ๆ
 ในสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ หลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานจะอิงหลักการ
 สำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาศาสตร์เชิงระบบ

ลักษณะและชนิดของเนื้อความในภาษา (Genre)

ในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ชนิดและลักษณะของเนื้อความภาษาทั้งที่เป็นภาษาพูด และภาษาเขียน มีหลายชนิดดังต่อไปนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)
2. รายงาน (Report)
3. การอธิบาย (Explanation)
4. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition)
5. วิธีการ (Procedure)
6. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative)
7. อภิปราย (Discussion)
8. การสังเกต (Observation) (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ม.ป.ป.)

ชนิดและลักษณะของเนื้อความดังกล่าวโดยทั่วไปจะมีรายละเอียดของโครงสร้างภาษา และลักษณะของภาษา ดังนี้

1. กระบวนการสังเกต (Observation) เริ่มต้นจาก ตั้งปัญหา วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน แจกแจงรายละเอียด เล่าเรื่องแล้วรายงานตามลำดับ สรุปประเด็น
2. กระบวนการเล่าเรื่องจากประสบการณ์ (Recount) เริ่มต้นจาก นำเข้าเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ เล่าเหตุการณ์ต่อเนื่อง สรุป แสดงความรู้สึก
3. กระบวนการแสดงความคิดเห็น (Exposition) เริ่มต้นจาก วิเคราะห์เรื่อง แสดงเหตุผลในการเขียนเรื่อง ชี้ผลดีผลเสีย เน้นความสำคัญ สรุปเรื่อง
4. กระบวนการบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative) เริ่มต้นจาก การเริ่มเรื่อง ขึ้นปัญหา ชี้เหตุที่เกิดปัญหา เล่าเหตุการณ์ทั้งกาลเทศะ ลงท้ายมีคติสอนใจ
5. กระบวนการอภิปราย (Discussion) เริ่มต้นจาก บอกความหมาย ชี้แจงความสำคัญ ชี้ข้อขัดแย้งและสนับสนุน สรุป เสนอแนะ

6. กระบวนการรายงาน (Report) เริ่มต้นจาก แนะนำชี้แจงประเภท แจกแจง รายละเอียด แสดงลักษณะต่าง ๆ ของรายละเอียด แสดงพฤติกรรมของเรื่อง แสดงประโยชน์ที่ได้รับ

7. กระบวนการอธิบายเหตุผล (Explanation) เริ่มต้นจาก เสนอหลักการ แสดงเหตุผล ชี้แจงความต้องการและความจำเป็น บอกลักษณะเหตุการณ์ สรุป

8. กระบวนการแสดงวิธีการ (Procedure) เริ่มต้นจาก ตั้งเป้าหมาย ชี้แจงเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ วางแผนงาน ลำดับวิธีการดำเนินงาน แสดงผลผลิตที่เกิดขึ้น

การผูกเรื่องโดยใช้วรรณลักษณะ

หลักการพิจารณาใช้วรรณลักษณะ เรื่องกับวรรณลักษณะต้องมีความสอดคล้องกัน เช่น ต้องการรู้ว่าเหมาะจะใช้กับวรรณลักษณะใด และวรรณลักษณะใดที่ตรงกับจุดประสงค์ในการเรียนรู้ และจุดประสงค์ในการเรียนรู้ใด ควรจะดำเนินเรื่องด้วยวรรณลักษณะใด

อย่างไรก็ตามแต่ละวรรณลักษณะย่อมแบ่งเป้าหมายการเรียนรู้ต่าง ๆ กันดังนี้

วรรณลักษณะสังเกต (Observation) เหมาะสำหรับแต่งเรื่องที่ทำให้ความรู้ข้อมูลทั่ว ๆ ไป

วรรณลักษณะเล่าเรื่องจากประสบการณ์ (Recount) เหมาะที่จะใช้แต่งเรื่องที่เกี่ยวข้องเรื่องราวที่ผ่านมา เพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดหรือทรรศนะต่อเรื่องราวที่ผ่านมา

วรรณลักษณะแสดงความคิดเห็น (Exposition) เหมาะที่จะแต่งเรื่องเชิงวิพากษ์วิจารณ์ ผลดีผลเสีย เพื่อชี้ความสำคัญอย่างชัดเจน

วรรณลักษณะบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative) เหมาะที่จะแต่งเรื่องเกี่ยวกับภาวะปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วชี้แนวทางเป็นคติสอนใจ

วรรณลักษณะอภิปราย (Discussion) เหมาะที่จะแต่งเรื่องเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มคน

วรรณลักษณะรายงาน (Report) เหมาะที่จะแต่งเรื่องให้รายละเอียดอธิบายคุณลักษณะ เพื่อชี้ประโยชน์

วรรณลักษณะอธิบายเหตุผล (Explanation) เหมาะที่จะแต่งเรื่องเกี่ยวกับการชี้แจงเหตุผลและสรุปหลักการ

อรรถลักษณะแสดงวิธีการ (Procedure) เหมาะที่จะแต่งเรื่องเกี่ยวกับวิถีทำ วิถีปฏิบัติ เป็นระบบกระบวนการ (พิชัย ตันหยง. 2534)

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทั่วไป สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 มีดังนี้

1. ครูอ่าน/เล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง
2. นักเรียนเล่าเรื่องกลับ สนทนา อภิปราย อ่านเรื่อง และแสดงบทบาทสมมติ
3. เขียนเรื่องร่วมกันกับครู
4. ทำหนังสือเล่มใหญ่
5. ทำกิจกรรมทางภาษา

ขั้นตอนการสอนทั่วไปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4

1. นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปราย/สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกันกับครู
2. ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องของนักเรียนและอภิปรายร่วมกัน
3. เขียนเรื่องร่วมกันกับครูในกลุ่ม/เขียนเรื่องของตนเองในกลุ่มย่อยหรือตามลำพัง
4. อภิปรายและสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนเขียนขึ้นในขั้นที่ 3
5. ทำกิจกรรมทางภาษาเพื่อทบทวนและฝึกความแม่นยำ

รายละเอียดของขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 - 4

ขั้นที่ 1 : นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปราย/สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกันกับครู

จุดมุ่งหมาย : ให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และบอกรายละเอียดของเรื่องได้

ในขั้นนี้ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอ่านเรื่องได้เองแล้ว ครูควรให้นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกัน จะอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจบ้างสลับกันไปได้

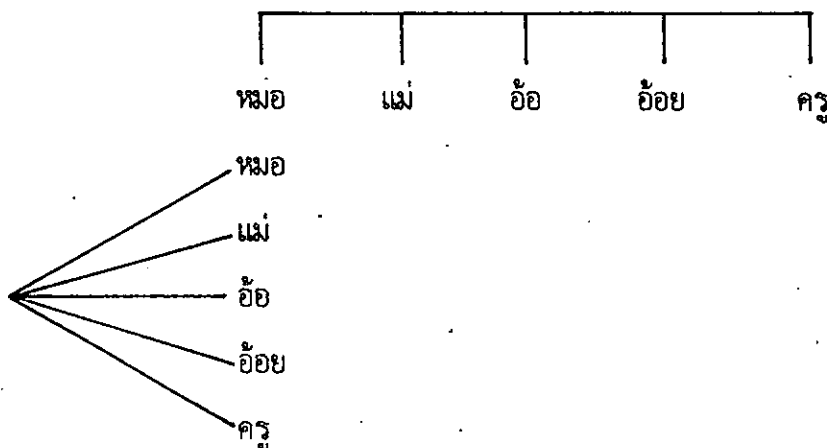
จุดมุ่งหมายสำคัญต้องการให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง และบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้

บทบาทของผู้สอน

ผู้สอนควรใช้ไดอะแกรม (mapping) เพื่อช่วยนักเรียนในการดึงใจความสำคัญของเรื่อง เช่น การลำดับเรื่อง การโยงความสำคัญของเรื่องที่สัมพันธ์กัน เช่น เป็นเหตุเป็นผลกัน เป็นปัญหา และการแก้ปัญหา การเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของเรื่อง นอกจากนี้ยังเกี่ยวกับการให้รายละเอียดของเรื่องอีกด้วย ผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดหาเหตุผลต่อการอ่าน และสรุปความคิดด้วยตนเอง ควรใช้เวลาให้การอภิปรายและสนทนาเรื่องในแต่ละหน้าอย่างละเอียด อย่าใจร้อนเพราะการฝึกการอ่านโดยใช้ความคิดประกอบการอภิปรายจะช่วยฝึกนักเรียนให้เคยชินกับการอ่านโดยใช้กระบวนการทางความคิดได้มาก และจะทำให้สามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ซึ่งเป็นขั้นตอนการอ่านขั้นสูงต่อไปในอนาคตได้

การอ่านออกเสียงไปเรื่อย ๆ จะไม่ช่วยทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์แก่ผู้เรียนมากนัก ผู้สอนควรให้นักเรียนหยุดช่วงการอ่านเป็นตอน ๆ และอภิปรายร่วมกันจะทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเกี่ยวกับเรื่องภาพประกอบในบทเรียนด้วย การเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามจะช่วยบรรยากาศการเรียนรู้มีชีวิตชีวาขึ้นได้

การทำไดอะแกรมแสดงความสัมพันธ์ของเรื่อง ควรทำง่าย ๆ โดยใช้ปากกาสีเมจิก สรุปและโยงแผนภูมิให้เข้าใจได้ง่าย ๆ เช่น จากคำถามของครู "มีตัวละครอะไรบ้างในเรื่อง นักเรียนจำได้ไหม"

ทำมาถึงขั้นนี้ นักเรียนตอบได้ไหม ? แล้วเมื่อหันมามองทำอะไรล่ะ

รับประทานนมขี้ม —————> อ้อยหันม —————> ไปหาหมอหัน

ขั้นที่ 2 : ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องของนักเรียน และอภิปรายร่วมกัน

จุดมุ่งหมาย : ให้นักเรียนมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่อ่านเป็นความคิดของตนเอง พร้อมทั้งรู้จักการวิเคราะห์เรื่องที่อ่านให้เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันของตน เพื่อการนำความคิดรวบยอดที่สำคัญไปใช้ได้

ในขั้นนี้ ครูควรตั้งคำถามและการสนทนาจากเรื่องที่อ่านในขั้นที่ 1 เข้าสู่เรื่องราวที่นักเรียนจะพบในชีวิตประจำวันของนักเรียนเอง เพื่อให้นักเรียนใช้ความคิดวิเคราะห์สิ่งสำคัญและเป็นประโยชน์แก่ตนจากเรื่องที่อ่านได้ เช่น เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักชาติของทหารกล้าคนนั้น นักเรียนจะอย่างไร นักเรียนคิดว่าชาตินั้นสำคัญแค่ไหน นักเรียนจะรักและทำอย่างไรทหารกล้าคนนั้นไหม นักเรียนชอบทหารกล้าคนนั้นไหม เพราะเหตุใด

การสนทนา อภิปรายโดยตั้งเข้าสู่ตัวนักเรียน จะทำให้นักเรียนมีชีวิตชีวามากขึ้น นักเรียนจะมีโอกาสได้พูด ได้แสดงความคิดเห็นของตนเองมากขึ้น ผู้สอนจะมีโอกาสแก้ไขข้อผิดพลาด การใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่เด็กได้ด้วย โดยการย้ำความที่เด็กพูดโดยไม่ต้องบอกว่าผิดหรือถูก เด็กจะค่อย ๆ เรียนรู้ไปจากครูที่พูดอย่างถูกต้องได้

ในขั้นนี้ ถ้าเรื่องราวในการอภิปรายซับซ้อนมากก็อาจจะใช้ไดอะแกรมช่วยได้

ขั้นที่ 3 : เขียนเรื่องร่วมกันกับครูในกลุ่ม/ เขียนเรื่องของตนเองในกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย

จุดมุ่งหมาย : ให้นักเรียนมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็น และฝึกทักษะการเขียน

ในรูปแบบที่เป็นความคิดของตนเองได้มากขึ้นจากตัวอย่างของบทเรียนที่พบ

ในขั้นตอนนี้ เนื่องจากผู้เรียนในระดับขั้นนี้เขียนได้บ้างแล้ว ผู้สอนสามารถให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนเรื่องที่ละประโยค หรือทีละตอนได้ โดยตกลงเรื่องที่จะเขียนร่วมกัน ผู้สอนจะมีหน้าที่เป็นผู้ควบคุมการดำเนินการ แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เมื่อจบเรื่องที่ละตอนให้นักเรียนผลัดกันออกมาวาดภาพประกอบ หรือวาดจากกระดาษของตนเองแล้วนำมาติดต่อกันได้

ในการเขียนเรื่องร่วมกัน สามารถให้นักเรียนเขียนเรื่องเป็นของตนเองได้ ไม่จำเป็นต้องเหมือนเรื่องที่อ่านเสมอไป เพียงแต่พยายามให้คงรูปแบบของแนวการเขียน และความสำคัญของคำหรือประโยคบางอย่างที่คิดว่าจำเป็นที่นักเรียนต้องเรียนไว้เท่านั้น เนื้อเรื่องไม่จำเป็นต้องเหมือนเรื่องที่อ่าน

สักระยะหนึ่ง ประมาณ 2 - 3 เดือน หรือให้นักเรียนฝึกเขียนร่วมกันในกลุ่มย่อย นักเรียนอาจต่างคนต่างเขียนเรื่องของตนเองได้ แต่ละกลุ่มต่าง ๆ กันไปได้

ขั้นที่ 4 : อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนในขั้นที่ 3

จุดมุ่งหมาย : ให้นักเรียนสามารถอ่านและสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและวิเคราะห์ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ เพื่อการพัฒนาการเขียนของตนเองต่อไป

ในขั้นนี้ผู้สอนควรให้นักเรียนสนทนากัน เกี่ยวกับเรื่องที่ช่วยกันเขียนขึ้น ทั้งที่เกี่ยวกับภาษาที่ใช้ และความคิดเห็นต่าง ๆ รวมทั้งทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง และรู้จักแก้ไขภาษาที่เขียน เพื่อสื่อความหมายด้วยการอภิปราย

ขั้นที่ 5 : กิจกรรมทางภาษา

จุดมุ่งหมาย : ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมภาษาในขั้นตอนนี้ อาจจัดได้หลายอย่างด้วยกัน ดังนี้

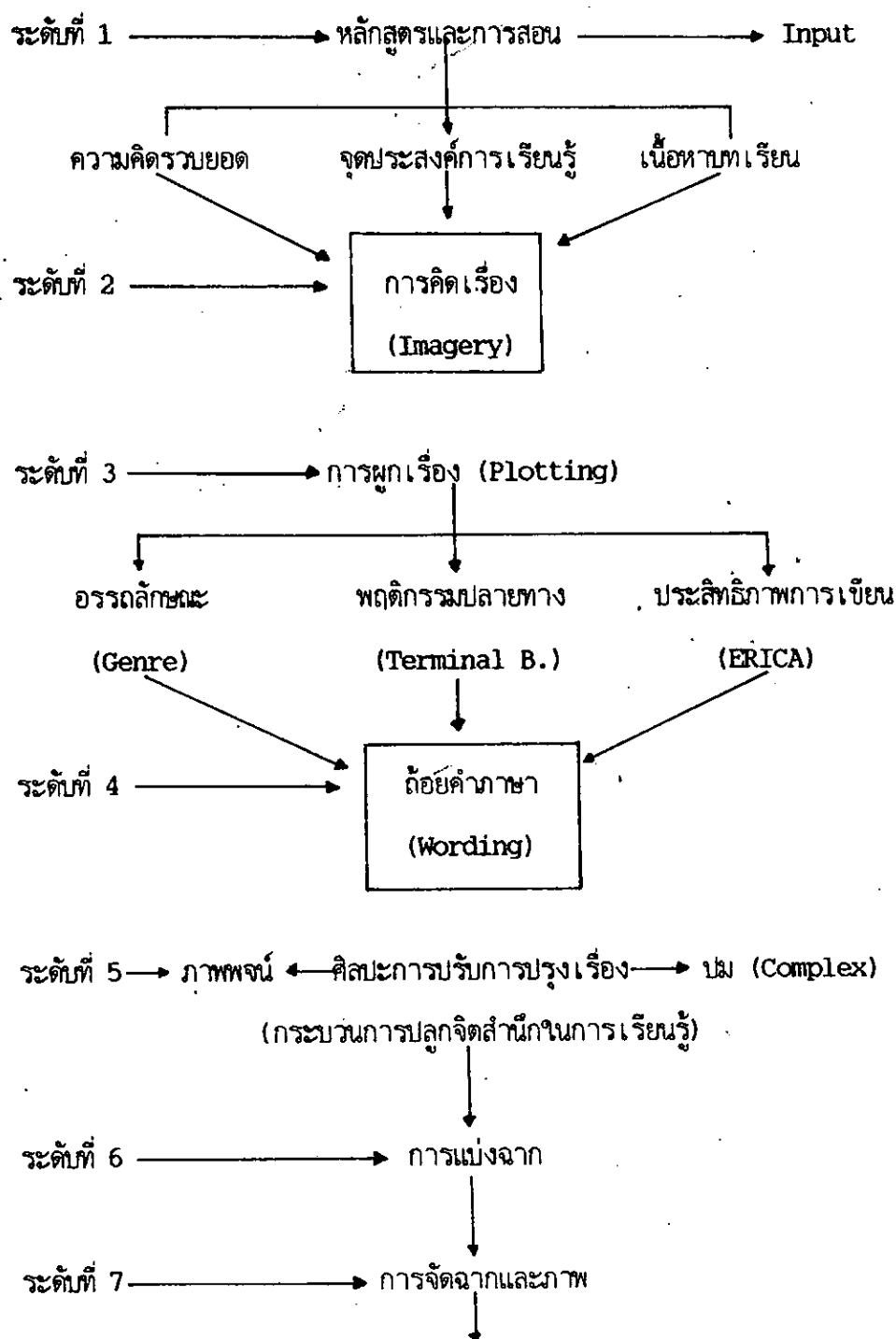
1. ให้นักเรียนอ่านหรือเขียนเรื่องร่วมกันในกลุ่มเล็ก หรือค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ ที่ครูเสนอแนะ แล้วนำมารายงานอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นให้เพื่อน ๆ สรุปความ
2. จัดกิจกรรมคู่ ให้นักเรียนผลัดกันอ่านเรื่องสั้น ผลัดกันสรุปความ หรือผลัดกันเล่าเรื่องสั้น ๆ ที่ได้ไปค้นคว้ามา
3. ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน แล้วผลัดกันถามตอบ
4. เขียนรายงานสั้นหรือเขียนเรื่องสั้น ตามที่ได้ไปค้นคว้าหรืออ่านประกอบ
5. เล่นเกมทางภาษาอื่น ๆ เช่น การต่อคำหรือประโยคเป็นเรื่องราวเพิ่มเติมข้อมูลของเรื่องที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์ ฯลฯ

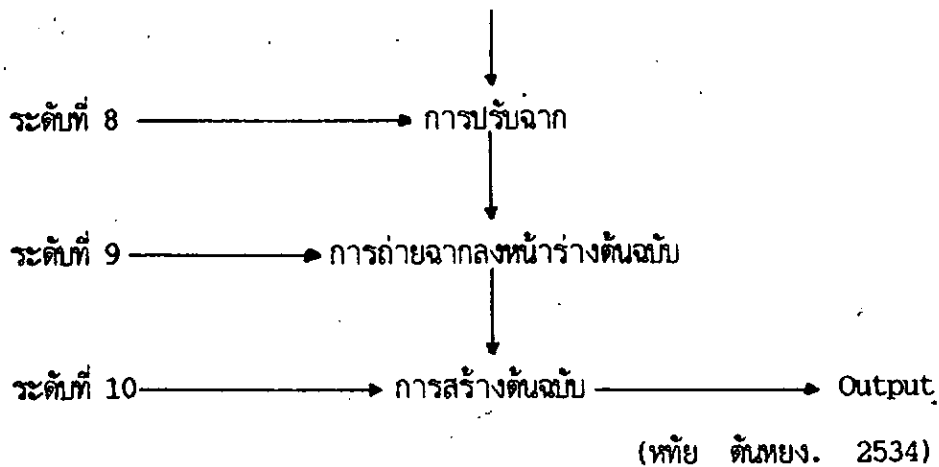
6. การเขียนคำบอกออกเป็นรายคู่ หรือเป็นกลุ่ม การเขียนเรื่องจากภาพกิจกรรมทางภาษาในขั้นตอนนี้ ควรให้มีเนื้อหาสาระที่ต่อเนื่องกันกับขั้นตอนอื่น ๆ ที่ผ่านมามาทั้งนี้เพื่อการทบทวนและเพื่อการฝึกย้ำความแม่นยำในการอ่านและเขียน รวมทั้งการฟังและพูดด้วย

(เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช. 2531)

สรุปขั้นตอนการผลิตหนังสือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา

การเขียนแบบเรียน บุคลากรผู้เขียนจะต้องมองเห็นภาพพจน์ทั้งระบบ จึงสามารถคุมตัว คมกลไกการเขียนได้เหมาะสม จึงข้อกำหนดเป็นเส้นระดับ (Line) ดังนี้

งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่าน

งานวิจัยในประเทศ

ประยูร แจ่มจบ ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทและตำแหน่งของคำถามประกอบบทเรียนที่ส่งผลกระทบต่อความเข้าใจในการอ่านและการจำเนื้อหาบทเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 230 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า การใช้คำถามประกอบบทเรียนประเภทความเข้าใจ ความจำ ใจความสำคัญ ความจำเนื้อหา และประเภทถามไม่ตรงกับบทเรียน รวมทั้งการจัดวางคำถามประเภทต่าง ๆ เหล่านั้นลงในตำแหน่งหน้าและท้ายบทเรียนทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน (ประยูร แจ่มจบ. 2521 : 57 - 63)

เจียมจิต ห้าวหาญ ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการจำโดยใช้วิธีนำเรื่อง 3 แบบ คือ แบบย่อที่มีใจความตรงกับเรื่อง แบบบอกโครงเรื่อง และแบบมีข้อสอบถูกผิด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดหญ้า จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 45 คน ผลการศึกษาปรากฏว่าการนำเรื่องทั้ง 3 แบบ ไม่มีผลทำให้คะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนแตกต่างกัน การนำเรื่องแบบบอกโครงเรื่อง ทำให้นักเรียนมีความคงทนในการจำสูงกว่าการนำเรื่องอีก 2 แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความเข้าใจในการอ่านกับความคงทนในการจำสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(เจียมจิต ห้าวหาญ. 2522 : 61 - 66)

ปริญดา จันทรวรจน์ ได้เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ และ ไม่ใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนกช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคสมุทร โดยทดลองสอนกับนักเรียนจำนวน 56 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 27 คน กลุ่มควบคุม 29 คน พบว่า สัมฤทธิ์ผลทางการอ่านของนักเรียน กลุ่มทดลองก่อนทดลองกับหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และแตกต่างกันในทางเพิ่มขึ้น (ปริญดา จันทรวรจน์. 2522 : 50)

อักษร รุ่งมณี ได้เปรียบเทียบผลเพื่อความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านระหว่างการสอนปกติ และการสอนโดยจัดกิจกรรมเสริมอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามปกติกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประกอบการอ่านตามปกติ จะมีผลเพิ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน และทัศนคติต่อการอ่านแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองมีอัตราการเพิ่มของคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม (อักษร รุ่งมณี. 2525 : 92)

พิมพ์พร อุทัยเลิศ ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 68 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านมีผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (พิมพ์พร อุทัยเลิศ. 2526 : 50)

ศิริอร รัตนอุดม ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้การ์ตูนเรื่องประกอบ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ศิริอร รัตนอุดม. 2527 : บทคัดย่อ)

พูนพงษ์ งามเกษม ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม ผลปรากฏว่า กลุ่มที่สอนอ่านโดยวิธีแบบฝึกเสริมทักษะเป็นอุปกรณ์ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่สอนเดิม (พูนพงษ์ งามเกษม. 2528 : 23)

วันเพ็ญ สุกิตย ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวกับวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดลาดชะโดต อำเภอดมัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 60 คน ซึ่งแบ่งระดับความสามารถทางการเรียนของนักเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด และนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูงมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าระดับปานกลาง และนักเรียนที่มีระดับความสามารถในการเรียนปานกลางจะมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถในการเรียนต่ำ (วันเพ็ญ สุกิตย. 2528 : 64 - 65)

งานวิจัยภายในประเทศส่วนใหญ่จะใช้แบบฝึกหรือสื่อการสอนอื่น ๆ ในการศึกษาความเข้าใจในการอ่านและก็ได้ผลดีกว่าการสอนแบบปกติ แต่ยังไม่มียุติได้ทำการศึกษาความเข้าใจในการอ่านโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในระดับประถมศึกษาเลย ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าน่าจะนำวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามาศึกษาดูว่าจะให้ผลมากน้อยเพียงใด

งานวิจัยต่างประเทศ

เบสท์ ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านโดยการโปรแกรมการฝึก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน เกรด 2 - 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้โปรแกรมการฝึกมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูง (Best. 1969 : 3316)

แบลร์ และ ราทซ์ ได้ทำการศึกษาความเข้าใจในการอ่านที่มีการวินิจฉัยโดยไม่ต้องใช้เหตุผล จุดมุ่งหมายเพื่อหาความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านระหว่างการระลึกได้ การวินิจฉัยขั้นต้นและการวินิจฉัยขั้นสูง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 5 - 6 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในชิคาโก จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบทดสอบการอ่านที่ปรับปรุงใหม่ระดับกลาง ผลปรากฏว่า คำ

ถามที่ให้นักวิจัยทำให้นักเรียนได้คะแนนต่ำกว่าคำถามที่มีความหมายตามตัวอักษร นักเรียนที่ตอบคำถามที่ให้นักวิจัยขึ้นต้นและขึ้นสูงทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน (Blair and Rathes. 1978 : 29 - 31)

สติเวนส์ ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน จากการอ่านเรื่องที่สนใจของนักเรียนที่มีความสามารถสูงที่คะแนนเปอร์เซนต์ไทล์ที่ 83 ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 และ 6 โดยได้สำรวจความสนใจในการอ่านจากรายการ 25 เรื่อง ซึ่งมีระดับความสนใจตั้งแต่ 1 - 7 เลือกที่นักเรียนสนใจมาให้อ่าน แล้วทดสอบความเข้าใจในการอ่านพบว่า เรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลทำให้นักเรียนอ่านได้ง่าย และสะดวกต่อการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านจากเรื่องที่สนใจ (Steven. 1980 : 365)

เคลดล เมสัน และฮันเตอร์ ได้ศึกษาเรื่องการใช้เครื่องมือชนิดไหนในการวัดความเข้าใจในการอ่าน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่าการเลือกแบบทดสอบและบทความที่ใช้ในการอ่านจะมีผลต่อความเข้าใจในการอ่านหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 5 จำนวน 164 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นบทความ 4 เรื่อง ให้อ่านแล้วทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ 4 แบบ คือ แบบเลือกตอบ (Multiple Choice) แต่ละบทความมีคำถาม 8 - 12 ข้อ แบบระลึกได้ (Recall) คือนักเรียนจะเขียนทุกสิ่งที่ได้จากบทความที่อ่าน แบบเติมคำ (Cloze) จะเว้นทุก 5 คำ ที่ให้เติม แบบเลือกคำมาเติม (Maze) เว้นทุก 5 คำ และมีคำให้เลือกมาเติมเพียงคำเดียวจาก 3 คำ บทความมีความยาวประมาณ 127 - 142 คำ รูปแบบของเรื่องแตกต่างกัน เขียนแบบเทพนิยาย เรื่องเล่า และอรรถธิบาย ผลปรากฏว่าแบบทดสอบชนิดเลือกตอบและเลือกคำมาเติมง่ายกว่าแบบเติมคำและแบบระลึกได้ เพราะแบบระลึกได้นักเรียนจะต้องเขียนข้อความที่ได้จากบทความที่อ่าน ส่วนบทความที่เขียนแบบเทพนิยาย เป็นเรื่องที่อ่านง่ายที่สุด บทความแบบอรรถธิบายเข้าใจค่อนข้างยาก ดังนั้นการเลือกแบบทดสอบและบทความจึงมีผลต่อการฝึกความเข้าใจในการอ่าน (Kendall, Mason and Hunter. 1980 : 233 - 236)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน

งานวิจัยในประเทศ

ยุพดี พลเวทประชาสุข ได้ศึกษาการเขียนสะกดคำและทัศนคติต่อการเขียนคำโดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำกับการเขียนตามคำบอก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 ของโรงเรียนวัดบึงทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 72 คน ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ มีผลการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนตามคำบอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(ยุพดี พลเวทประชาสุข. 2525 : 56)

ยุพิน อินทะยะ ได้ศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าความสามารถทางการเขียนสะกดคำของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าที่คาดหวัง ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 56

(ยุพิน อินทะยะ. 2525 : 47)

สมาลี โกศลสมบัติ ได้ศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่าความสามารถทางการเขียนสะกดคำของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 58.61

(สมาลี โกศลสมบัติ. 2525 : 60)

โนปิตต์มา บุญปก อ่อนเผ่า ได้ศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานครพบว่า ความสามารถทางการเขียนสะกดคำของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลางคิดเป็นร้อยละ 67.07 (บุญปก อ่อนเผ่า.

2526 : 61)

มาสวิมล รักบ้านเกิด ได้ศึกษาการใช้แบบสะกดคำยากในวิชาภาษาไทยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2526 ของโรงเรียนวัดบางสะแกใน กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำยากสูง

กว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนการเขียนสะกดคำตามกิจกรรมตามแผนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (มาสวิลล รักษานเกิด. 2526 : 78 - 79)

งานวิจัยต่างประเทศ

เกรย์ ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการอ่านกับการเขียนสะกดคำพบว่า การอ่านกับการเขียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ผู้ที่มีความสามารถทางการอ่านสูงจะมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำสูง และในทางตรงกันข้าม ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านไม่ดี ย่อมมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำไม่ดีตามไปด้วย (Gray. 1949 : 403)

ไฮเมอร์ ได้ทำการวิเคราะห์และศึกษาเหตุผลในการเขียนสะกดคำผิดของนักเรียนเกรดสี่และเกรดห้า พบว่าคำที่นักเรียนเขียนสะกดผิดเป็นคำที่นักเรียนไม่เคยเห็นมาก่อนซึ่งมีทั้งคำพยางค์เดียวและสองพยางค์ (Hymer. 1963 : 573 - A)

จอห์นสัน ได้ศึกษาการเขียนสะกดคำและเหตุผลที่นักเรียนเกรด 5 เคยเขียนคำที่ใช้เสมอ พบว่านักเรียนเขียนสะกดคำผิดเพราะออกเสียงผิด และเขียนผิดเพราะมีประสบการณ์มาผิด (Johnson. 1979 : 6217 - A)

บลิวเวท ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการสะกดคำแบบอนุमानกับแบบอนุमान กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 58 คน และนักเรียนระดับ 5 จำนวน 58 คน โดยทำการสอนทุกวันเป็นเวลา 14 วัน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบอนุमानสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบอนุमानอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบว่า เพศ และระดับชั้นเรียนของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการเขียนสะกดคำ (Blewett. 1974 : 2155)

แมคเอลวี ได้ศึกษาหลักการสอนเพื่อตรวจสอบให้ถูกต้องสำหรับการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับ 4 และระดับ 6 จำนวนทั้งหมด 721 คน ใช้เวลาศึกษา 3 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านเพื่อการตรวจให้ถูกต้องมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนอ่านเพื่อการตรวจที่ถูกต้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่สำหรับนักเรียนระดับ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านเพื่อการตรวจที่ถูกต้องกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนอ่านเพื่อการตรวจให้ถูกต้องมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (McElwee. 1975 : 7031 - 7032)

ชเวนดิงเกอร์ ได้ศึกษาผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 503 คน โดยใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพเหมือนของจริง แบบเขียนตามคำบอกและแบบทดสอบการเขียนสะกดคำ ผลการศึกษพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพจริง มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้รูปภาพเหมือนของจริง (Schwendinger. 1977 : 51)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

เขียน เสือคำ ได้เปรียบเทียบประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามลำพังกับวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่มย่อย และวิธีสอนแบบเดิม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 1 สอนโดยให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามลำพัง กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่มย่อย ส่วนกลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนแบบเดิม ผลการทดลองปรากฏว่าเจตคติต่อภาษาไทยของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน (เขียน เสือคำ. 2521 : 75)

ชูชาติ นาสแสง ได้เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องราชาศัพท์และคำสุภาพ ในระดับอุดมศึกษา โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูมหาสารคาม จำนวน 62 คน กลุ่มทดลองให้เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล กลุ่มควบคุมเรียนโดยใช้วิธีสอนตามปกติ ผลปรากฏว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีเจตคติต่อภาษาไทยสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทั้ง 2 กลุ่มมีความเจริญงอกงามด้านเจตคติเท่าเทียมกัน (ชูชาติ นาสแสง. 2521)

มนเทียร พรหมประพันธ์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติและศึกษาเจตคติของนักเรียนต่อบทเรียนโมดูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล (มนเทียร พรหมประพันธ์. 2522 : 83)

ยุทธิ พูลเวชประชาสุข ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำและเจตคติต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำกับการเขียนตามคำบอก ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเขียนสะกดคำสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ยุทธิ พูลเวชประชาสุข. 2525 : 57 - 61)

วาสนี ชูสงค์ ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาหลักภาษาเพื่อการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาหลักภาษาเพื่อการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วาสนี ชูสงค์. 2525 : 52 - 54)

จารุณี ไชยสมัย ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้แบบฝึกอ่าน 2 แบบ ที่ส่งผลต่อสภาพการอ่านเร็วและเจตคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 มีเจตคติต่อภาษาไทยสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญและเจตคติต่อภาษาไทยไม่แตกต่างกัน (จารุณี ไชยสมัย. 2526 : 71)

อัทธยา สายศิลป์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยชุดฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็วกับการสอนที่ฝึกตามกิจกรรมในคู่มือการสอนของกรมวิชาการ ผลการวิจัยสรุปว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติต่อภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (อัทธยา สายศิลป์. 2526 : 68)

ผาณิต เพชรจำรัส ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อวิชาภาษาไทย เพื่อกิจวัตรและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการสอนแบบชนิดิเตทกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยเพื่อกิจวัตรหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ผาณิต เพชรจำรัส. 2529 : 66 - 67)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ในปี พ.ศ. 2527 ริชาร์ด วอล์คเกอร์, เบรندن บาร์ทเลต และเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ (คาบละ 20 นาที) ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นและมีความสามารถจำคำศัพท์ คำพูด และบทสนทนาจากหนังสือได้นาน ทั้ง ๆ ที่นักเรียนไม่มีพื้นฐานทางการเรียนภาษาอังกฤษมาก่อน และนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ (Richard Walker, Brendan Bartlett and Saowalak Rattanaovich. 1984 : 58)

นัตตา ขจรนที ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางมดวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ ผลการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจและความคงทนในการจำแนกแตกต่างกันกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (นัตตา ขจรนที. 2530 : 104)

ประภาพันธุ์ นิลอรุณ ได้ศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีปัญหาทางภาษา ที่เรียนโดยมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนบ้านสังขะ และโรงเรียนตมวิทยาคาร อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 50 คน ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่า เด็กปฐมวัยที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษามีความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่เรียนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ประภาพันธุ์ นิลอรุณ. 2530 :

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย และคณะ ได้ทำการทดลองสอนภาษาไทยด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ ภาษา โดยทำการทดลองเปรียบเทียบกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโครงการนำร่องของศูนย์วิจัยและพัฒนาการอ่านที่จังหวัดสุรินทร์ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษามีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2530 : 7)

นันทรัตน์ ชื่นชม ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับการเรียนโดยวิธีปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (นันทรัตน์ ชื่นชม. 2531 : 62)

สุธามาศ สังก์ลาโพธิ์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนคำและความคงทนในการจำของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดพระชาบุรัง เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนคำของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่าแบบปกติ และความคงทนในการจำของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่าปกติ (สุธามาศ สังก์ลาโพธิ์. 2531 : 343)

⑪ มัลลิกา ภักดิ์มรงค์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2531 ของโรงเรียนวัดโคกพรม จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 50 คน พบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (มัลลิกา ภักดิ์ผ่องค์. 2531 : 104)

สุรศักดิ์ กาญจนการณ ได้ทำการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ที่ได้รับการสอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา กับวิธีสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สุรศักดิ์ กาญจนการณ. 2531 : 85).

สุธีพร ปาละติ ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียน และการระลึกสิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนนอก กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ใช้เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีการระลึกได้ในสิ่งที่อ่านในวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สุธีพร ปาละติ. 2531 : 87)

งานวิจัยต่างประเทศ

วอล์คเกอร์ และคนอื่น ๆ ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวทางที่ใช้ในเทรเกอร์ พาร์ค เรียกว่า Concentrated Language Encounter Teaching หรือวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยทำการทดลองกับเด็กชาวอะโบริจินที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการทดลองเป็นที่น่าพอใจ เด็กในกลุ่มทดลองมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน (Walker and others. 1983 : 72)

ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 วอล์คเกอร์ และคนอื่น ๆ ได้ทำการทดลองสอนภาษาเช่นเดียวกับเปรแกรมที่ เทรเกอร์ พาร์ค ที่โรงเรียน Napperby และ Marryvale โดยทำการทดลองกับนักเรียนทั้งสองโรงเรียนในระดับ junior และ senior โดยใช้เนื้อหาในการทดลองเป็นเนื้อหา

เกี่ยวกับอาหารทั้ง 2 ระดับ การทดลอง ใช้เวลา 18 เดือน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้ง 2 โรงเรียนมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสูงขึ้นมาก (Walker and others.

1984 : 76)

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ทำให้นักเรียน มีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพบว่า วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ จะมีผลด้านความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับ การสอนปกติมีความแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับ การสอนปกติมีความแตกต่างกัน
3. เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา กับ การสอนปกติมีความแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการทดลองใช้เครื่องมือ
4. แบบการทดลองและวิธีดำเนินการทดลอง
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนวัดसारอด เขตราชบุรีวรมณะ สังกัดกรุงเทพมหานครที่เรียนโดยใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้นรวม 89 คน

การเลือกโรงเรียนในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีเกณฑ์การเลือก ดังนี้

1. เป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตที่ให้การสนับสนุนวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทย
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนตั้งแต่ 2 ห้องเรียนขึ้นไป
4. สภาพห้องเรียน ระดับการเรียนของนักเรียนโดยทั่วไปคล้ายคลึงกับโรงเรียนส่วนใหญ่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร
5. ผู้บริหารและคณะครูเห็นความสำคัญของการวิจัยและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนวัดสารอด เขตราชบุรีพระ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยมีขั้นตอนในการเลือกดังนี้

1. สุ่มอย่างง่ายโดยจับสลากห้องเรียนมา 2 ห้อง จากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 4 ห้อง
2. เมื่อได้นักเรียนมาจำนวน 2 ห้องแล้ว จับสลากอีกครั้งเพื่อเลือกเป็นกลุ่มทดลองและ

กลุ่มควบคุม ห้องละ 25 คน

กลุ่มทดลอง ใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

กลุ่มควบคุม ใช้การสอนปกติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

- 2.1 หนังสือที่ใช้ในการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
- 2.2 แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
- 2.3 แผนการสอนปกติ
- 2.4 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- 2.5 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน
- 2.6 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

3. การสร้างและการทดลองใช้เครื่องมือ

1/กร ๖๒๐

3.1 หนังสือที่ใช้เป็นบทเรียนประกอบการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- 3.1.1 ศึกษาเกณฑ์ ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่าน
- 3.1.2 ศึกษาเกณฑ์และวิธีสร้างเรื่องสำหรับสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

3.1.3 ศึกษาคำศัพท์ที่ใช้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากคู่มือการสอนภาษาไทย ของกระทรวงศึกษาธิการ บทที่ 7 - 11 และคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

3.1.4 สร้างเรื่องโดยใช้หลักเกณฑ์ในการสร้างเรื่องของ หทัย ดันหยง (2529 : 108 - 159) และ แนวคิดและหลักการการพัฒนาคุณภาพต้นฉบับแบบเรียน มุ่งประสบการณ์ภาษา ซึ่งได้หลักเกณฑ์ ดังนี้

- การวางแผนเตรียมตัวคิดเรื่อง (Plot O)

ขั้นตอนนี้เรียกว่า Plot O

Plot O ประกอบด้วย ขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาภาวะการเรียนรู้การสอนในห้องที่พื้นที่โครงการ มนภ. (CLE) (ของ ตนเอง)

ขั้นที่ 2 การเลือกเขียนแบบเรียน ประเภท

แกนกลาง - ห้องถิ่น - เสริม

ขั้นที่ 3 การศึกษาความคิดรวบยอดของหลักสูตร (สิ่งที่บ้านเมืองกำหนด)

ขั้นที่ 4 การกำหนดความคิดรวบยอด ของการเรียนรู้ (เด็กผู้เรียน)

ขั้นที่ 5 การกำหนดความคิดรวบยอดของการสอน (ครูผู้สอน)

ขั้นที่ 6 การเตรียมทรัพยากรในการเขียนแบบเรียน

ขั้นที่ 7 การเลือกวัตถุดิบในการเขียนแบบเรียน

- การเริ่มต้นวางเค้าโครงเรื่อง (Ideal Plot - Plot I)

กระบวนการนี้นับเป็นกระบวนการแรกเรียกว่า Plot I จะเริ่ม กระทำ ในระยะแรกในการประชุมปฏิบัติการ ประกอบด้วย ขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การคิดเรื่อง (Imagery) การคิดเรื่องนับว่ามีความสำคัญ เพราะวิธีสอน มนภ. (CLE) จะเน้นการคิดเรื่องของตนเอง ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ ไม่ใช่เรื่องเก่าที่ไปลอกเลียนมาและ จะต้องเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับหลักสูตรและการสอนตามกลุ่มเป้าหมายอีกด้วย ซึ่งเค้าเรื่องควรจะ เริ่มได้เค้าโครงมาจาก Plot O สำหรับวิธีคิดเรื่องใหม่ได้อย่างไร จะกล่าวในรายละเอียดใน บทต่อไป

- ขั้นที่ 2 การพุดเรื่อง (Plotting)
- ขั้นที่ 3 การกำหนดแก่นสาระของเรื่อง (Theme)
- ขั้นที่ 4 การสร้างพฤติกรรมของเรื่อง (Characteristic Behaviors)
- ขั้นที่ 5 การกำหนดภาพพจน์ (Figure of Speech)

กลุ่มเป้าหมายในแผนงานนี้ได้แก่ ระดับวัยและชั้นเรียน

กลุ่มเป้าหมายในแนวตั้งระดับพัฒนาการของวัยผู้เข้าแบบเรียน

- การวางแผนเค้าโครงแบบเรียน (Plot Design - Plot II)

ใน Plot I นั้น ลักษณะของแบบเรียนยังอยู่ในลักษณะการออกแบบทางความคิด (Ideal Design) แต่เมื่อขึ้น Plot II เริ่มนำมาสู่รูปธรรม เริ่มตั้งแต่

- ขั้นที่ 1 การกำหนดเรื่อง (Titling Definition)

ขั้นที่ 2 การกำหนดแนวเรื่อง (Line of Content) ในขั้นนี้ผู้เขียนจะต้องดำเนินเรื่องภายใต้เงื่อนไข คือ

- ความคิดรวบยอด (Concept)
- จุดประสงค์การเรียนรู้ (B.O.)
- อรรถลักษณะ (Genre)
- กิจกรรมสร้างประสิทธิภาพการอ่าน (ERICA)

- ขั้นที่ 3 กำหนดแก่นทัศน์ของเรื่องในเนื้อหาแบบเรียน (Textual Concept)

แก่นทัศน์ คือ การนำเอาความคิดรวบยอด ในขั้นที่ 2 มากำหนดไว้ในเนื้อหาแบบเรียน

- ขั้นที่ 4 การกำหนดข้อมูลหลักฐาน (Fact)

- ขั้นที่ 5 การกำหนดรูปแบบนำเสนอแบบเรียน (Format)

- ขั้นที่ 6 การเขียนร่างถ้อยคำ (Original Wording)

- การประสานแนวคิดกับเค้าโครงเรื่อง (Plot II extra)

เพื่อตรวจสอบ ความต่อเนื่องผสมผสานกันระหว่าง Plot I และ Plot II จึงต้องเขียน Plot II extra ขึ้นใน Plot นี้ จะเริ่มเห็นเค้าโครงกรรมแบบเรียน

โดยเฉพาะการเน้นจุดสำคัญ คือ การสร้างมเรื่อง (Literary Complex) เพราะมีความสำคัญในการกระตุ้นจิตสำนึกของผู้เรียน ดังนั้นจะได้ศึกษารายละเอียดในบทต่อไป Plot II extra มีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 ทบทวนเรื่อง (Title Revise)
- ขั้นที่ 2 เขียนเนื้อเรื่องที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว (Approved Content) โดยทบทวนความคิดรวบยอด จุดประสงค์ การปรุงแต่งมเรื่อง
- ขั้นที่ 3 เขียนถ้อยคำภาษาโดยปรับปรุงให้ถูกต้องเรียบร้อย (Approved Wording)
- ขั้นที่ 4 สรุปลักษณะต้นฉบับที่พึงประสงค์ (Expected Manuscript) รูปเล่ม ภาพประกอบ การใช้ตัวอักษร สีเส้น ส่วนประกอบอื่น ๆ ฯลฯ
- ขั้นที่ 5 งานตกแต่ง เน้นการสร้างสรรค์โดยเฉพาะ (Special Creative)
- ขั้นที่ 6 การบันทึกงานบรรณาธิการกิจ (Primary Editing) ซึ่งจะต้องนำส่งคณะบรรณาธิการ เพื่อปรึกษา ทบทวน ความถูกต้องเหมาะสม

- การเขียนเรื่องและแบ่งสัดส่วน (Setting - Plot III)

การดำเนินงานตั้งแต่ Plot I ถึง Plot II extra นั้น อยู่บน

กระบวนการจัดเตรียมเรื่องเมื่อขึ้น Plot III ก็นับว่าผู้เขียนได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ และปรับปรุงไว้จนเรียบร้อยแล้ว จึงลงมือทำเรื่องนั้นมาจัดเป็นสัดส่วน เพื่อเตรียมทำต้นฉบับงานสำคัญในขั้นนี้คือการแบ่งฉาก (Setting) เพื่อจัดหน้า ดังนั้นขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 กำหนดชื่อเรื่อง (Title)
- ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์สัดส่วนของเรื่อง (Sequent Analysis)
 - จัดช่วงนำเรื่อง (Leading Sets)
 - ช่วงดำเนินเรื่อง (Body Sets)
 - ช่วงจบเรื่อง (Ending Sets)
- ขั้นที่ 3 การแบ่งฉาก (Setting)

การแบ่งฉากก็เพื่อจะแปลงเรื่องไปสู่หน้าแบบเรียนนั่นเอง เมื่อแบ่งฉากนำแต่ละฉากไปจัดหน้า (Layout) จำเป็นจะต้องใช้หลักการความรู้ในการผลิตหนังสืออย่างยิ่ง เพราะ

เรื่องที่เขียนและแบ่งสัดส่วนจัดหน้านั้นอาจไม่ลงตัว จำเป็นจะต้องจัดฉากใหม่ โดยการขยายฉาก ตัดฉาก ข้อนฉาก จัดลำดับให้กลมกลืนต่อเนื่อง สัมพันธ์กับความคิดรวบยอดของภาพประกอบ ขึ้น ตอนนี้จึงมีความสำคัญที่บุคลากรเขียนแบบเรียนจะต้องศึกษาอย่างลึกซึ้งและประณีต เพราะจะมีผล ต่อการนำไปใช้

ขั้นที่ 4 การกำหนดภาพ (Pictural Concept)

ผู้เขียนจะต้องควบคุมการนำเสนอให้ตรงกับเรื่องและฉาก

ขั้นที่ 5 การกำหนดข้อมูล เพื่อสร้างเค้าโครงต้นฉบับ (Manuscript)

- การร่างต้นฉบับ (Manuscript - Plot IV)

ขั้นที่ 1 การออกแบบปก (Cover Design)

ขั้นที่ 2 การจัดส่วนประกอบ

ขั้นที่ 3 การบันทึกตรวจสอบการปรับหน้า

ซึ่งเป็นการทบทวน Plot III ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 4 การเสนอแนะการจัดพิมพ์ต้นฉบับ

ระบบพิมพ์ ขนาดรูปเล่ม ตัวอักษร ภาพสีเส้น ฯลฯ

ขั้นที่ 5 การสร้างต้นฉบับ (Manuscript)

- การจัดรูปเล่มต้นฉบับ (Dummy - Plot V)

ขั้นที่ 1 การจัดปก และรายละเอียด ปกหน้า ปกใน

ขั้นที่ 2 การเขียนคำนำและส่วนประกอบอื่น ๆ

แนวคิด ปณิธาน เป้าหมาย หลักการโดยย่อ

แนวการใช้รูปแบบเรียน ข้อคิด ข้อเสนอแนะ ประกาศ คุณภาพ คำอุทิศ

ขั้นที่ 3 การเขียนสารบัญ

ขั้นที่ 4 คำแนะนำการใช้แบบเรียน

ขั้นที่ 5 เนื้อหาแบบเรียนเป็นบท เป็นตอน

ขั้นที่ 6 การจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติ

ขั้นที่ 7 การจัดภาคผนวก

ขั้นที่ 8 การเขียนบรรณานุกรมและการอ้างอิง

- ขอบเขตของหนังสือ มีชนิดและลักษณะของเนื้อหาทางภาษา 2 ลักษณะ คือ เป็นการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ 2 เล่ม ได้แก่ "เรื่องป่าเปลี่ยนสี" และ "เรื่องมันอยู่ในลัง"

- นำหนังสือเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริมาณนิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาไทย 3 ท่าน คือ อาจารย์นิภาวรรณ ปานบุญ อาจารย์หัวหน้าหมวดภาษาไทย โรงเรียนวัดสารอด อาจารย์นันทพร เครือเช้า อาจารย์ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และอาจารย์สนั่น มีบัณฑิต เพื่อตรวจพิจารณาแก้ไข

- นำหนังสือที่ปรับปรุงแล้วจัดทำรูปเล่มมีภาพประกอบ

- นำหนังสือที่มีรูปภาพสมบูรณ์ให้คณะกรรมการควบคุมปริมาณนิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาไทยทั้ง 3 ท่านที่กล่าวมาแล้ว พิจารณาความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำแบบวัดประสิทธิภาพของหนังสือเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปหาประสิทธิภาพของหนังสือทั้ง 2 เล่ม คือ "ป่าเปลี่ยนสี" และ "มันอยู่ในลัง" โดยใช้ตัวเลือก ชนิด 4 ตัวเลือก คือ ดีมาก ดี พอใช้ได้ และ ใช้งานไม่ได้ จำนวน 10 ข้อ กับประชากร จำนวน 20 คน ได้ผลการวัด ดังนี้

1. ป่าเปลี่ยนสี เท่ากับ .88

2. มันอยู่ในลัง เท่ากับ .85

- นำหนังสือที่สร้างนี้ไปจัดทำแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

3.2 แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 1 - 13) และคู่มือครูการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2.2 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสอนอ่านและเขียนตามแนวการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

3.2.3 สร้างแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและนำแผนไปให้คณะกรรมการควบคุมปริมาณนิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทย อาจารย์จิราพร ทรายคำ อาจารย์สนั่น มีบัณฑิต และอาจารย์นิภาวรรณ ปานบุญ เพื่อตรวจพิจารณาและแก้ไข

3.2.4 นำแผนการสอนที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดแจ้งร้อน เขตราชบุรีระ กรุงเทพมหานคร เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้ ปริมาณ เนื้อหา เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และความเหมาะสมของสื่อการสอน

3.2.5 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยทั้ง 3 ท่าน ให้พิจารณาตรวจแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำไปสอนจริงกับกลุ่มทดลอง

3.3 แผนการสอนปกติ

3.3.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และคู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.3.2 สร้างแผนการสอนปกติ

3.3.3 นำแผนการสอนปกติที่สร้างแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 3 ท่าน คือ อาจารย์นิภาวรรณ ปานบุญ อาจารย์หัวหน้าหมวดภาษาไทย โรงเรียนวัดสารอด อาจารย์นันพร เครือเข้า อาจารย์ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาจารย์ธนา เลือเทศน์ อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อตรวจพิจารณาและแก้ไข

3.3.4 นำแผนการสอนไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดแจ้งร้อน เขตราชบุรีระ กรุงเทพมหานคร เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้ ปริมาณ เนื้อหา เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอน

3.3.5 นำแผนการสอนมาปรับปรุงแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยทั้ง 3 ท่านที่กล่าวมาแล้ว พิจารณาตรวจแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำไปสอนจริงกับกลุ่มควบคุม

3.4 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

3.4.1 ศึกษาวิธีการสร้างข้อสอบจากหนังสือเทคนิคการวัดผลของชาวาล แพร์ติกุล (2520 : 11 - 406) และหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล

(2529 : 119 - 124) แล้วสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

3.4.2 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน โดยนำคำศัพท์ในบทเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บทที่ 7 - 11 มาผูกเป็นข้อความสั้น ๆ แล้วตั้งคำถามจากข้อความนั้น ๆ จำนวน 35 ข้อ เพื่อใช้จริง 20 ข้อ

3.4.3 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านไปให้คณะกรรมการควบคุมปริมาณนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยทั้ง 3 ท่าน คือ อาจารย์จิราพร ทรายคำ อาจารย์บรรเจตพร รัตนพันธุ์ และอาจารย์สมควร เกตุทอง ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

3.4.4 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดแจ้งร้อน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนในกลุ่มเดียวกัน และมีสภาพทั่วไปคล้ายคลึงกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำคะแนนมาตรวจนับ โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

3.4.5 นำผลมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ แล้วใช้ตารางสำเร็จรูปของ จุง-เต-พาน แล้วเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

3.4.6 นำข้อสอบที่คัดเลือกแล้วจำนวน 20 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 โดยนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสารอด เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนในกลุ่มเดียวกัน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านชุดที่ 1 และชุดที่ 2 เท่ากับ .060 และ 0.78 ตามลำดับ

3.4.7 นำแบบทดสอบที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้ว ไปใช้วัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนทำการทดลองและหลังการทดลองเสร็จแล้ว

3.5 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

3.5.1 ศึกษาวิธีการสร้างข้อสอบจากหนังสือเทคนิคทางวัดผลของชวาล แพร์ติกุล (2520 : 11 - 406) และหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติ (2529 : 119 - 124)

3.5.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน โดยนำคำศัพท์ที่มีอยู่ในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บทเรียนที่ 7 - 11 มาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน จำนวน 35 ข้อ เพื่อใช้จริง 20 ข้อ

3.5.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนไปให้คณะกรรมการควบคุมปริมาณหนังสือและผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยทั้ง 3 ท่าน คือ อาจารย์สมควร เกตุทอง อาจารย์จิราพร ทรายศ และอาจารย์ยงค์ เพ็ชรศรีจันทร์ ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและสำนวนภาษา

3.5.4 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดแจ้งร้อน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน แล้วนำคะแนนมาตรวจ โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

3.5.5 นำผลมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ แล้วใช้ตารางสำเร็จรูปของ จุง-เต-พาน แล้วเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

3.5.6 นำข้อสอบที่คัดเลือกแล้วจำนวน 20 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 โดยนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 โรงเรียนวัดสารอด จำนวน 50 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนในกลุ่มเดียวกัน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเท่ากับ 0.72

3.5.7 นำแบบทดสอบที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วไปใช้วัดความสามารถในการเขียนคำของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนทำการทดลอง และหลังการทดลองเสร็จแล้ว

3.6. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ใช้แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของ มัลลิกา ภักดิ์มรงค์ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น 0.931 (มัลลิกา ภักดิ์มรงค์. 2531 : 281 - 283)

4. แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design_x(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 219) แสดงไว้ในตาราง ดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	-	T ₂

X แทน การจัดกระทำ

ER แทน กลุ่มทดลอง

CR แทน กลุ่มควบคุม

T₁ แทน การสอบก่อนการทดลอง

T₂ แทน การสอบหลังจากที่ทำการทดลอง

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลองสอน ใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยมาทดสอบกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. ทำการทดลองสอนแต่ละกลุ่มโดยใช้เวลาทดลองสอนวันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที สัปดาห์ละ 4 วัน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ จำนวนคาบทั้งสิ้น 96 คาบ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสอนเองทั้ง 2 กลุ่ม ดังรายละเอียดช่วงเวลาจากตารางที่ 2

ตาราง 2 การจัดตารางเวลาในการทดลอง 1 สัปดาห์

วัน \ เวลา		
	10.30 - 11.30	12.30 - 13.30
วันจันทร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
วันอังคาร	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
วันพุธ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
วันพฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง

3. ผู้วิจัยใช้เนื้อเรื่องและวิธีการสอนที่แตกต่างกัน

กลุ่มทดลอง ใช้วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ใช้เนื้อหาซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มควบคุม ใช้วิธีสอนปกติ ใช้เนื้อหาจากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บทที่ 7 - 11 ของกระทรวงศึกษาธิการ

4. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยโดยใช้แบบทดสอบและแบบสอบถามชุดเดียวกันกับที่ใช้ก่อนการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม และทำการตรวจให้คะแนน เพื่อนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์

เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ t - test แบบ Difference Score สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2528 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 62)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและการเขียนโดยใช้สูตร

Kuder - Richardson 20 (ลิ้น สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 168)

$$r_{kk} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S^2_c} \right\}$$

เมื่อ r_{kk} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

จำนวนคนที่ทำถูก

p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง

จำนวนคนทั้งหมด

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ คือ $1 - p$

S^2_c แทน คะแนนความแปรปรวนของ เครื่องมือทั้งฉบับ

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
โดยใช้สูตร t - test แบบ Difference Score (Scott. 1967 : 262 - 265)

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}}$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{S_{D1}^2 + S_{D2}^2}{n_1 + n_2 - 2}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา
MD_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังเรียนกับ ก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง
MD_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียน กับก่อนการเรียนของกลุ่มควบคุม
S_{D1}^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลัง การเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง
S_{D2}^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลัง การเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มควบคุม
n_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการทดลอง ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	คะแนนเฉลี่ย
X_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง
X_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง
MD	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการทดลองกับก่อนการทดลอง
$S_{MD1 - MD2}$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการทดลองกับก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ
2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

3. เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่ง
ประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์
ภาษากับการสอนปกติ

นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีผลต่างของความเข้าใจ
ในการอ่านดังตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์
ภาษากับการสอนปกติ

ค่าสถิติ						
กลุ่มตัวอย่าง	N	X_1	X_2	MD	$S_{MD1-MD2}$	t
กลุ่มทดลอง	25	11.52	14.20	2.68	0.43	3.81***
กลุ่มควบคุม	25	11.44	12.48	1.04		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 $t(.001, df 48) = 3.55$

จากตาราง 3 แสดงว่าความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน
นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียน
ที่ได้รับการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
ภาษากับการสอนปกติ

นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีผลต่างของความสามารถในการเขียนดังตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความสามารถในการเขียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

ค่าสถิติ	N	X_1	X_2	MD	$S_{MD1-MD2}$	t
กลุ่มตัวอย่าง						
กลุ่มทดลอง	25	7.48	13	5.52	0.78	3.12**
กลุ่มควบคุม	25	8.84	11.92	3.08		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 $t(.01, df 48) = 2.69$

จากตาราง 4 แสดงว่าความสามารถในการเขียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่ง
ประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีผลต่างของเจตคติต่อ
การเรียนภาษาไทยดังตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่ง
ประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

ค่าสถิติ						
กลุ่มตัวอย่าง	N	X_1	X_2	MD	$S_{MD1-MD2}$	t
กลุ่มทดลอง	25	65.76	71.76	6.00	1.39	3.25**
กลุ่มควบคุม	25	68.08	69.56	1.48		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 $t(.01, df 48) = 2.69$

จากตาราง 5 แสดงว่าเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียน
ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอน
ปกติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติซึ่งมีลำดับขั้นตอนและผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

/สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนแบบปกติมีความแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีความแตกต่างกัน
3. เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนวัดสารอด เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 50 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 25 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 หนังสือที่ใช้เป็นบทเรียนประกอบการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 2 เรื่อง คือ "เรื่องปาเบลิยนลี" และ "เรื่องมันอยู่ในลัง"

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ชุดที่ 1 มีลักษณะเป็นข้อความสั้น ๆ แต่ละข้อมีคำถามเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และข้อสอบชุดที่ 2 มีลักษณะเป็นข้อสอบแบบเติมคำในช่องว่างให้สมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 27 % และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านชุดที่ 1 และชุดที่ 2 เท่ากับ 0.59 และ 0.78 ตามลำดับ

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน มีลักษณะเป็นข้อความสั้น ๆ แต่ละข้อจะมีคำถามเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และข้อสอบแบบอัตนัยให้นักเรียนเขียนเรื่องราวจากการ์ตูนอีก 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 27 % และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเท่ากับ 0.72

2.4 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย นำมาจากแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ของ มัลลิกา ภักดิ์มรงค์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.931

2.5 แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและแผนการสอนปกติอย่างละ 96 คาบ ผู้วิจัยได้นำแผนการสอนทั้งหมดไปทดลองสอนก่อนสอนจริงกับนักเรียนจำนวน 20 คน ที่โรงเรียนวัดแจ้งร้อน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสอนเอง ในชั่วโมงภาษาไทย โดยสอน สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 3 คาบ ทั้ง 2 กลุ่ม มีขั้นตอนการทดลองดังนี้

3.1 ก่อนทำการทดลอง ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบวัด ความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

3.2 การทดลองกระทำ ดังนี้

กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนปกติ

3.3 หลังการทดลอง ให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจใน การอ่าน ความสามารถในการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยฉบับเดียวกับก่อนการทำ การทดลอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติ ต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติ $t - test$ แบบ Difference Score

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีความเข้าใจใน การอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีเจตคติต่อการ เรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. จากการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยที่คะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วอล์คเกอร์, บาร์ทเลต และเลาวิกซ์ รัตน์วิช ที่พบว่า การสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษาทำให้นักเรียนสามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจความหมายของเรื่องและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ (Walker, Bartlette and Rattanavich. 1984 : 12) และประภาพพันธุ์ นิลอรุณ พบว่า เด็กปฐมวัยที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษามีความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่เรียนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ประภาพพันธุ์ นิลอรุณ. 2530 : 75) ซึ่งตรงกับ สุธามาต ลังปลาทิพย์ พบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์กับแบบปกติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สุธามาต ลังปลาทิพย์. 2531 : 343) ซึ่งสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ กาญจนการณ ที่ได้วิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สุรศักดิ์ กาญจนการณ. 2531 : 85) และสาเหตุที่ทำให้ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่าการสอนปกติ อาจเนื่องมาจากเหตุผล ดังต่อไปนี้

1.1 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นวิธีสอนที่ยึดหลักธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา โดยเน้นปัจจัยป้อนที่เข้าใจได้ เช่นการให้รูปแบบภาษาในการสอนเพื่อให้นักเรียนใช้เหตุใช้ผลในเชิงวิทยาศาสตร์ควบคู่ไปกับการคิดเชิงสร้างสรรค์และเน้นกระบวนการในการอ่าน โดยใช้หนังสือเรียนที่ผู้สอนสร้างขึ้นเองเป็นแม่แบบ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ คานาแวน และเฮชแมน ที่ว่าวิธีการอ่านนั้น ต้องมีขั้นตอนในการอ่าน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจ ขั้นตั้งคำถาม ขั้นอ่าน ขั้นระลึก และขั้นทบทวน (Canavan and Hechman. 1966 : 121) ซึ่งจะพบได้จากในขั้นที่ 1

คือ นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปรายสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกันกับครู โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่อง และบอกรายละเอียดของเรื่องได้โดยสรุปออกมาในรูปของไดอะแกรม เพื่อช่วยในการดึงใจความสำคัญของเรื่อง และกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดหาเหตุผลจากการอ่าน สรุปความคิดเห็นเป็นของตนเอง ซึ่งนับเป็นการฝึกอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างหนึ่ง

1.2 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ใช้หลักการสอนแบบสื่อสาร ซึ่งเน้นการใช้ภาษาในสังคมในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ โดยเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อให้แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ระหว่างกันให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่นในขั้นที่ 2 ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องของนักเรียนและอภิปรายร่วมกัน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่อ่านเป็นความคิดของตนเอง เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักการวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตได้รู้จักแก้ปัญหาเอง และใช้ภาษาที่ถูกต้องยิ่งขึ้น ซึ่งตรงกับหลักการอ่านของเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ที่กล่าวว่าหลักการอ่านนั้นเกี่ยวข้องอยู่ 2 กระบวนการคือ การติดตามว่าผู้เขียนจะพูดว่าอะไร และคิดว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ค้นคว้าไว้ตามกระบวนการคิดมีหลายวิธี คือ Top-Level Structure Method, The Reader Selected Miscues Technique ; The Cloze Procedure The ERICA Model Method (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2528 : 1 - 10)

1.3 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีกิจกรรมการเล่นเกมทางภาษา ทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและยังมีการฝึกทักษะทางภาษา ซึ่งนักเรียนจะได้รับรู้ในเรื่องที่จะเรียนรู้โดยไม่รู้ตัว ซึ่งอยู่ในขั้นที่ 5 คือ กิจกรรมทางภาษาที่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาด้วย กิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน และตรงกับที่ สุไร พงษ์ทองเจริญ กล่าวว่า การใช้เกมทางภาษาเป็นกิจกรรมจะเป็นการสร้างความสนใจของเด็กได้ดีมาก และเกมทางภาษาจะช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาได้คล่องแคล่วขึ้น (สุไร พงษ์ทองเจริญ. 2526 : 48)

1.4 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีการจัดเนื้อหาของบทเรียนได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการอ่านของมนุษย์ ได้แก่ การอ่านเพื่อความบันเทิง การอ่านเพื่อรู้และเข้าใจวิถีการหรือกระบวนการ และการอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 10)

โดยผู้วิจัยได้สร้างเนื้อหาบทเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เด็กสนใจ คือ เรื่องในชีวิตประจำวัน การผจญภัย ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และวิธีการแก้ไขปัญหาโดยมีภาพประกอบเป็นภาพการ์ตูนเหมือนจริง ทำให้นักเรียนชอบและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ บันลือ พงกษะวัน กล่าวว่าการสอนอ่านโดยใช้ภาพจะช่วยทำให้การอ่านง่ายขึ้นและประสบความสำเร็จในการอ่านชวนให้อยากเรียน และเรื่องราวที่จะใช้ในการอ่านควรเป็นเรื่องที่เด็กสนใจด้วย (บันลือ พงกษะวัน.

2522 : 106 - 107)

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่คะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและผลการวิจัยของ สุธามาต สังข์ลาโพธิ์ ที่พบว่า ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สุธามาต สังข์ลาโพธิ์. 2531 : 343) และผลการวิจัยของ สุธิพร ปาคะดี พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถทางการอ่านและการเขียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ (สุธิพร ปาคะดี. 2351 : 87) ซึ่งอาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้คือ

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการกระทำของตนเอง ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการเขียน เช่น ในขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันกับครูในกลุ่ม และเขียนเรื่องของตนเองเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคล ซึ่งมีจุดหมายให้นักเรียนมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและฝึกทักษะการเขียนที่เป็นความคิดของตนเอง โดยใช้ตัวอย่างจากบทเรียนเป็นแม่แบบโดยเฉพาะขั้นที่ 5 ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา เป็นการฝึกให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ทางภาษาได้มาก ทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

3. การเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่า เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยคะแนนความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ริชาร์ด วอล์คเกอร์, เบรนต์ บาร์ทเลต และเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ที่พบว่า การสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษาทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ (Walker, Bartlette and Saowalak Rattanaovich. 1984 : 12) และมัลลิกา ภักดิ์มรงค์ ได้ศึกษาพบว่า ทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ (มัลลิกา ภักดิ์มรงค์. 2531 : 100) ซึ่งอาจเนื่องมาจาก

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจผลงานของตนเอง และได้รับการเสริมแรงตลอดเวลา จึงทำให้นักเรียนเกิดความพอใจจากการเรียน ซึ่งเป็นไปตามกฎแห่งผล (Law of Effect) ของ ธอร์นดิก ซึ่งกล่าวว่าสิ่งมีชีวิตจะเรียนรู้ในสิ่งที่ก่อให้เกิดผลตอบแทนที่ตนเองมีความพอใจ

จึงสรุปได้ว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีขั้นตอนและกระบวนการที่ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่าการสอนปกติ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 ครูผู้สอนภาษาไทยควรให้ความสนใจในเทคนิคกระบวนการสอน รวมถึง

กิจกรรมที่ใช้ในการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เพื่อนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนของแต่ละท้องถิ่น

1.2 ความมีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาออกไป เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในทุกๆระดับชั้น

1.3 การสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาให้ได้ผลนั้น ผู้ที่นำไปใช้จะต้องศึกษากระบวนการเรียนการสอนให้เข้าใจ และดำเนินการสอนตามลำดับขั้นตอนของการสอน โดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ อย่างละเอียดและถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ความมีการทดลองวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยผู้ตัวแปรตัวอื่น ๆ เช่น ความคงทนในการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ความสามารถในการใช้ภาษา ความร่วมมือในการทำงาน ฯลฯ

2.2 ความมีการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในการสอนซ่อมเสริมในวิชาอื่น ๆ ด้วย

2.3 ความมีการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเปรียบเทียบกับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุหลาบ มัลลิกะมาส. "การปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน" เอกสารประกอบการสัมมนาผู้ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ โรงเรียนสาธิต 1 - 17 พฤษภาคม. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2511.
- เขียน เลือคำ. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามลำพังกับวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่มย่อย. ปรินทวนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- จารุณี โชคสมัย. การเปรียบเทียบการใช้แบบฝึกอ่าน 2 แบบที่ส่งผลต่อสมรรถภาพในการอ่านเร็วและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดสกลบุรี. ปรินทวนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- เจียมจิต ห้าวหาญ. การส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการจำโดยวิธีนำเรื่อง 3 แบบ. ปรินทวนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- ชวาล แพร์ตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.
- ชัยนาด นาคบุผา. การเรียนรู้คำโย่งคู่โดยการระลึกได้จากการเห็นและการได้ยิน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.
- ชูชาติ นาสรวง. การเปรียบเทียบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับ ป.กศ. สูง เรื่องราชาศัพท์และคำสุภาพ โดยการใช้หน่วยการเรียนรู้กับการสอนปกติ. ปรินทวนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- ชูศักดิ์ บุศราคำ. "สอนอ่านเขียนแบบปฏิบัติการ" ประถมศึกษา. 1 : 2 - 8 ; สิงหาคม 2521.

เชิดศักดิ์ โฉวสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง. อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น.

กรุงเทพฯ : สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2528.

เดโช สอนานนท์. บทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2512.

นิตดา ขจรนที. การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษแรงจูงใจ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่ง ประสิทธิภาพภาษา กับแนวการสอนตามคู่มือครู. ปริณิพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

นันทนา ดาวดวงเด่น. การทดลองการเขียนสะกดคำโดยใช้เกมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ในเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร. ปริณิพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

นันทรัตน์ ชื่นชม. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความคงทนในการจำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสิทธิภาพภาษา กับวิธีปกติ. ปริณิพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

บันลือ พงกะวัน. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

_____. อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523.

_____. การสอนอ่านเบื้องต้น. ชลบุรี : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523.

ประภาพพันธุ์ นิลอรุณ. ความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีปัญหาทาง ภาษา โดยวิธีสอนมุ่งประสิทธิภาพภาษา. ปริณิพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2526.

ประภาศรี สัทอำไพ. วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ประยุทธ์ วัชรดิษฐ์. วิธีสอนภาษาไทย. นครสวรรค์ : แสงศิลป์การพิมพ์, 2516.

ประยูร แจ่มจบ. ประเภทและตำแหน่งของคำถามประกอบบทเรียนที่ส่งผลต่อความเข้าใจใน
การอ่านของการจำเนื้อหาบทเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดภูเก็ต.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

อัดสำเนา.

ประวิณ รอดเขียว. ทัศนคติต่อการพึ่งตนเองของประชาชนในเขตบริการของโรงเรียนใน

โครงการทดลองของโรงเรียนมัธยมศึกษา. จังหวัดลำปาง. ปริญญาโท กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

ปรีดา จันทโรจน์. การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกเสริม

ทักษะและไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนกก่อสร้าง

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคธนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522. อัดสำเนา.

เปลื้อง ณ นคร. "ภาษามิสมร์," ขัณฑ์ 18(10) : 19 ; ตุลาคม 2521.

ผาณิต เพชรจำรัส. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อวิชาภาษาไทยเพื่อกิจวัตร

และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการสอนแบบชนิดิเทศ

กับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

พวา พันธุ์เมฆา. "ทำอย่างไรจึงจะอ่านหนังสือได้ดี," วิทยาสาร. 26(21) : 38 - 39 ;

22 มิถุนายน 2518.

พัฒนา จันทนา. "ครูกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน," คุรุปริทัศน์. 12 : 36 - 40 ;

ธันวาคม 2526.

- ทพพงษ์ งามเกษม. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการอ่านกับการสอนแบบเดิม. ปริมาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- ไพฑูรย์ ธรรมแสง. "คำบรรยายวิชาชุดक्रमध्यมชคภาษาไทย สาขาวิธีสอน," ครูสารเขตศึกษา 9. 3 : 23 - 24 ; พฤศจิกายน 2526.
- ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- มัลลิกา ภักดิ์มรงค์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนและทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. ปริมาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- มานิต บุญประเสริฐ. "ยุทธวิธีพัฒนาการอ่าน," จันทร์เกษม. 174 : 9 ; กันยายน - ตุลาคม 2526.
- มาสริมล รักบ้านเกิด. การทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากในวิชาภาษาไทย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปริมาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- ยง อิงคเวทย์. "การสอนแจกลูกและสะกดคำในชั้นประถมศึกษาตอนต้น," ศูนย์ศึกษา. 11 : 35 - 44 ; พฤศจิกายน 2508.
- ยุพดี พลเวชประชาสุข. การเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำและทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำกับการเขียนตามคำบอก. ปริมาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยู่ธยา. วิธีสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาครูมัธยมของคุรุสภา ภาษาไทย ตอนที่ 1. กรุงเทพฯ : องค์การคุรุสภา, 2506.
- ระวีวรรณ ศรีศรีร่มครัน. ฝึกทักษะอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.

ระวีวรรณ เสวตามร. "การเปลี่ยนแปลงบทบาทการสอนของครูตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ได้รับผลสำเร็จหรือไม่," ศึกษาศาสตร์. 2 : 100 - 102 ; ตุลาคม 2526 - มีนาคม 2527.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2528.

วรรณ แก้วแพรง. คู่มือการสอนเขียนขั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2526.

วันเพ็ญ สุกกิตย์. การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีอ่านและเขียนลำดับเรื่องรวบกับวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

วาสนา เกตุภาค. การอ่าน. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2521.

วาสนี ชูสงค์. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาหลักภาษาเพื่อการสื่อสารชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิชากระบวนการกลุ่มสัมพันธ์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อุดสาเนา.

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย (ไทย 101). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.

ศิริอร รัตนอดม. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้การ์ตูนเรื่องประกอบการอ่าน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อุดสาเนา.

ศรียา - ประภัสร นิยมธรรม. พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เพื่องอักษร, 2519.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2520.

_____. คู่มือการสอนภาษาไทยขั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2523.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2523.

สมบัติ มหารศ. เอกสารการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2523. อัดสำเนา.

สมพงษ์ จิตระดับ. "สอนอย่างไรให้นักเรียนคิดเป็นได้," ประชาศึกษา. 7 : 9 - 11 ;
เมษายน 2527.

สมุทร เข็มเขาวนิช. เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2526.

สามัญศึกษา, กรม. รายงานการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและศึกษา
ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2. กรุงเทพฯ : กองการประถม
ศึกษา กรมสามัญศึกษา, 2523.

สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. รายงานการประเมินผลความสำเร็จในการจัดการเรียน
การสอน ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สหประชาพาณิชย์,
2530.

สุธามาต สันต์ลาโพธิ์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำ
และความคงทนในการจำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่ง
ประสบการณ์ภาษา กับแบบปกติ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

สุธิพร ปาคะดี. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียน และการระลึก
สิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษา และการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

สุันทา โสรัจจ์. การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดการันต์และการศึกษาเหตุผลเหตุ
แห่งการเขียนสะกดการันต์ผิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนคร.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2511.
อัดสำเนา.

สุรศักดิ์ กาญจนการณ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ ที่ได้รับการสอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอนแบบปกติในวิชาภาษาไทย. ปริมาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

สุวัไ พงษ์ทองเจริญ. วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2520.

สุวัฒน์ จันทร์ลอย. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านสมรรถภาพการอ่านเร็วและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากชุดการอ่านที่มีคำถามก่อนการอ่าน ระหว่างอ่านและหลังอ่าน. ปริมาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. คู่มือวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการอ่าน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการอ่าน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, มปป. อัดสำเนา.

. เอกสารเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับกระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. เอกสารอัดสำเนา.

หทัย ดันหยง. การสร้างสรรคัวรรณกรรมและหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2529.

. แนวคิดและหลักการพัฒนาคุณภาพต้นฉบับแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

อักษร รุ่งมณี. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านระหว่างการสอนอ่านแบบปกติและการสอนอ่านโดยกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

อัจฉรา ชีวพันธ์. ศาสตร์ของการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

Allport, Gordon W. Handbook of Social Psychology. Massachusetts : Clark University Press, 1969.

Arapoff, Nancy. "Writing A Thinking Process," English Teaching Forum. p. 233 - 237, 1975

Best, B.A. "The Effect of Special Programs on Mean Gain in Reading," Dissertation Abstracts International. 10 : 3316 - A; April, 1969.

Blair, T.R. and J.D. Raths. "Reading Comprehension as Making Unreasonable Inferences," Journal of Education Research. 72 : 29 - 31 ; September - October, 1978.

Blewett, Sally Williams. "A Study to Compare the Effectiveness of an Inductive Versus a Deductive Strategy in Teaching Spelling Lessons From a Linguistically Based Spelling Program," Dissertation Abstracts International. 4 : 2115 - A ; October, 1974.

Burmeister, Louis E. Reading Strategies for Secondary School Teachers, Massachusetts : Addison Wely Publishing Company, Inc., 1947.

Bush, Clifford L. and Mildred H. Huebner. Strategies for Reading in the Elementary School. London : Macmillan Compaby, 1970.

Canavan P. Joseph and William D. Hechman. The Way to Reading Improvement. Boston : Allyn and Bacon, 1966.

Carroll, John B. Language and Thought. New Jersey : Prentice - Hall The Bobbs - Merrill Company, 1964.

Dallman, Martha and others. The Teaching of Reading. 4th ed. New York : Halt, Rinehart and Winston, Inc., 1974.

Dechant, Emerald V. Improving the Teaching of Reading. New Jersey : Prentice - Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1982.

Gerberich, Raymond J., Harry A. Greene and Albert N. Jorgensen. Measurement and Evaluation in the Modern School. New York : David Mickay, Co., 1962.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw - Hill, Book Co., 1973.

Goodman, Kenneth s. "Reading : A Psycholinguistic Guessing Game," Journal of the Reading Specialist. 4 : 126 - 135 ; May 1970.

Goodman, Yetta M. Dorothy J. Watson and Carolyn L. Burke. Reading Miscue Inventory : Alternative Procedures. New York : Richard C. Owen Publishers, Inc., 1987.

- Gray, William S. "A Summary of Reading Investigation on July 1, 1974 to June 30, 1948," Journal of Education Research. 42 : 403 ; February, 1949
- Harris, Albert J. How to Increase Reading Ability. 3 rd. ed. New York : Longmans, Queen and Co., 1956.
- Hilgard, Ernest Ropioquet. Introduction to Psychology. 4th ed. New York, Harcourt, Brace and World, 1962.
- Horn, Ernest. Teaching Spelling. National Education Association, January, 1954.
- Kagan, Jerome and Ernest Haneman. Psychology. New York, Harcourt, Brace and World, Inc., 1968.
- Kendall, Janet R., Jana M. Mason and Willam Hunter. "Which Comprehension ? Artifacts in the Measurement of Reading Comprehension," Journal of Education Research. 72 : 233 - 236 ; March - April, 1980.
- Kendler, Howard H. Basic Psychology. 3 rd ed. New York, Appletion Century - Groft Company, 1974.
- King, Mabel H. College Spelling. 3 rd ed. New York : South - Western Publishing Co., 1965.
- Lado, Robert. Language Testing. Longmans, Green and Co. Ltd., 1961.
- Macrimon, P.M. Writing with a Purpose Shorted. Boston : Hangton Mifflin Company, 1978.
- McElwee, Gregory W. "Systematic Instruction in Proofreading for Spelling and its Effects on Fourth and Sixth Grade Composition," Dissertation Abstracts International. 12 : 7031 - A ; June, 1975.
- McGuire, William J. "The Nature of Attitudes and Attitude Change," in The Handbook of Social Psychology. Vol.3. 2 nd ed. p. 155 - 156, ed. by Gardner Lindzey, Massachusetts, Addison - Wesley, 1969.
- Miller, Lyle L. Developing Reading Efficiency. Minnesota : Burgess Publishing Company, 1972.
- Newcomb, Theodore M. Social Psychology. New York : The Dryden Press. 1954.
- Oleva, Peter F. The Teaching of Foreign Language. New Jersey : Practice Hall, 1969.
- Patty, Walter T. Dorothy C. Petty and Majorie F. Becking. Experiences in Language : Tools and Techniques for Language Arts Methods. 4th ed. New York ; Allyn and Bacon Inc., 1985.

- Peterson, Dorothy G. and Hayden Velma D. Teaching Learning in the Elementary School. New York : Appleton Century Croft., 1961. 538 p.
- Riley, Pamela M. "Improving Reading Comprehersion," English Teaching Forum. Special Issue : The Art of TESOL, Part 2 ; 8 : 198 - 200, 1975.
- Schwendinger, James Rea. "A Study of Modality of Inferences and their Relationship to Spelling Achievement of Sixth Grade Students," Resources in Education. 12 : 51 ; December, 1977.
- Scott, William A. Introduction to Psychological Research. New York : John Wiley & Sons Inc., 1967.
- Smith, Nila B. "American Reading Instruction," Encyclopedia of Education Research. 3 : 1089; January, 1960.
- Steven, Kathleen S. "The Effect of Topic Interest on the Reading Comprehension of Higher Ability Students," Journal of Educational Research. 6 : 365 - 367 ; July - August, 1980.
- Thinker, Miles A. Teaching Elementary Reading. New York : Appleton Century Croft, 1952.
- Tricia, Evans. Teaching English. London, Croom Helm Ltd. 1982.
- Valette, Rebeca. Modern Language Testing. New York : Harcourt Brace Javanovich, Inc., 1977.
- Walker, Richard F. The English Used by Entering Children at Trager Park School. Canberra : Australian Curriculum Development Center Occasional Paper 11, 1983.
- Walker, Richard F., Brenden J. Bartlett and S. Rattanavich. Teacher's Notes on a Program of Concentratd Language Encounter Teaching. October, 1984.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คุณภาพของเครื่องมือ

1. ค่าความยากง่าย
2. ค่าอำนาจจำแนก
3. ค่าความเชื่อมั่น

ตาราง 6 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจใน

การอ่านวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดที่ 1 จำนวน 10 ข้อ

ข้อที่	p	r
1	.80	.26
2	.56	.30
3	.60	.53
4	.54	.68
5	.78	.21
6	.45	.42
7	.79	.42
8	.20	.60
9	.78	.47
10	.79	.42

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านชุดที่ 1 คำนวณจากสูตร

Kuder - Richardson 20 (ลิ้น สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168)

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2_t} \right) \\
 &= \frac{10}{9} \left(1 - \frac{4.29}{10} \right) \\
 &= \frac{10}{9} (1 - .429) \\
 &= \frac{10}{9} (.571) \\
 &= 0.598
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน = .598

ตาราง 7 หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจใน
การอ่านวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดที่ 2 จำนวน 10 ข้อ

ข้อที่	p	r
1	.80	.26
2	.78	.21
3	.56	.52
4	.26	.32
5	.66	.25
6	.56	.60
7	.71	.26
8	.41	.57
9	.44	.23
10	.63	.40

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านชุดที่ 2 คำนวณจากสูตร

Kuder - Richardson 20 (ลิ้น สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168)

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2_t} \right) \\
 &= \frac{10}{9} \left(1 - \frac{1.8}{6.08} \right) \\
 &= \frac{10}{9} \cdot .70 \\
 &= 0.78
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน = .78

ตาราง 8 หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจใน
การเขียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดที่ 1 จำนวน 10 ข้อ

ข้อที่	p	r
1	.31	.42
2	.20	.43
3	.42	.35
4	.26	.41
5	.75	.78
6	.26	.41
7	.79	.42
8	.79	.42
9	.59	.38
10	.79	.57

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการเขียนชุดที่ 1 คำนวณจากสูตร
Kuder - Richardson 20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168)

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2_t} \right) \\
 &= \frac{10}{9} \left(1 - \frac{5.34}{10} \right) \\
 &= \frac{9}{9} \cdot .65 \\
 &= 0.72
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการเขียน = .72

ภาคผนวก ข

1. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน
3. แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ชุดที่ 1

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำที่อยู่ในวงเล็บ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

เรื่อง ม้าใจร้าย

นานมาแล้วมีม้าป่าตัวหนึ่ง อาศัยอยู่ในทุ่งหญ้าที่เขียวชอุ่มและ
(สูง, ทึบ, กว้าง) ใหญ่ มันอาศัยและกินหญ้าในทุ่งหญ้าแห่งนั้นตามลำพัง โดยไม่มีสัตว์
(ชนิด, ตัว, พวก) ใดมารบกวนเลย

วันหนึ่งมีกวางหนุ่มตัวหนึ่งวิ่งเข้ามาในทุ่งหญ้านั้น (แล้ว, เขา, มัน)
ได้เหยียบย่ำต้นหญ้าที่เขียวชอุ่มของม้าเสียหายไปเป็นอันมาก (ถ้า, เมื่อ, เขา) ไม่
สามารถจะยับยั้งกวางหนุ่มได้ ม้าจึงควหาหาชายผู้หนึ่งซึ่งกำลัง (จะ, มอง,
เดิน) ผ่านมาทางนั้น แล้วบอกร้องให้ชายหนุ่มช่วยลงโทษกวางหนุ่ม ชายคนนั้น (ก็,
จึง, ได้) ตกกลาง แต่ขอเอาบังเหียนและอานไปใส่บนหลังของม้าเพื่อที่จะได้ (ควม,
ขี่, นั่ง) ม้าไปจัดการกับกวาง ม้าก็ตกลง ในที่สุดชายหนุ่มก็ได้ขี่ม้า (เพื่อ,
แล้ว, และ) ตามล่ากวาง

ในไม่ช้ากวางหนุ่มก็ถูกฆ่าตาย ม้าจึงหันมา (ยินดี, ขอบพระคุณ, ขอบใจ)
ชายผู้นั้น แต่ชายผู้นั้นกลับบอกว่า "ฉันควรจะขอบใจเจ้ามาก (ที่สุด, มาก, กว่า)
เพราะฉันได้เจ้าไว้ใช้งานโดยไม่ต้องออกแรงจับเลย"

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ชุดที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 5

แสงทองส่องขอบฟ้า	เหล่านกกาออกหากิน
แซ่ซ้องร้องแล้วบิน	บอกพวกเพื่อนเตือนกันไป
ลมก็ซบเรยรวยริน	แสนสดชื่นแลสดใส
ประมงลงเรือไป	จับปลาปูดูสำราญ

- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ใด?

ก. ชายป่า	ข. ชายทะเล
ค. ในสวน	ง. ริมลำธาร
- เหตุการณ์นี้ น่าจะเกิดขึ้นเวลาใด ?

ก. พสกค่ำ	ข. ตอนบ่าย
ค. ตอนเที่ยงวัน	ง. เช้าตรู่
- "บอกพวกเพื่อนเตือนกันไป" คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงใคร ?

ก. ปู	ข. ปลา
ค. นก	ง. ชาวประมง
- "จับปลาปูดูสำราญ" คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงอะไร ?

ก. สนุกสนาน	ข. สุขสบาย
ค. ร่าเริง	ง. สดชื่น
- ตัวละครที่ถูกกล่าวถึงในคำประพันธ์กำลังจะไปไหน ?

ก. ไปเที่ยว	ข. ไปหาอาหาร
ค. ไปเล่นน้ำ	ง. ไปออกกำลัง

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 6 - 10

ดอกไม้ประดิดฐ์ เป็นหัตถกรรมไทยอีกประเภทหนึ่งที่ทำกันมานาน และมีการพัฒนาการผลิตอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านรูปแบบที่ใช้ ด้านวัสดุและเทคนิคในการผลิต ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในต่างประเทศ ซึ่งนำรายได้เข้าประเทศเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในระยะ 4 - 5 ปีที่ผ่านมา จากปี 2529 ที่ยอดการส่งออกดอกไม้ประดิดฐ์มูลค่า 1,156 ล้านบาท จนกระทั่งปี 2532 มียอดประมาณการถึง 2,700 ล้านบาท ยอดการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่าตัวในเวลา 4 ปี

การผลิตดอกไม้ประดิดฐ์ของไทยในปัจจุบัน มีทั้งที่ดำเนินการผลิตในครัวเรือนและโรงงานอุตสาหกรรมที่นำเครื่องจักรมาใช้ในขั้นตอนต่าง ๆ ถึงแม้ปัจจุบันจะต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศด้วยราคาที่ค่อนข้างสูง แต่เนื่องจากเป็นงานที่ต้องอาศัยแรงงานและมีมือในการผลิตมาก ฉะนั้นจากความสามารถเปรียบเทียบทางด้านฝีมือที่ประณีตและค่าจ้างแรงงานที่ต่ำ และได้สิทธิพิเศษจากภาษีศุลกากรในตลาดสำคัญ ๆ จึงทำให้ดอกไม้ประดิดฐ์ของไทยสามารถแข่งขันกับตลาดต่างประเทศได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วและมีบทบาทมากขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ไทยเพิ่มพูนรายได้เข้าประเทศมาก นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการสร้างงานในชนบทอีกด้วย เป็นการกระจายรายได้สู่ชนบทซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

6. นักเรียนคิดว่าข้อความนี้เป็นลักษณะการเขียนแบบใด ?

ก. โฆษณาชวนเชื่อ

ข. ประกาศแจ้งความ

ค. การรายงานข่าวเศรษฐกิจ

ง. การเสนอนโยบาย

7. ทำอย่างไรจึงจะให้ยอดการส่งออกดอกไม้ประดิดฐ์มูลค่าสูงขึ้น ?

ก. ลดราคาขายให้ถูกลง

ข. หาลูกค้าจากประเทศอื่นเพิ่มขึ้น

ค. ผลิตเพิ่มมากขึ้น

ง. ผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

8. ทำไมการส่งออกดอกไม้ประดิษฐ์ของไทยจึงสามารถทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยดีขึ้น?
- ก. เพราะค่าจ้างแรงงานต่ำ ข. เพราะมีฝีมือที่ประณีต
- ค. เพราะเพื่อนรายได้เข้าประเทศมาก ง. เพราะได้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร
9. ดอกไม้ประดิษฐ์ เป็นการส่งเสริมการสร้างงานในชนบทได้อย่างไร ?
- ก. ทำให้ชาวชนบทมีงานทำและมีรายได้ ข. สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล
- ค. เป็นหัตถกรรมของไทย ง. เป็นการผลิตในครัวเรือน
10. การกระจายรายได้สู่ชนบทคือการทำอย่างไร ?
- ก. การนำเงินไปแจกตามชนบท ข. การนำของไปขายในชนบท
- ค. การนำเครื่องจักรกลมาใช้ในชนบท ง. การส่งเสริมให้มีการสร้างงานในชนบท
-

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน ชุดที่ 1

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 5

ในตอนบ่ายวันหนึ่งซึ่งเป็นวันที่มีอากาศร้อนมาก เจ้ากาดำรู้สึกกระหายน้ำมาก มันบินวนไปวนมาเพื่อมองหาน้ำ มันบินมาถึงบ่อน้ำแห่งหนึ่ง ปรากฏว่าบ่อน้ำนั้นไม่มีน้ำมันจึงบินต่อไปจนถึงแม่น้ำสายหนึ่งแต่แม่น้ำนั้นก็เหือดแห้งอีก

ในที่สุดมันก็เห็นเหือกน้ำใบหนึ่งตั้งอยู่มันจึงบินตรงไปยังเหือกน้ำนั้น เจ้ากาดำเห็นว่าน้ำอยู่ในเหือกเพียงครึ่งเหือก มันจึงเอปากแหล่ลงไปในเหือกแต่ก็ยังไม่ถึงน้ำ มันพยายามมุดหัวลงไปในเหือกน้ำให้มากที่สุด แต่ก็ยังไม่สามารถลงไปถึงน้ำได้ เจ้ากาดำก็พยายามผลักเหือกน้ำ แต่เหือกน้ำนั้นไม่ขยับเขยื้อนเลย มันมองไปรอบ ๆ ตัวเอง เห็นมีก้อนกรวดอยู่มากมาย มันจึงคาบก้อนกรวดหนึ่งก้อนหย่อนลงไปในเหือกและมันก็คาบก้อนอื่น ๆ หย่อนลงไปในเหือกมากขึ้น ๆ ระดับน้ำก็ค่อย ๆ สูงขึ้นอย่างช้า ๆ จนในที่สุดระดับน้ำก็สูงเกือบเต็มเหือก เจ้ากาดำก็สามารถงมลงไปถึงน้ำได้ และมันก็เริ่มต้นกินน้ำ

1. จากเนื้อเรื่องที่นักเรียนได้อ่านนั้นข้อความที่ว่า "ในตอนบ่ายวันหนึ่งซึ่งเป็นวันที่มีอากาศร้อนมาก" จัดอยู่ในลำดับขั้นตอนของการเขียนเรื่อง ?

ก. ขั้นตอนลำดับเหตุการณ์	ข. ขั้นตอนแสดงเหตุผล
ค. ขั้นตอนนำเข้าเรื่อง	ง. ขั้นตอนเล่าเหตุการณ์
2. จากข้อความ "มันก็คาบก้อนกรวดก้อนอื่น ๆ หย่อนลงไปในเหือกมากขึ้น ๆ ระดับน้ำก็ค่อย ๆ สูงขึ้นอย่างช้า ๆ" นักเรียนคิดว่าข้อความนี้เป็นการเขียนในลักษณะใด ?

ก. การนำเรื่อง	ข. ลำดับเหตุการณ์
ค. สรุป	ง. แสดงเหตุผล

3. ข้อความในเนื้อเรื่องตอนใดที่เป็นการสรุปเรื่อง ?
- ก. เจ้ากาสามารถถ่มลงไปถึงน้ำได้ ข. ในที่สุดมันก็เห็นเหยือกน้ำใบหนึ่ง
- ค. ระต๋นน้ำก็สูงขึ้นเกือบเต็มเหยือก ง. มันก็เริ่มต้นกินน้ำ
4. นักเรียนคิดว่าการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์หรือการบันทึกเหตุการณ์นั้นควรจะเริ่มต้นจากข้อใดก่อน ?
- ก. ลำดับเหตุการณ์ ข. การนำเข้าเรื่อง
- ค. การเล่าเหตุการณ์ ง. การแสดงเหตุผล
5. นักเรียนคิดว่าเรื่องนี้ให้คติสอนใจอย่างไร ?
- ก. งามในมหาสมุทร ข. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น
- ค. มีวิชาเหมือนมีทรัพย์ ง. หวังน้ำบ่อหน้า

จากข้อความที่กำหนดให้ 4 ข้อความ จงตอบคำถามข้อ 6 - 10

1. ทุกวัน เขา เพื่อ ขายสินค้า เข้าไป ในเมือง
 2. จึง กลายเป็น เขา เศรษฐี
 3. พ่อค้า ในหมู่บ้าน อาศัย คนหนึ่ง อยู่ เล็ก ๆ
 4. ได้เงิน ทำมาค้าขาย เขา มากมาย จนกระทั่ง ขยัน
6. จากข้อความที่ 1 ให้นักเรียนเขียนเรียบเรียงประโยคใหม่ให้ถูกต้อง
-
7. จากข้อความที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเรียบเรียงประโยคใหม่ให้ถูกต้อง
-
8. จากข้อความที่ 3 ให้นักเรียนเขียนเรียบเรียงประโยคใหม่ให้ถูกต้อง
-

9. จากข้อความที่ 4 ให้นักเรียนเขียนเรียงประโยคใหม่ให้ถูกต้อง

 10. ให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์จากประโยคที่นักเรียนแก้ไขแล้ว ให้เป็นเรื่องราวที่ถูกต้องและ
 เหมาะสม ?
 ก. 1 - 2 - 3 - 4 ข. 2 - 3 - 4 - 1
 ค. 3 - 1 - 4 - 2 ง. 4 - 2 - 3 - 1

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน ชุดที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนรายงาน ในหัวข้อ " เทียนน้ำตก
 เมืองไทย" จากหนังสือท่องเที่ยวทั่วไทย ขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พิมพ์ที่
 ศรีเมืองการพิมพ์ กรุงเทพฯ 2533

น้ำตกสาริกา - นางรอง จังหวัดนครนายก น้ำตกสาริกานับว่าเป็นน้ำตกที่สวยงามมากในภาค
 กลางนี้ มีสายน้ำไหลตกจากหน้าผาทอดลงมาถึง 9 ชั้น ถ้าคุณต้องการชมความงามของน้ำตกสาริกา
 ต้องไปเที่ยวในฤดูฝน ส่วนน้ำตกนางรองอยู่ห่างจากน้ำตกสาริกาเพียง 10 กิโลเมตร ความงามของ
 น้ำตกนางรองนั้นถึงขนาดมีนักแต่งเพลงแต่งเพลงขึ้นมาเพื่อน้ำตกแห่งนี้ และเป็นเพลงอมตะเสียด้วย

น้ำตกตาดโตน จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ที่ตั้งชื่อตามชื่อน้ำตกอัน
 ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของเทือกเขาภูแล่นคา น้ำตกตาดโตนนี้มีลักษณะเป็นน้ำตกที่ไหลตกมาจากส่วน
 หินอันกว้างขวาง เสาหินของมันอยู่ตรงที่เราสามารถนั่งชมน้ำตกกลางลานหินอันกว้างขวางอย่างไม่มี
 เวลาเบื่อ

น้ำตกแม่ยะ ดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ ดินแดนทางเหนือของเราเป็นทิวเขาสลับ
 ซับซ้อนมากมาย และมีธรรมชาติที่งดงามอยู่หลายแห่ง ดอยอินทนนท์นับว่าเป็นขุนเขาที่สูงที่สุดในภาค
 เหนือของประเทศไทย

น้ำตกตาดนางช้าง จังหวัดสงขลา เป็นน้ำตกขนาดใหญ่อีกแห่งหนึ่งของภาคใต้และเป็นที่นิยม
 ของนักท่องเที่ยว เพราะอยู่ใกล้ตัวอำเภอหาดใหญ่ น้ำตกตาดนางช้างมีความสูงถึง 7 ชั้น แต่ละชั้น
 กังดงกันไปหลายรูปแบบ และมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันไปตามความงามของแต่ละชั้น

แบบทดสอบวัดเจตคติ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดและพิจารณาให้รอบคอบก่อน แล้วจึงตัดสินใจเลือกตอบ
2. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิดประการใด นักเรียนมีอิสระที่จะตอบได้เต็มที่และคำตอบจะไม่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด
3. วิธีการตอบแบบสอบถามในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องว่างให้นักเรียนเลือกตอบ 1 ช่อง คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อเมื่อคิดว่าจะตอบข้อใดให้ทำเครื่องหมาย / ให้ตรงกับช่องนั้น ๆ

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ	ความรู้สึก			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1	การเรียนภาษาไทยทำให้นักเรียนเป็นคนรอบคอบ	✓			
2	นักเรียนมักปวดหัวเมื่อเรียนภาษาไทย				✓
	ฯลฯ				

คำอธิบาย

จากตัวอย่างข้อ 1 แสดงว่าเมื่อนักเรียนอ่านแล้วมีความรู้สึกเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อความนั้น

จากตัวอย่างข้อ 2 แสดงว่าเมื่อนักเรียนอ่านแล้วมีความรู้สึกเห็นด้วยน้อยที่สุดกับข้อความนั้น

ข้อที่	ข้อความ	ความรู้สึก			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1	นักเรียนมักง่วงนอนเมื่อถึงชั่วโมงเรียนภาษาไทย				
2	นักเรียนสามารถนำความรู้ได้จากการเรียนภาษาไทยไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้				
3	นักเรียนไม่อยากเข้าห้องเรียนเมื่อถึงวิชาภาษาไทย				
4	นักเรียนอยากออกไปแสดงหน้าชั้นเรียนในชั่วโมงภาษาไทย				
5	นักเรียนตั้งใจเรียนภาษาไทยมากกว่าวิชาอื่น				
6	การเรียนภาษาไทยทำให้นักเรียนปวดศีรษะ				
7	นักเรียนอยากให้ถึงชั่วโมงภาษาไทยเร็ว ๆ				
8	การทำงานในวิชาภาษาไทยทำให้นักเรียนหงุดหงิด				
9	นักเรียนอยากร่วมกิจกรรมในการเรียนวิชาภาษาไทย				
10	นักเรียนชอบเล่นเกมที่เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย				

ข้อที่	ข้อความ	ความรู้สึก			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
11	นักเรียนอยากให้หมดเวลาเรียนชั่วโมงภาษาไทยเร็ว ๆ				
12	วิชาภาษาไทยทำให้นักเรียนได้พูดได้แสดงออก				
13	นักเรียนทำกิจกรรมวิชาภาษาไทยเมื่อครูบังคับ				
14	นักเรียนเรียนวิชาภาษาไทยด้วยความสนุกสนาน				
15	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่น่าเบื่อ				
16	นักเรียนอยากให้เพิ่มเวลาเรียนวิชาภาษาไทย				
17	นักเรียนไม่สนใจที่จะแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน ๆ ในชั่วโมงเรียนภาษาไทย				
18	นักเรียนมักจะทบทวนวิชาภาษาไทยในเวลาว่าง				
19	นักเรียนชอบชวนเพื่อนคุยในชั่วโมงเรียนภาษาไทย				
20	นักเรียนคิดว่าวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่สำคัญและจำเป็นต้องเรียน				

ภาคผนวก ค.

โครงการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

เปรียบเทียบการสอนตามลำดับขั้น

ตาราง 9

วิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา	วิธีปกติ
1. นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปรายสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกัน 2. ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องของนักเรียนและอภิปรายร่วมกัน 3. เขียนเรื่องร่วมกันกับครูในกลุ่ม เขียนเรื่องของนักเรียนเองในกลุ่มย่อยหรือตามลำพัง 4. อภิปรายและสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนเขียนขึ้นในขั้นที่ 3 5. ทำกิจกรรมทางภาษาเพื่อทบทวนและฝึกความแม่นยำ	1. นำเข้าสู่บทเรียน 2. สอนคำใหม่ 3. สอนอ่านในใจ 4. สอนอ่านออกเสียง 5. สอนแบบฝึกทำแบบ 6. ให้นักเรียนเล่นเกมเสริมทักษะ

โครงการสอนกลุ่มควบคุม

(เวลาเรียน 96 คาบ)

ความคิดรวบยอด

การฟัง พูด อ่าน และเขียน เป็นทักษะพื้นฐานที่ต้องฝึกฝนเพื่อการเรียนรู้และการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม

ความมุ่งหมาย

1. ให้นักเรียนในการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยมีความรู้ความเข้าใจ หลักเกณฑ์อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา
2. ให้นักเรียนใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ
3. ให้นักนิยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่านและใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ
4. ให้นักเรียนเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้สอนจากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้เนื้อเรื่องบทที่ 7 - 11

กิจกรรมการเรียนการสอน

- นำเข้าสู่บทเรียน
- สอนคำใหม่
- สอนอ่านในใจ
- สอนอ่านออกเสียง
- สอนแบบฝึกทำแบบเรียน
- กิจกรรมเสริมความเข้าใจและทักษะ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. บัตรคำ
3. บัตรภาพ
4. ของบัตรเล่านิทาน
5. แถบประโยค
6. กระดาษแข็ง
7. ดินสอสี
8. สีเมจิก
9. กระดาษแผ่น
10. กาว และแปรงเปียก
11. กระดาษกาว
12. กิจกรรม และเกมต่าง ๆ

การประเมินผล

1. การสังเกต
2. ตรวจผลงาน
3. ทดสอบด้วยวาจาหรือข้อเขียน

แผนการสอนรายคาบกลุ่มควบคุม

คาบที่ 1

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องรู้จักคำใหม่มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำใหม่ที่ครูกำหนดให้ได้

เนื้อหา การอ่านและการเขียนคำใหม่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนมองดูกระดาษเปล่าที่ครูเตรียมมาแล้วให้นักเรียนเขียนประโยชน์ของกระดาษนั้นให้ได้มากที่สุด

ขั้นสอน ครูนำบัตรคำใหม่ ในบทเรียนที่ 7 จำนวน 11 คำ คือคำว่า ประณม เข้มงวดกวดขัน คณิตศาสตร์ ทาน หาร สบ ฟ้อง อภิปราย เศรษฐกิจ โวหาร และสสิ่ง มาติดไว้บนกระดานดำ ให้นักเรียนอ่าน พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคที่ใช้คำใหม่เหล่านี้ คนละ 1 ประโยค

ขั้นสรุป ให้นักเรียนนำคำใหม่ไปติดไว้บนกระดาษดำให้ตรงกับความหมายของคำ โดยให้เล่นเกมจับคู่ บัตรคำ กับแถบประโยค

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษเปล่า
2. บัตรคำใหม่
3. แถบประโยค
4. กระดานดำ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. พึงการอ่านคำใหม่
3. ดูการแต่งประโยค
4. ดูการจับคู่คำกับความหมาย

คาบที่ 2

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำใหม่ได้ถูกต้อง

เนื้อหา การอ่านและเขียนคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนอ่านคำใหม่และความหมายของคำใหม่บนกระดานดำ

ขั้นสอน ให้นักเรียนเขียนคำใหม่ทั้ง 11 คำ ตามคำบอกในกระดานบันทึก

ขั้นสรุป ให้นักเรียนตรวจสอบคำใหม่ด้วยตนเองจากบัตรคำที่ครูติดไว้บนกระเป่าผนัง

สื่อการเรียนรู้

1. กระดานบันทึก
2. บัตรคำ
3. แถบประโยค
4. กระเป่าผนัง
5. กระดานดำ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่านคำใหม่
3. ตรวจการเขียนคำใหม่

คาบที่ 3

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจมีประสิทธิภาพสูง ผู้อ่านต้องจับจุดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้และอ่านได้ปริมาณมากแต่ใช้เวลาและพลังงานน้อย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านในใจแล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่องในตอนที่ย่านได้

เนื้อหา การอ่านในใจ และการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องในชีวิตประจำวันว่าเมื่อวานนี้ได้ทำอะไรบ้าง

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนที่ 7 ตั้งแต่ บัน มานี จนถึง และช่วยย้ำเน้นกระทง ๗ เวลา 7 นาที

ขั้นสรุป ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยให้เสียงเขียนซีเลือกของคำถาม พร้อมทั้งสรุปบทเรียนที่อ่านย่อ ๆ ลงในกระดานบันทึกที่ครูแจกให้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน
2. ชองคำถาม
3. เขียนซีตัวเลข
4. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ดูท่าทางในการอ่านในใจ
3. พังคำตอบคำถาม

คาบที่ 4

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำใหม่ในบทที่ 7 ได้

เนื้อหา การอ่านและเขียนคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูแจกตารางเกม "โซโย" ให้นักเรียน พร้อมกับนำคำใหม่ไปติดไว้บนกระเปาะผนัง แล้วให้นักเรียนเขียนคำใหม่เหล่านี้ลงในตารางเกม "โซโย" โดยใส่ช่องใดก็ได้โดยต้องเขียนให้ถูกต้อง

ขั้นสอน ครูสุ่มทายเลือกคำใหม่จากคำเดิม 11 คำ และคำใหม่เพิ่มอีก 10 คำ จากกล่องใส่บัตรคำใหม่ทีละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนอ่าน เมื่อคำนั้นตรงกับคำในตารางของใครก็ให้ทำเครื่องหมายไว้ (เหมือนเกมบิงโก หรือ x o) ใครมีคำที่ตรงกันไม่ว่าจะเป็นแนวตั้ง แนวนอน หรือทแยงมุม ถือว่าเป็นผู้ชนะ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนช่วยกันอ่านคำใหม่ในบทที่ 7 ทั้ง 21 คำ อีกครั้งหนึ่ง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ตารางเกม "โซโย"
2. บัตรคำใหม่
3. กล่องใส่บัตรคำ
4. กระเปาะผนัง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ตรวจการเขียน

คาบที่ 5

ความคิดรวบยอด

การใช้เสียงและการเว้นจังหวะให้เหมาะสมประกอบกับการอ่านด้วยความถูกต้องและรวดเร็วจะทำให้อ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงบทเรียนที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา การอ่านออกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกม "ทายชื่อสัตว์" โดยแจกของชื่อสัตว์ให้นักเรียน แล้วให้ร้องเพลง พร้อมกับส่งของต่อไปเรื่อย ๆ พอเพลงหยุดของอยู่กับใครคนนั้นต้องออกมาเลียนเสียงสัตว์ แล้วให้เพื่อนทายว่าเสียงนั้นเป็นสัตว์อะไร

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านออกเสียง บทเรียนที่ 7 ตั้งแต่ วันที่ 8 สิงหาคม จนถึง
อาไม่อยู่บ้านซักกแล้ว

ขั้นสรุป ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องที่อ่านย่อ ๆ ว่ามีใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ลงในกระดานบันทึกที่ครูแจกให้

สื่อการเรียนการสอน

1. ของชื่อสัตว์
2. หนังสือเรียน
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่านออกเสียง
3. ตรวจการสรุปเรื่อง

คาบที่ 6

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถนำคำใหม่ในบทเรียนไปใช้แต่งประโยคได้

เนื้อหา การแต่งประโยคโดยใช้คำใหม่ในบทเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูสอนคำใหม่อีก 10 คำคือ สารส้ม วัวเหว ขอบกล บริการ จิ้ง เจลิมพระชนมพรรษา พระบรมฉายาลักษณ์ กรณียกิจ นิทรรศการ และสถิติ บนประเป่าผนัง ให้นักเรียนช่วยกันอ่าน

ขั้นสอน ให้นักเรียนลองยกตัวอย่างประโยคที่ใช้คำใหม่เหล่านั้น

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำใหม่ คำละ 1 ประโยค ลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำใหม่
2. กระเป่าผนัง
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ดูการแต่งประโยค
3. ตรวจการเขียน

คาบที่ 7.8

ความคิดรวบยอด

การอธิบายจะต้องใช้ทั้งความรู้ ข้อเท็จจริงและข้อมูลประกอบกับความคิดเห็นของผู้อภิปราย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถพูดและอธิบายความหมายของคำ กลุ่มคำและคำเปรียบเทียบกับได้

เนื้อหา การอธิบายความหมายของ คำ กลุ่มคำและคำเปรียบเทียบกับ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "ออกท่าทาง" จากแผนภูมิเพลงที่ครูเตรียมมา

ขั้นสอน ให้นักเรียนเล่นเกม "รวมใจ" โดยแจกดวงใจครึ่งซีกที่มี คำและความหมายของคำอยู่ เพื่อให้นักเรียนตามหาดวงใจอีกครึ่งซีกให้มารวมกันเป็นดวงใจที่สมบูรณ์

ขั้นสรุป ให้นักเรียนคู่ที่มีดวงใจที่สมบูรณ์และถูกต้องออกมาอ่านคำและความหมายที่เขียนไว้ใน ดวงใจของตน แล้วให้ฝึกอ่านและสังเกตแบบฝึกทำยบทเรียนที่ 7 ข้อ 3 และ 4

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แผนภูมิเพลง "ออกท่าทาง"
2. เกม "รวมใจ"
3. หนังสือแบบเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการรวมคำและความหมาย
3. ฟังการอ่าน

เพลงออกท่าทาง

มาพวกเรา มา ครูจะพาไปออกท่าทาง (ซ้ำ)

แตะเอว แตะขา แตะไหล่ (ซ้ำ)

แล้วหมุนตัวไปอย่าให้หลงทาง

.....

ตอนที่ 9

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจที่มีประสิทธิภาพสูง ผู้อ่านจะต้องจับจุดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านในใจแล้วตอบคำถามแสดงความคิดเห็นและสรุปเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา การอ่านในใจและการตอบคำถามเพื่อแสดงความคิดเห็นจากข้อความที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ทบทวนเนื้อเรื่องเดิมที่เคยอ่านไปในตอนที่แล้ว

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านในใจ บทเรียนที่ 7 ต่อไปจนจบ คือตั้งแต่ วันที่ 10 สิงหาคม ...

..... จนถึง และเตรียมตัวไปเรียนต่อในวันจันทร์

ขั้นสรุป ให้นักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนที่อ่าน แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องของ การบันทึกประจำวัน แล้วบันทึกลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือแบบเรียน
2. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการสรุปเรื่อง
3. ฟังการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

คาบที่ 10

ความคิดรวบยอด

ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์เป็นผลเนื่องมาจากการได้มีโอกาสคิดอย่างเสรีได้แสดงออกและได้รับการยอมรับจากผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนคำคล้องจอง 4 คู่ได้

เนื้อหา การเขียนคำคล้องจอง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกมต่อนิทานคำกลอนเรื่อง "เจ้าเอี้ยง" โดยแจกแถบประโยคให้นักเรียนคนละ 1 ประโยค

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านและฟังนิทานคำกลอนเรื่อง "เจ้าเอี้ยง"

ขั้นสรุป ให้นักเรียนลองบอกคำคล้องจอง 4 คำ มาคนละ 1 ประโยค

สื่อการเรียนรู้

แถบประโยคนิทานคำกลอนเรื่อง "เจ้าเอี้ยง"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการเรียงประโยค
3. ดูการเขียนคำคล้องจอง

นิทานคำกลอน

ครึ่งหนึ่งนานมา	เกิดน้ำท่วมป่า	ท่วมบ้านผู้คน
เจ้าเอี้ยงตัวน้อย	ลอยคอเวียนวน	พุงแม่ตน
ด้วยกตัญญู	น้ำพัดพาไป	ถึงเกาะกว้างใหญ่
พาให้เจ้าหนู	พบหีบสมบัติ	จัดออกมาดู
มีเพชรพลอยอยู่	เป็นของรางวัล	

.....

คาบที่ 11, 12

ความคิดรวบยอด

การลำดับความคิดให้เป็นระเบียบและเข้าใจง่ายจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแสดงลำดับขั้นของการเขียนเรื่องได้

เนื้อหา ลำดับขั้นของการเขียนเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลงจากนิทานคำกลอนเรื่อง "เจ้าเอี้ยง"

ขั้นสอน ให้นักเรียนช่วยกันบอกลำดับขั้นของเรื่อง "เจ้าเอี้ยง" จากนิทานคำกลอน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนบันทึกเรื่อง "เจ้าเอี้ยง" ตามที่นักเรียนจัดลำดับลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานคำกลอนเรื่อง "เจ้าเอี้ยง"
2. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ฟังการลำดับเรื่อง
3. ตรวจการบันทึกเรื่อง

คาบที่ 13, 14

ความคิดรวบยอด

เครื่องหมายต่าง ๆ ในภาษาไทย มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเขียนหนังสือให้มีประสิทธิภาพที่จะสื่อความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ช่วยประหยัดเวลาทั้งในการเขียนและการอ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถนำเครื่องหมายต่าง ๆ ในภาษาไทยไปใช้ในการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา เครื่องหมาย ฯลฯ (ไปยาลใหญ่) ฯ (ไปยาลน้อย) " (บุพเสัญญา) (ปรศนีย)

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูให้นักเรียนเล่นเกม "หาคู่"

ขั้นสอน ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องของการใช้เครื่องหมายในภาษาไทย โดยให้นักเรียนยกตัวอย่างประกอบ ให้นักเรียนฝึกอ่านและสังเกตคำที่ใช้เครื่องหมายในแบบฝึกทำยบทที่ 7 ข้อที่ 5, 6 และ 7

ขั้นสรุป ให้นักเรียนยกตัวอย่างประโยคที่ต้องใช้เครื่องหมายในภาษาไทย เครื่องหมายละ 1 ประโยค ลงในสมุดบันทึกของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรเครื่องหมาย
2. บัตรคำ
3. หนังสือเรียน
4. สมุดบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. พังการยกตัวอย่างประกอบเครื่องหมายของนักเรียน
3. ตรวจสมุดบันทึกของนักเรียน

คาบที่ 15

ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมายของเรื่องที่อ่านไปยังผู้ฟังในขณะที่ตัวกัน
ผู้อ่านจำเป็นต้องจับความหมายของเนื้อเรื่องที่อ่านให้ได้โดยบริบูรณ์ด้วย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่ 7 ได้ถูกต้อง

เนื้อหา การอ่านออกเสียง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "ร, ล"

ขั้นสอน ให้นักเรียนฝึกอ่านและสังเกตแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่ 7

ขั้นสรุป ให้นักเรียนตอบคำถามเรื่องเกี่ยวกับแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่ 7 จากช่องคำถาม

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง "ร, ล"
2. หนังสือแบบเรียน
3. ช่องคำถาม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่านออกเสียง
3. ฟังการตอบคำถาม

เพลง "ร" , "ล"

เรีงระบำร้องรำเรีงสม เราระงมร้องเพลงเพลินใจ เป็นเสียง "ร" และ "ล"

เคล้าไป ออกเสียงให้ชัดเจน "ร" , "ล"

สม ล้อเลียน เหลิง ลอย ลีลา ครวญคร่ำมา คลุกคลี รือรือ ๑ครร้องเพลงเสียง

กรอ กรึก กรอ "ร" และ "ล" เคล้าไปในเพลง ลา ลา ลา ลา ลา "ร" , "ล"

(ซ้ำ 4 ครั้ง)

.....

คาบที่ 16

ความคิดรวบยอด

พจนานุกรมช่วยให้ผู้เรียนรู้จักสะกดคำ และเข้าใจความหมายของคำได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรมได้ถูกต้องและรวดเร็ว

เนื้อหา การใช้พจนานุกรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกม "ทายคำปริศนาอักษรไขว้" ที่ครูเตรียมไว้

ขั้นสอน ครูนำพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพจนานุกรมประจำตัวนักเรียนมาให้นักเรียนดู เพื่ออธิบายเปรียบเทียบกับพจนานุกรมทำแบบเรียนของนักเรียน แล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนและวิธีการใช้พจนานุกรมให้ถูกต้องและรวดเร็ว

ขั้นสรุป ให้นักเรียนค้นหาความหมายจากพจนานุกรมทำแบบเรียนของนักเรียนจากคำที่ครูกำหนดให้ 10 คำในเวลาที่กำหนดให้

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. พจนานุกรม
2. เกมอักษรไขว้
3. บทานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอธิบาย
3. ดูวิธีการใช้พจนานุกรมทำแบบเรียน

คาบที่ 17, 18

ความคิดรวบยอด

การเขียนในเรื่องที่มีความหมาย และเกี่ยวข้องกับชีวิตจริงของผู้เขียนทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียนจะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการฝึกฝนและประโยชน์ของการเรียนยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนบันทึกเหตุการณ์ประจำวันได้

เนื้อหา การเขียนบันทึกประจำวัน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูให้นักเรียนมองภาพที่ครูเตรียมมา 3 ภาพ แล้วให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องจากภาพ ให้เป็นเรื่องราวเรียงต่อกันโดยเขียนบันทึกไว้ในกระดานดำ

ขั้นสอน ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงวิธีการเขียนบันทึกเหตุการณ์ประจำวันแล้วเปรียบเทียบ กับเรื่องที่นักเรียนร่วมกันเขียนจากภาพ

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปขั้นตอน และวิธีการเขียนบันทึกประจำวัน พร้อมทั้งให้นักเรียน ทดลองเขียนบันทึกเหตุการณ์ที่นักเรียนได้พบมาในตอนเช้าลงเป็นบันทึกแล้วให้นักเรียน เขียนบันทึกประจำวันของตนเองไว้ในกระดานบันทึกที่ครูแจกให้วันละ 1 แผ่น เป็นเวลา 1 สัปดาห์

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพเหตุการณ์ 3 ภาพ
2. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการเล่าเรื่อง
3. ฟังการอภิปราย
4. ตรวจสอบการเขียนบันทึก

คาบที่ 19

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนที่ 8 ได้ถูกต้อง

เนื้อหา การอ่านและการเขียนคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนทายคำปริศนา (ความหมายของคำที่ทาย)

_____ ะ _____

ขั้นสอน ครูให้นักเรียนจับฉลากเลือกบัตรคำใหม่ในบทเรียนที่ 8 จำนวน 16 คำ แล้วอ่านพร้อมกันทั้งช่วยกันยกตัวอย่างประโยคที่มีคำใหม่เหล่านี้มาประกอบด้วย

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเขียนเขียนคำใหม่ทั้ง 16 คำ ลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ
2. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. สังเกตการแต่งประโยค
4. ตรวจการเขียนคำใหม่

คาบที่ 20

ความคิดรวบยอด

การอ่านในใจที่มีประสิทธิภาพ ผู้อ่านต้องจับใจความของเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านในใจแล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านในเวลาที่กำหนดได้

เนื้อหา การอ่านในใจ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ทบทวนคำใหม่โดยเล่นเกม "เรียงตัวอักษร" ให้เป็นคำใหม่ โดยให้ทายจากความหมายของคำ

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านในใจ บทเรียนที่ 8 ตั้งแต่ เข้าวันหนึ่ง จนถึง มานี้ กับดูใจเห็นตาของเขามวมและแดง

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านแล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำถามและคำตอบที่ครูเตรียมให้ในแต่ละกลุ่ม

สื่อการเรียนรู้

1. ตัวอักษรพลาสติก
2. หนังสือเรียน
3. กระดาษคำถามและกระดาษคำตอบ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตท่าทางการอ่านในใจ
3. ดูการตอบคำถาม

คาบที่ 21

ความคิดรวบยอด

การกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองช่วยทำให้เกิดสติปัญญา และอาจเป็นประโยชน์ต่อ
ส่วนรวม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่กำหนดให้อ่านได้

เนื้อหา การพูดอภิปรายเรื่องในบทเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูทบทวนตัวละครในตอนที่แล้วว่ามีใครบ้าง

ขั้นสอน ให้นักเรียนออกมาเรียงงานทั้งคำถาม คำตอบ ที่ได้จากการอภิปรายสรุป

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเขียนเรื่องย่อใจความที่สำคัญในตอนที่ย่านไปแล้ว ลงในกระดาษบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาษคำถามและคำตอบ
2. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการรายงานการอภิปราย
3. ตรวจการย่อเรื่อง

คาบที่ 22

ความคิดรวบยอด

การอ่านและการเขียนให้ถูกต้อง เป็นการรักษามาตรฐานทางภาษาอย่างหนึ่ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่าน เขียน คำใหม่ในบทเรียนที่ 8 ได้

เนื้อหา การอ่านและการเขียนคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อหาบทเรียนที่ 8

ขั้นสอน ครูให้นักเรียนอ่านคำใหม่ทั้ง 15 คำ จากบัตรคำ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำใหม่ทั้ง 15 คำ ลงบน กระดาษบันทึกโดยเขียนให้สวยที่สุด เรียบร้อยที่สุด แล้วนำคำเหล่านั้นบรรจุเก็บไว้ใน
ซองของขวัญ

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. กระดาษแผ่น
3. กระดาษบันทึก
4. ซองของขวัญ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ตรวจการเขียนคำ

คาบที่ 23, 24

ความคิดรวบยอด

การจัดลำดับความคิดให้เป็นระเบียบและเข้าใจง่าย สามารถที่จะฝึกฝนได้โดยการเรียบเรียงประโยคหรือแต่งประโยค

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนได้เขียนและอ่านคำใหม่แล้วนักเรียนสามารถนำคำใหม่ไปใช้แต่งประโยคได้

เนื้อหา การแต่งประโยคจากคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกม "จ๊ะเอ๋" ใครชนะจะได้เลือกของของขวัญ

ขั้นสอน ให้นักเรียนเปิดซองของขวัญ แล้วให้กลุ่มที่มีของของขวัญไปจับกลุ่มหาเพื่อนอีกของละ 3 คน และช่วยกันแต่งประโยคจากคำในซองของของขวัญให้ได้มากที่สุด บันทึกประโยคที่แต่งลงในกระดานบันทึก

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเขียนประโยคที่กลุ่มของตนช่วยกันแต่งลงในกระดานดำ แล้วนักเรียนแต่ละคนต้องลอกประโยคเหล่านั้นลงไปในสมุดบันทึกพร้อมขีดเส้นใต้คำใหม่ด้วยหมึกสีแดงให้ชัดเจน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ซองของขวัญ
2. กระดานบันทึก
3. สมุดบันทึก
4. กระดานดำ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการเขียนประโยค
3. ตรวจการจดบันทึก

คาบที่ 25

ความคิดรวบยอด

การใช้เสียงและการเว้นจังหวะให้เหมาะสม ประกอบกับความคล่องแคล่วถูกต้อง จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงบทเรียนที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องตามอักขระวิธีและวรรคตอนในการอ่าน

เนื้อหา การอ่านออกเสียง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง "รร" (รอนัน)

"ร หันมีมากมาย จะบรรยายให้บรรเทา"

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านออกเสียง บทเรียนที่ 8 ตั้งแต่ จันทรเล่าให้มานับกับชูใจหง จนถึง เกรงว่าน้ำจะไม่เชื่อ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนหาคำที่มี "รร" ในบทเรียนที่อ่านว่ามีความหมายก็คำ แล้วจดบันทึกไว้ในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บทร้อยกรอง
2. หนังสือเรียน
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่านออกเสียง
3. ดูการจดบันทึก

บทร้อยกรอง "รร"

ร หัน มีมากมาย	จะบรรยายให้บรรเทา	บรรทัดบรรพตเขา	บรรจบเขตบรรดาไทย
บรรลุบรรจุกล่อง	บรรทุกของบรรจงไว้	บรรเลงจนบรรลัย	บรรทมใกล้บรรพชา

คาบที่ 26

ความคิดรวบยอด

การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการอ่าน การสังเกตและจดจำยอมเป็นการสะสมความรู้และภูมิปัญญา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถตอบคำถามจากบทเรียนที่อ่านได้

เนื้อหา การตอบคำถามจากเนื้อเรื่องในบทเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "มิตรดี" จากแผนภูมิเพลง"

ขั้นสอน ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องตอนที่อ่านในคาบที่แล้วเกี่ยวกับคุณสมบัติของเพื่อน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเลือกของคำถามเพื่อตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง "มิตรดี"
2. เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนบทที่ 8
3. ของคำถาม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอภิปราย
3. ของคำถาม

เพลงมิตรดี

มิตรดีเป็นที่พึ่งพา	ได้ทุกคนเราเดือดร้อนเศร้าใจ
หาทางขจัดภัย	ไม่กลัวไหนไกลเมื่อยามอันจน
มิตรเลวแต่สอพลอ	ยกยอเพื่อหวังประโยชน์ตน
หากมีภัยต้องผจญ	พวกนี้ทุกคนเลี้ยงหนีหลบไกล

.....

คาบที่ 27

ความคิดรวบยอด

การพูดได้ชัดเจนถูกต้อง ช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังดำเนินไปด้วยดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำพูดโดยนัยและสำนวนเปรียบเทียบง่าย ๆ ได้

เนื้อหา สำนวนเปรียบเทียบและคำพูดโดยตรงหรือโดยนัย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกม "จับคู่" บัตรคำ สำนวนเปรียบเทียบ

ขั้นสอน ให้นักเรียนฝึกอ่านและสังเกตแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่ 8 ข้อ 7 ข้อ 8

ขั้นสรุป ให้นักเรียนช่วยกันหาคำ สำนวนเปรียบเทียบอื่น ๆ แล้วจดบันทึกไว้ในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำเกม "จับคู่" สำนวนเปรียบเทียบ
2. หนังสือเรียน
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการจับคู่
3. ฟังการอ่าน
4. ตรวจการหาคำสำนวนเปรียบเทียบ

คาบที่ 28, 29, 30

ความคิดรวบยอด

การใช้พจนานุกรมให้สม่ำเสมอจนเป็นนิสัย เป็นการสร้างความสามารถในการใช้ภาษา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรมหรือประมวลคำท้ายหนังสือเรียนได้

เนื้อหา การค้นหาความหมายจากพจนานุกรมหรือประมวลคำท้ายหนังสือเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ทบทวนคำใหม่ที่ได้เรียนไปแล้ว 31 คำ ในคาบที่ 19 และ 22

ขั้นสอน ให้นักเรียนช่วยกันนำคำใหม่มาเรียบเรียงตามตัวอักษรพยัญชนะก่อนหลังตามลำดับ แล้ว
ให้นักเรียนสังเกตการเรียงคำในพจนานุกรมว่า เขาเรียงพยัญชนะและสระใดก่อนหลัง

ขั้นสรุป ครูนำแผนภูมิสรุปการเรียงพยัญชนะและสระ ตามพจนานุกรมมาให้ นักเรียนดูแล้วให้
นักเรียนค้นหาความหมายของคำใหม่ทั้ง 31 คำ โดยค้นหาจากประมวลคำท้ายหนังสือ
เรียนลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำใหม่
2. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตย
3. แผนภูมิสรุป
4. หนังสือเรียน
5. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการเรียงลำดับคำ
3. ตรวจการหาความหมายจากประมวลคำท้ายหนังสือเรียน

คาบที่ 31

ความคิดรวบยอด

การผูกประโยค เป็นวิธีที่ช่วยให้แสดงความคิดเห็นออกมาเป็นภาษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา การแต่งประโยค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกม "ไชโย" โดยให้ลอกคำใหม่อีก 16 คำ ลงในตาราง

ขั้นสอน นำคำใหม่ทั้งหมดมาช่วยกันแต่งประโยคบนกระดานดำ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำใหม่ ลงในกระดานบันทึกคำละ 1 ประโยค

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำใหม่
2. ตารางเกม "ไชโย"
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการแต่งประโยค
3. ตรวจสอบการแต่งประโยค

คาบที่ 32, 33

ความคิดรวบยอด

การอ่านโดยรู้จักย่อสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ทำให้สามารถสรุปความในเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านในใจ แล้วสรุปข้อคิดเห็นจากเนื้อหาบทเรียนได้

เนื้อหา การอ่านในใจ และการสรุปเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกมในการฟังนิทาน

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านในใจบทเรียนที่ 8 ตั้งแต่ พอเลิกเรียน จนถึง
..... ไม่มีใครแสดงความรังเกียจเด็ดจันท์เลย.

ขั้นสรุป ให้นักเรียนสรุปข้อคิดเห็นจากการอ่านเนื้อหาบทเรียนเป็นกลุ่ม โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม
สรุปลงในกระดาษบันทึก แล้วออกมารายงานให้เพื่อน ๆ ฟัง

สื่อการเรียนการสอน

1. เกมการฟังนิทาน
2. หนังสือเรียน
3. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการสรุปเรื่องที่อ่าน
3. ตรวจการจัดบันทึก

คาบที่ 34

ความคิดรวบยอด

การปลูกฝังนิสัยที่ถูกต้องในการเขียน เป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเขียนจดหมายที่มีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถบอกส่วนประกอบของจดหมายถึงผู้ใหญ่ได้

เนื้อหา ส่วนประกอบถึงจดหมายถึงผู้ใหญ่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "ตู้ไปรษณีย์" จากแผนภูมิเพลง

ขั้นสอน ครูนำตัวอย่างจดหมายและการจำหน่ายของจดหมายมาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งอธิบายส่วนประกอบของจดหมายให้นักเรียนฟัง

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเล่นเกมหาตำแหน่งของส่วนประกอบของจดหมายจากบัตรส่วนประกอบของจดหมายที่ครูเตรียมไว้

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง "ตู้ไปรษณีย์"
2. ตัวอย่างจดหมายถึงผู้ใหญ่และการจำหน่ายของ
3. บัตรส่วนประกอบของการเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการหาตำแหน่งของส่วนประกอบของจดหมาย

เพลงตู้ไปรษณีย์

ตัวฉันมีกายสีแดง แข็งแรงตั้งอยู่ข้างถนน
 อ้าปากรับจดหมายประชาชน ทุกคนรู้ไหมฉันคือใคร

.....

คาบที่ 35, 36

ความคิดรวบยอด

การเขียนในเรื่องที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการฝึกฝนและประโยชน์ของการเรียนยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่ได้

เนื้อหา การเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนตำแหน่งและส่วนประกอบของจดหมายถึงผู้ใหญ่

ขั้นสอน ครูและนักเรียนร่วมกันเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่ 1 ฉบับ พร้อมทั้งเขียนเจ้าหน้าที่ของจดหมาย

ขั้นสรุป ครูนำแผนภูมิสรุปคำขึ้นต้นและคำลงท้ายในการเขียนจดหมายถึงบุคคลต่าง ๆ ที่เป็นผู้ใหญ่ มาให้นักเรียนดู

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิตำแหน่งของส่วนประกอบในจดหมายและซอง
2. แผนภูมิสรุปคำขึ้นต้น คำลงท้าย

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการเขียนจดหมาย

คาบที่ 37, 38, 39

ความคิดรวบยอด

การเขียนจดหมายเพื่อใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยความรู้และการฝึกฝนอยู่เสมอ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่ได้

เนื้อหา การเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ นำจดหมายที่นักเรียนร่วมกันเขียนออกมาดู เพื่อเป็นการทบทวนก่อนที่จะเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่

ขั้นสอน ให้นักเรียนดูแผนภูมิการใช้ คำขึ้นต้นและคำลงท้ายในการเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่ แล้วให้นักเรียนเขียนจดหมายถึง

คุณภาพร พิมพ์พรรณชาติ ร้านฮิสแตงบุคส์ 19/7 ถ. นารายณ์ปราบศึก ต. ปากน้ำ
อ. เมือง จ. สมุทรปราการ 10270 เพื่อขอความอนุเคราะห์

ขั้นสรุป ครูแจก ของ แสตมป์ เพื่อให้นักเรียนทำการจัดส่งจดหมายทางไปรษณีย์

สื่อการเรียนรู้

1. จดหมายที่ครูและนักเรียนร่วมกันเขียน
2. แผนภูมิคำขึ้นต้นและคำลงท้าย
3. ของจดหมาย แสตมป์

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการเขียนจดหมาย
3. ตรวจการเขียนจำหน่ายซอง

คาบที่ 40

ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้คำใหม่ จำเป็นต้องอาศัยการสังเกตและจดจำ เพื่อประโยชน์ในการใช้คำ
ได้ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านคำใหม่ในบทเรียนที่ 9 ที่ครูกำหนดให้ได้

เนื้อหา การอ่านคำใหม่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูเล่านิทาน (แหลมแท่น) ประกอบกิจกรรมเพื่อฝึกสมาธิในการฟังให้นักเรียน

ขั้นสอน แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาหยิบซองคนละ 1 ซอง
แล้วให้คนที่หยิบซองเปิดซองออกอ่านคำที่มีอยู่ในซอง (คำใหม่บทที่ 9) แล้วชูคำให้เพื่อน ๆ
ดูว่าอ่านถูกต้องหรือไม่ ถ้าอ่านถูกต้องได้ 1 คะแนน อ่านผิดได้ 0

ขั้นสรุป นำคำทั้งหมดที่นักเรียนเลือกหยิบอ่านแล้วให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในห้องอ่านพร้อมกันอีกครั้งหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. ซองใส่บัตรคำ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่านออกเสียง

ตอนที่ 41, 42

ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียง ต้องรู้จักวันจันทร์ให้เหมาะสมและจับความหมายของเนื้อความที่อ่านได้อย่างสมบูรณ์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงบทเรียนที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา การอ่านออกเสียง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูแจกกระดาษให้นักเรียนเพื่อบันทึกถึงความรู้สึกของตนเองในขนาดว่าอยากเป็นอะไร

ขั้นสอน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันอ่านออกเสียงบทเรียนที่ 9 ตั้งแต่ วันเสาร์ เกษตรอำเภอ... จนถึง อย่างรื่นเริงบันเทิงใจ โดยเน้นการอ่านถูกต้องตามอักขรวิธีและวรรคตอนในการอ่าน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนลองขีดเส้นใต้คำในบทเรียนที่ได้อ่านไปในตอนที่แล้วว่า อยู่บรรทัดใดของบทเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาษบันทึก
2. หนังสือเรียน
3. บัตรคำ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่านออกเสียง

คาบที่ 43

ความคิดรวบยอด

การอภิปรายเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะในการฟัง การพูดและการคิด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถใช้ความรู้ความคิดในการอภิปรายได้และสามารถกล่าวพูด กล่าวแสดงความคิดเห็นได้

เนื้อหา การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูนำความใฝ่ฝันที่นักเรียนแต่ละคนเขียนไว้มาเล่าให้เพื่อนคนอื่นฟัง เพื่อเป็นตัวอย่าง

ขั้นสอน แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้ทั้ง 4 กลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องตอนที่อ่านไปแล้ว ลงในกระดานบันทึกและออกมารายงานหน้าชั้น

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปผลการอภิปรายของทุกกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดานบันทึก
2. หนังสือแบบเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอภิปราย
3. ฟังการรายงานสรุปผลการอภิปราย

คาบที่ 44, 45

ความคิดรวบยอด

ความรู้เกี่ยวกับลักษณะอักษรและการใช้อักษร ช่วยให้การใช้คำมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถ อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา การอ่านและเขียนคำใหม่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง "งานสิ่งใด"

ขั้นสอน ให้นักเรียนจับคู่คำใหม่กับความหมายของคำใหม่บนกระดานดำ ประมาณ 20 คำ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนอ่านคำใหม่และความหมายของคำใหม่ที่ได้จับคู่แล้วอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้เขียนคำใหม่นั้นลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. บัตรความหมาย
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการจับคู่
3. ฟังการอ่าน
4. ตรวจการเขียน

คาบที่ 46

ความคิดรวบยอด

ความรู้จริงในสิ่งที่พูด ช่วยให้ผู้พูดมีความมั่นใจในตนเองและกล้าแสดงความคิดเห็นของตน
ให้ปรากฏต่อที่ชุมชนได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถสรุปความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องตอนที่อ่านได้

เนื้อหา การสรุปความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนอ่านบทพจนานุกรมที่ขีดเส้นใต้ไว้ในหนังสือ

ขั้นสอน ให้นักเรียนร่วมกันอ่านในใจบทเรียนที่ 9 ตั้งแต่ พออาหารเสร็จ.....จนถึง.....

จำนวนกัน ๆ ตัวทีเดียว

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนรู้การสอน

หนังสือเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตท่าทางการอ่านในใจ
3. ฟังการสรุปความคิดเห็น

ตอนที่ 47, 48

ความคิดรวบยอด

การแต่งประโยคเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแต่งประโยคจากคำใหม่ที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา การแต่งประโยค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนเนื้อเรื่องที่อ่านไปแล้ว

ขั้นสอน ครูยกตัวอย่างการแต่งประโยคให้นักเรียนดู โดยใช้แถบประโยคประมาณ 6 ประโยค

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำใหม่ที่ครูกำหนดให้ 20 คำ คำละ 1 ประโยค ลงใน กระดาษบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แถบประโยค
2. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการแต่งประโยค

คาบที่ 49

ความคิดรวบยอด

การใช้คำอยู่เสมอ ทำให้ผู้เรียนรู้ศัพท์มากขึ้นและสามารถสะกดการันต์คำต่าง ๆ ได้
แม่นยำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถ อ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนที่ 9 ได้

เนื้อหา การอ่านและการเขียนคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนอ่านบททวนคำใหม่ที่ได้เรียนไปแล้วในบทที่ 9 นี้ จากบัตรคำ

ขั้นสอน ครูเสนอบัตรคำใหม่เพิ่มเติมอีก 16 คำ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกอ่านคำใหม่ทุกคน
โดยผลัดกันอ่านทีละกลุ่ม

ขั้นสรุป ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนคำใหม่ ตามที่ครูกำหนดบนกระดานดำ 1 คน มีสิทธิ์
เขียนได้ 1 ครั้ง แล้วจกนับคะแนน กลุ่มใดเขียนถูกต้องได้มากที่สุดเป็นฝ่ายชนะจะได้รับ
รางวัล

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. กระดานดำ
3. ชอล์ก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการเขียน

ตอนที่ 50, 51

ความคิดรวบยอด

การฟังที่มีผลดี คือ ฟังแล้วสรุปสาระสำคัญได้ โดยใช้ภาษาของผู้ฟังเองอย่างกระชับรัด
ชัดเจน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้ว สามารถอภิปรายและสรุปข้อคิดเห็นเป็นของตนเองได้

เนื้อหา การฟังเรื่องที่นำเสนอ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ทบทวนการปฏิบัติตนในการอ่านออกเสียง ตลอดจนการจัดหนังสือ

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทเรียนตั้งแต่ ยังไม่เพสยอปลา ก็เสร็จเรียบร้อย
ไปจนจบบทที่ 9 โดยผลิตกันอ่านทีละกลุ่ม แล้วกลุ่มอื่นก็ฟังไปด้วย เพื่อสรุปสาระของ
เรื่องที่เพื่อนอ่าน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและได้ฟังจากเพื่อนลงใน
กระดานบันทึก แล้วออกมารายงานหน้าชั้น

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน
2. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่านออกเสียง
3. สังเกตท่าทางในการอ่าน
4. ฟังการสรุปใจความสำคัญ

คาบที่ 52

ความคิดรวบยอด

ความรู้เกี่ยวกับลักษณะอักษรและการใช้อักษร ช่วยให้การเขียนสะกดการันต์และการออกเสียงด้วยคำต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้องและมีหลักแน่นอน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดแม่กดไม่ตรงตามมาตราได้

เนื้อหา ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา "แม่กด"

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "แม่กด" จากแผนภูมิเพลง

ขั้นสอน ครูยกตัวอย่างคำที่สะกดด้วย แม่กด ทั้งที่ตรงมาตรา คือ "ด" สะกด และไม่ตรงตามมาตรา จำนวน 12 คำ ให้นักเรียนฝึกอ่าน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแยกประเภทของคำออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่มีตัวสะกดแม่ กด ตรงตามมาตราคือใช้ "ด" สะกด และประเภทที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. แผนภูมิเพลง "แม่กด"
3. กระดานดำ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ตรวจการแยกประเภทของคำ

เพลง "แมกด"

มาตราสะกด "แมกด" จำไว้ให้หมด 18 ตัวมี จ.จกน จ.จ้งเข้าที่ ข.ข้างเร้วรี อีก
 ฅ.กระเดอ ช.โซ ฅ.ชญา ฅ.บัก ข่างงนนำรัก ท.นางมกท ฅ.ผู้เฒ่า ฐ.ฐานใหญ่โต
 ด.เด็กมากโบ เด็นโซ ต.เต่า ท.ทหารแบก ถ.ถูง และ ฅ.ฅงต้างม่งหน้าตรงยัง ศ.ศาลา
 ส.เสือร้ายจะอยู่ในป่า ท่านมีเมตตา ช.ชานชีไพร

มาตราสะกด "แมกด" จำไว้ให้หมด 18 ตัวนี้ เร้วท่องเข้าที่ อย่าได้รอรื จำให้ขึ้นใจ

.....

คาบที่ 53, 54

ความคิดรวบยอด

ความรู้เกี่ยวกับลักษณะอักษรและการใช้อักษรช่วยในการเขียนสะกดการันต์ และการออกเสียงด้วยคำต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้องและมีหลักแน่นอน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถ อ่านและเขียนคำที่สะกดด้วย "แม่กด" ไม่ตรงตามมาตราได้

เนื้อหา การอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกด "แม่กด"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ทบทวนตัวสะกดมาตรา แม่กด ว่ามีพยัญชนะใดบ้าง โดยใช้เพลง "แม่กด" พร้อมกับยกบัตรตัวอักษรติดไว้ให้นักเรียนดู

ขั้นสอน ให้นักเรียนฝึกหัดอ่านและสังเกตแบบฝึกทำบทที่ 9 ข้อ 1

ขั้นสรุป ให้นักเรียนสังเกตคำใหม่ทั้งหมดของบทที่ 9 ว่ามีคำใดบ้างที่สะกดด้วยมาตรา "แม่กด" แล้วให้นักเรียนเขียนตามคำบอก คำที่สะกดด้วย "แม่กด" ลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรอักษร
2. หนังสือแบบเรียน
3. บัตรคำ
4. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ฟังการตอบคำถาม
4. ตรวจการเขียนคำ

คาบที่ 55, 56, 57

ความคิดรวบยอด

ความรู้เรื่องคำพ้องรูปและคำพ้องเสียง ทำให้สื่อความหมายในการเขียนได้ตรงกันทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแต่งประโยคจากคำพ้องรูปคำพ้องเสียงได้

เนื้อหา "คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง"

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนอ่านบทหรือกรอง "คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง" จากแผนภูมิ

ขั้นสอน ให้นักเรียนสรุปคำจำกัดความ "คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง" ว่าคืออะไร พร้อมกับยกตัวอย่างคำพ้องรูปและคำพ้องเสียงประกอบ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนร่วมกันแต่งประโยคจากคำพ้องรูปและคำพ้องเสียงจากคำที่นักเรียนยกตัวอย่างคำละ 1 ประโยค ลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. บทหรือกรอง "คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง"
2. บัตรคำ
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ฟังการสรุป
4. ตรวจการแต่งประโยค

คาบที่ 58

ความคิดรวบยอด

ความรู้เกี่ยวกับการใช้อักษรจะช่วยให้การเขียนเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียนที่ 10 ได้

เนื้อหา การอ่านและเขียนคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูนำคำใหม่มาสนทนาและอภิปรายร่วมกับนักเรียน คือ คำว่า "สัมภามณ์ มหาตเล็ก
ทรงพระราชนิพนธ์"

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านคำใหม่ในบทเรียนที่ 10 จำนวน 16 คำ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเติมคำในช่องว่างโดยให้คำนำหน้าทั้ง 16 คำ ไปใส่ในประโยค
แต่ละประโยคให้ถูกต้องลงในบัตรบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. บัตรบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ตรวจแบบฝึกหัด

คาบที่ 59, 60

ความคิดรวบยอด

การอ่านที่มีประสิทธิภาพ ต้องสามารถจับใจความของเรื่องและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านเนื้อเรื่องในบทเรียนที่กำหนดให้แล้วสามารถตอบคำถามได้

เนื้อหา การตอบคำถามจากเนื้อเรื่องในบทเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนอ่านบททวนคำใหม่ 16 คำที่เรียนไปแล้ว

ขั้นสอน แบ่งกลุ่มให้นักเรียนผลัดกันอ่านเนื้อเรื่องในบทที่ 10 ตั้งแต่วันนี้ไว้ระ

จนถึง บทละครนี้ได้กล่าวถึงกันว่า.

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. หนังสือแบบเรียน
3. ขอบคำถาม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ฟังการตอบคำถาม

คาบที่ 61, 62

ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้คำใหม่เพิ่มมากขึ้นจะทำให้การสื่อสารและการใช้คำอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถ อ่าน เขียนและบอกความหมายของคำใหม่ที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา การอ่าน การเขียนและการหาความหมายของคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนออกมาเลือกบัตรคำบนกระดานคำที่มีสติดกับความหมายของคำ โดยจัดบัตรคำเป็น 1 พวก มี 20 หมายเลข และบัตรความหมายอีก 1 พวก มี 20 หมายเลข ให้นักเรียนเลือกเปิดให้ตรงกัน

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านบัตรคำที่เปิดไปแล้วกับความหมายของคำนั้น

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเขียนคำใหม่และความหมายของคำใหม่ทั้ง 20 คำ ลงในกระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ตรวจการเขียน

คาบที่ 63

ความคิดรวบยอด

การอ่านทำนองเสนาะ นับเป็นการอ่านเพื่อให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน และทำให้เกิดความชื่นชมในคุณค่าของภาษาไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านทำนองเสนาะของบทร้อยกรองในบทเรียนที่ 10 ได้

เนื้อหา การอ่านทำนองเสนาะจากบทร้อยกรอง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อเรื่องที่อ่านไปแล้วในคราวก่อน

ขั้นสอน ให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียง การอ่านทำนองเสนาะจากบทร้อยกรอง แล้วให้นักเรียนช่วยกันอ่านพร้อมกัน

ขั้นสรุป แบ่งกลุ่มนักเรียนอ่านทำนองเสนาะทีละกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. แถบบันทึกเสียง
2. หนังสือแบบเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่านทำนองเสนาะ

คาบที่ 64, 65, 66

ความคิดรวบยอด

การค้นคว้าหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ได้รับประสบการณ์ที่จะนำมาเขียนเรื่องได้มากขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างในการค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ

เนื้อหา การค้นคว้าหาความรู้เพื่อนำไปสู่การเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนทบทวนการอ่านทำนองเสนาะจากบทร้อยกรองในบทเรียน

ขั้นสอน ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มไปค้นคว้าเรื่องการละเล่นในภาคต่าง ๆ มากลุ่มละ 1 เรื่อง ลงในกระดานบันทึก

ขั้นสรุป ให้นักเรียนออกมารายงานการสรุปเนื้อหาเรื่องที่นักเรียนไปค้นคว้ามา

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือแบบเรียน
2. หนังสือจากห้องสมุด
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการเขียนเรื่องจากการค้นคว้า
3. ฟังการรายงาน

คาบที่ 67, 68, 69

ความคิดรวบยอด

การใช้พจนานุกรมและประมวลคำอยู่เสมอ ทำให้ผู้เรียนรู้ศัพท์และสามารถสะกดการันต์คำต่าง ๆ ได้แม่นยำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราแม่กด (ษ สะกด)

เนื้อหา การอ่านและเขียนคำที่สะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกด แม่กด (ษ สะกด)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "ตัวสะกดแม่กด" จากแผนภูมิเพลง

ขั้นสอน ครูนำบัตรคำใหม่ทั้งหมดในบทที่ 10 มาติดไว้บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนช่วยกันแยกคำที่มีตัวสะกด แม่กด ออกมาจากคำใหม่ทั้งหมดและให้สังเกตคำที่ใช้ ษ สะกด ให้นักเรียนอ่านและสังเกตแบบฝึกหัดท้ายบท ข้อ 2.

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเขียนคำที่สะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกด แม่กด ที่ใช้ ษ สะกด โดยเขียนตามคำบอก ลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง "ตัวสะกดแม่กด"
2. บัตรคำ
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการแยกคำที่มีตัวสะกด แม่กด
3. ตรวจการเขียน

ตอนที่ 70, 71, 72

ความคิดรวบยอด

การอภิปรายจะต้องใช้ทั้งความรู้ ข้อเท็จจริงและข้อมูลประกอบกับความคิดเห็นของผู้

อภิปราย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่ออ่านในใจแล้ว นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องในบทเรียนได้

เนื้อหา การแสดงความคิดเห็นจากเรื่องในบทเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนวิธีการอ่านในใจ

ขั้นสอน ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม แล้วอ่านในใจเนื้อเรื่องในบทเรียนที่ 10 ตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่อไปนี้ลงในกระดาษบันทึก

กลุ่มที่ 1. อภิปรายลักษณะนิสัยของ "คณิง" ว่าเป็นอย่างไรร เพราะอะไรจึงคิดอย่างนั้น
ให้ยกตัวอย่างข้อความในหนังสือมาแสดงด้วย

กลุ่มที่ 2. ผู้ว่าราชการเป็นคนอย่างไร เพราะอะไร มีข้อความตอนใดบอก

กลุ่มที่ 3. จงอภิปรายลักษณะนิสัยความเป็นอยู่ของพวก "เงาะป่า"

ขั้นสรุป ให้นักเรียนออกมารายงานให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้น พร้อมกับส่งกระดาษบันทึกของกลุ่ม

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน
2. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตท่าทางการอ่านในใจ
3. ฟังการอภิปราย
4. ฟังการรายงาน

คาบที่ 74, 75

ความคิดรวบยอด

การเขียนรายงานจากการค้นคว้า เป็นการสรุปย่อความคิดของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ในการจดบันทึกความรู้มากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนรายงานจากการค้นคว้า

เนื้อหา การเขียนรายงานจากการค้นคว้า

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนรูปแบบในการเขียนรายงาน

ขั้นสอน ให้นักเรียนไปค้นคว้า โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1. ค้นคว้าเรื่อง ต้นไม้

กลุ่มที่ 2. " สัตว์

กลุ่มที่ 3. " ของใช้

โดยให้ทุกกลุ่มเลือกเขียน 1 ชนิด แล้วเขียนเป็นรายงานลงในกระดาษบันทึก

ขั้นสรุป ให้นักเรียนออกมาเล่าสิ่งที่นักเรียนไปค้นคว้ามารายงานหน้าชั้น

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือในห้องสมุด
2. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจรายงาน
3. ฟังการรายงาน

คาบที่ 76

ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้คำใหม่เพิ่มมากขึ้น จะทำให้ทักษะในการเขียนดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่าน เขียนคำใหม่ ในบทเรียนที่ 11 ได้

เนื้อหา การอ่านและเขียนคำใหม่ในบทเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียน เรื่องของยาเสพติดให้โทษ

ขั้นสอน ครูนำบัตรคำใหม่ 21 คำ ติดไว้บนกระดานดำ เพื่อให้นักเรียนฝึกอ่าน แล้วให้นักเรียน กลับหลังหันไปหลังห้อง

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกมาเขียนคำใหม่บนกระดานดำหลังห้อง กลุ่มใดเขียนถูกต้อง 1 คะแนน เขียนผิดให้ 0 คะแนน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ
2. กระดานดำ
3. ชอล์ก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ตรวจการอ่าน

คาบที่ 77, 78

ความคิดรวบยอด

การใช้พจนานุกรมให้สม่ำเสมอจนเป็นนิสัย สร้างความสามารถในการใช้ภาษาได้ทางหนึ่ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถค้นหาความหมายของคำใหม่จากประมวลคำท้ายหนังสือได้

เนื้อหา การหาความหมายของคำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนอ่านบทวนคำใหม่ 21 คำ

ขั้นสอน ให้นักเรียนเขียนคำใหม่ทั้ง 21 คำลงในกระดาษบันทึก แล้วให้หาความหมายของคำจาก
ประมวลคำท้ายหนังสือ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนฝึกอ่านและสังเกตแบบฝึกทำยบทเรียนข้อ 4

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. กระดาษบันทึก
3. หนังสือแบบเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการหาความหมาย

คาบที่ 79, 80, 81

ความคิดรวบยอด

การกล้าแสดงความคิดเห็นของตนในการอภิปราย จะช่วยให้เกิดสติปัญญา และเป็น
ประโยชน์ต่อส่วนรวม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถทูลอภิปราชและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้ฟังและอ่านได้อย่างถูกต้อง
เนื้อหา การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูเล่าเรื่องของคนติดยาเสพติดให้นักเรียนฟัง (จากข่าวในหนังสือพิมพ์)

ขั้นสอน ให้นักเรียนร่วมกันอ่านหนังสือเรียนบทที่ 11 ตั้งแต่ กล้องใส่ดินสออันใหม่... จนถึง...

รำเรงบันเทิงใจมาก

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้ฟังและอ่านแล้วสรุปเป็นข้อ ๆ
ลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือแบบเรียน
2. เรื่องเล่าของคนติดยาเสพติด
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ฟังการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น

คาบที่ 82, 83, 84

ความคิดรวบยอด

การจัดลำดับความคิดให้เป็นระเบียบ โดยการเรียงลำดับประโยคให้เป็นเรื่องราวนั้น
ต้องอาศัยความรู้ความสามารถในการใช้คำอย่างมาก

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถใช้คำที่ต่อระหว่างคำและประโยคได้ถูกต้อง

เนื้อหา การใช้คำเชื่อมระหว่างคำและประโยค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูยกตัวอย่างประโยคเดียว 4 ประโยคให้นักเรียนอ่าน คือ

ฉันชอบนอนเตียง

เขาเป็นครูใจดี

ป้อมหาเรื่องน้อง

ฉันส่งรูปภาพไปพร้อมจดหมาย

ขั้นสอน ให้นักเรียนฝึกอ่านและสังเกตแบบฝึกทำยบทข้อ 3 แล้วช่วยกันคิดว่าสมควรเติมหรือใช้คำ
มาต่อระหว่างคำในประโยค 4 ประโยคที่ครูให้นักเรียนอ่านในขั้นนำ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อ 4.3

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แผนประโยค
2. หนังสือเรียน
3. หนังสือแบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ตรวจการใช้คำ
4. ตรวจแบบฝึกหัด

คาบที่ 85, 86, 87

ความคิดรวบยอด

การผูกประโยคคำถามและประโยคคำตอบ เป็นการช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้รู้จักการใช้ภาษาในการแสดงความคิดเห็นออกมาได้วิธีหนึ่ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแต่งประโยคคำถามและประโยคคำตอบได้

เนื้อหา การแต่งประโยคคำถามและการแต่งประโยคคำตอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูตั้งปริศนาอะไรเรื่อย ถามนักเรียนโดยใช้ของคำถามว่า

1. อะไรเรื่อยมาจากสวรรค์วังหน้าไม่ทันพากันเป็นหวัด " ผน "
2. อะไรเรื่อย ผีอะไรใครก็อยากมี " ผมือ "
3. อะไรเรื่อย ไม่มีดินแต่เป็นต้นไม้ได้ " งู "
4. อะไรเรื่อย ลอนนิตติใจ ถ้าติดเมื่อไหร่เหมือนตายทั้งเป็น " คนติดยาเสพติด "

ขั้นสอน ให้นักเรียนฝึกอ่านและสังเกตแบบฝึกทำแบบเรียน ข้อ 4 การแต่งประโยคคำถามและประโยคคำตอบ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 4.4, 4.5

สื่อการเรียนรู้

1. ของปริศนา
2. หนังสือแบบเรียน
3. หนังสือแบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการมีส่วนร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ฟังการตอบคำถาม
4. ตรวจแบบฝึกหัด

คาบที่ 88, 89, 90

ความคิดรวบยอด

การรู้จักคำเพิ่มมากขึ้นจะทำให้เป็นผู้ที่ใช้คำได้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถ อ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาใน

บทที่ 11 ได้

เนื้อหา การอ่าน เขียน และอธิบายความหมายของคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับภาพในบทเรียน

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านและสังเกตคำใหม่ในบทเรียนที่ 11 เพิ่มอีก 20 คำ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนนำคำใหม่ทั้ง 20 คำ เขียนลงในกระดาษบันทึกพร้อมทั้งหาความหมายของคำ
ใหม่เหล่านั้นจากประมวลคำท้ายหนังสือแบบเรียน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือแบบเรียน
2. บัตรคำ
3. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ตรวจการเขียนและการหาความหมาย

คาบที่ 91, 92, 93

ความคิดรวบยอด

ความรู้จริงในสิ่งที่พูดจะช่วยให้นักเรียนกล้าที่จะตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นของตนเองให้ปรากฏต่อชุมชน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่ออ่านในใบทเรียนที่ 11 แล้ว นักเรียนสามารถตอบคำถามและสรุปข้อคิดจากบทเรียนได้
เนื้อหา การตอบคำถามและสรุปข้อคิดเห็นจากการอ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ขั้นนำ ครูให้นักเรียนอ่านบทพจนคำใหม่ที่เรียนไปในคาบที่แล้ว

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านในใบทเรียนที่ 11 ตั้งแต่ พอได้โอกาส...จนถึง...ตามกำลังความสามารถของเขา แล้วตอบคำถามของครู

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม เพื่อสรุปข้อคิดเห็นจากบทเรียนที่อ่านลงในกระดานบันทึกและออกมารายงานหน้าชั้น

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือแบบเรียน
2. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตท่าทางการอ่าน
3. ฟังการตอบคำถาม
4. ฟังการรายงานสรุปข้อคิด

คาบที่ 94, 95, 96

ความคิดรวบยอด

การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่านและการเขียนจากการค้นคว้าย่อมเป็นการ
สะสมความรู้และภูมิปัญญา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนรายงานจากการค้นคว้าเรื่องยาเสพติดได้

เนื้อหา การเขียนรายงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง " ยาเสพติด "

ขั้นสอน ทบทวนรูปแบบของการเขียนรายงานจากการค้นคว้า แล้วให้นักเรียนเขียนรายงานจากการ
ค้นคว้าเรื่อง " ยาเสพติด " ลงในกระดาษบันทึก โดยค้นจากห้องสมุด

ขั้นสรุป ให้นักเรียนออกมารายงานสิ่งที่นักเรียนเขียน

สื่อการเรียนรู้

1. เพลง " ยาเสพติด "
2. ห้องสมุด
3. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ฟังการทบทวนรูปแบบการเขียนรายงาน
3. ตรวจการเขียนรายงาน
4. ฟังการรายงาน

โครงการสอนกลุ่มทดลอง

(เวลาเรียน 96 คาบ)

ความคิดรวบยอด

การฟัง พูด อ่านและเขียน เป็นทักษะพื้นฐานที่ต้องฝึกฝนเพื่อการเรียนรู้และการใช้ภาษา
ที่ถูกต้องเหมาะสม

ความมุ่งหมาย

1. ให้มีทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียน โดยมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์อันเป็น
พื้นฐานของการเรียนภาษา
2. ให้สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ
3. ให้มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่านและใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่ม
เติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ
4. ให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

เนื้อหา เนื้อเรื่องจากหนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 2 เรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ใช้วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ (Concentrated Language Encounter) ซึ่งเป็น
วิธีการที่เริ่มพัฒนาจากทักษะการอ่านไปสู่ทักษะการพูด การฟังและการเขียนโดยเน้นให้เด็กเรียนรู้
จากความหมายรวมของภาษาไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาและยังเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้
เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะการอ่าน การฟัง
การพูดและการเขียนได้สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ภาษา

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 2 เรื่อง
2. บัตรคำ
3. บัตรภาพ

4. ของเล่นบัตรคำ
5. กิจกรรมและเกมต่าง ๆ
6. กระดาษแผ่นใหญ่
7. ดินสอสี
8. สีเมจิก
9. กระเป๋าน้ำ
10. ที่เขียนกระดาษ
11. กาวและเบ้งเบียก
12. กรรไกร
13. กระดาษกาว

การประเมินผล

1. การสังเกต
2. ตรวจผลงานจากภาคปฏิบัติ
3. ทดสอบด้วยวาจาหรือข้อเขียน

แผนการสอนรายคาบกลุ่มทดลอง

คาบที่ 1

ความคิดรวบยอด

การใช้เสียงและการเว้นจังหวะให้เหมาะสมประกอบกับการอ่านด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว จะทำให้การอ่านออกเสียงสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี" ได้ถูกต้องตามจังหวะ และวรรคตอนในการอ่าน

เนื้อหา หนังสือที่ผู้วิจัยสร้างเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "ชมไพร" จากแผนภูมิเพลงที่ครูเตรียมมา ครูแนะนำหนังสือเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี" ให้นักเรียนรู้จัก

ขั้นสอน ให้นักเรียนร่วมกันอ่านออกเสียงเนื้อเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี" เพื่อจับใจความของเนื้อเรื่อง

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนทบทวนวิธีการอ่านออกเสียงที่ถูกต้องตามจังหวะและวรรคตอนในการอ่าน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี"
2. แผนภูมิเพลง "ชมไพร"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่านออกเสียงตามจังหวะและวรรคตอนในการอ่าน

เพลงชมไพร

ปานี้เขามิวิหค เหล่านกัณท์ร้อยพัน มาช่วยกัน
มาช่วยกันชมไพรนะเพื่อนเอ๋ย ๑ให้เฟลิดเฟลีน (ซ้ำ)

ปานี้เขารูความสข สนุกดังเชื้อเชิญ ๑ให้ก้าวเดิน
๑ให้ก้าวเดินชมไพรนะเพื่อนเอ๋ยวิไลตา (ซ้ำ)

.....

คาบที่ 2, 3

ความคิดรวบยอด

การอภิปรายเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะในการฟัง การพูดและการคิด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถใช้ความรู้ความคิดในการอภิปรายได้และสามารถกล่าวพูดแสดงความคิดเห็นได้

เนื้อหา การอภิปรายและการแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูทบทวนขั้นตอนและวิธีการอภิปราย

ขั้นสอน ครูสมมติสถานการณ์ในการอภิปรายให้นักเรียนได้ดู เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ และใช้การสาธิตเพื่อเป็นแม่แบบให้นักเรียนศึกษา โดยมีครูเป็นผู้นำในการอภิปราย

ขั้นสรุป ให้นักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง "ป่าเบญจพรรณ"

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษบันทึก
2. แผนภูมิแสดงขั้นตอนการอภิปราย
3. หนังสือเรื่อง "ป่าเบญจพรรณ"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการอภิปราย
3. ฟังการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

คาบที่ 4

ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมายของเรื่องทีอ่านไปยังผู้ฟัง ในขณะเดียวกัน ผู้อ่านก็ต้องจำความหมายของเพื่อความที่ได้อ่านให้ได้โดยปริบูรณ์ด้วย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่ออ่านเรื่อง "ปาเปลี่ยนสี" นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา การอ่านจับใจความเรื่อง "ปาเปลี่ยนสี"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนถึงชื่อของเนื้อเรื่อง "ปาเปลี่ยนสี" ว่ามีที่มาอย่างไร

ขั้นสอน ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อเรื่องปาเปลี่ยนสีว่าในเนื้อเรื่องมีตัวละครอะไรบ้าง และตัวละครแสดงพฤติกรรมอะไรที่ไหน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนตอบคำถามเรื่องปาเปลี่ยนสี จากของคำถามที่ครูเตรียมไว้

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรื่อง "ปาเปลี่ยนสี"
2. ชองคำถาม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการตอบคำถาม

คาบที่ 5

ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมายของ เรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา การอ่านจับใจความเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี"

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูนำภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์มาให้ให้นักเรียนดูแล้วสนทนาซักถามเกี่ยวกับภาพนั้น

ขั้นสอน ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี" ในตอนที่อ่านไปแล้วว่ามีตัวละครอะไรบ้าง และ พฤติกรรมของตัวละครเหล่านั้น พร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี" จบ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนอภิปรายเรื่องที่อ่านร่วมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรื่องป่าเปลี่ยนสี
2. ภาพป่า

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ฟังการอภิปราย

คาบที่ 6

ความคิดรวบยอด

การอภิปรายจะต้องใช้ทั้งความรู้ ข้อเท็จจริงและข้อมูลประกอบกับความคิดเห็นของผู้
อภิปราย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอภิปรายและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา การอภิปรายและการแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนบทบาทของตัวละครในเรื่อง "ปาเปลี่ยนสี"

ขั้นสอน ให้นักเรียนสนทนาแสดงความคิดเห็น และอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านร่วมกัน

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อเรื่อง และความคิดที่ได้จากการอภิปราย

สื่อการเรียนรู้การสอน

หนังสือเรื่อง "ปาเปลี่ยนสี"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอภิปรายและการแสดงความคิดเห็น

คาบที่ 7, 8

ความคิดรวบยอด

การจัดลำดับความคิดให้เป็นระเบียบและเข้าใจง่ายเป็นทักษะที่ฝึกฝนได้โดยการเข้าประโยคและการเรียงลำดับประโยคให้เป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเรียบเรียงประโยคให้เป็นเรื่องราวที่ต่อเนื่องกันได้โดยเขียนในรูปแบบของไดอะแกรม

เนื้อหา การเรียบเรียงประโยคให้เป็น ข้อความที่สื่อความหมายได้อย่างแจ่มแจ้ง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกมกระดานโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม

ขั้นสอน ครูและนักเรียนร่วมกันลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง "ปาเปลิยนลี" โดยเขียนเป็นประโยคลงบนกระดานดำ

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันเรียบเรียงประโยคเรื่อง "ปาเปลิยนลี" บนกระดานดำให้เป็นเรื่องต่อเนื่องกันในรูปแบบของไดอะแกรม

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดานดำ
2. ชอล์ก
3. แผนภูมิไดอะแกรม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการเขียนประโยค
3. ดูการเรียบเรียงประโยค

คาบที่ 9

ความคิดรวบยอด

การเล่าเรื่องให้ผู้อื่นฟัง จะทำให้เห็นจริงเห็นจังได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เล่าและประสบการณ์เดิมของผู้ฟังประกอบกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตนเองได้

เนื้อหา การเล่าเรื่องจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี" จากแผนภูมิไดอะแกรม

ขั้นสอน ให้นักเรียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์เกี่ยวกับการไปเที่ยวของนักเรียนคนละ 1 เรื่อง โดยให้นักเรียนที่อาสาสมัครออกมาเล่าก่อน

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องจากประสบการณ์ของนักเรียนที่อาสาสมัครออกมาและบันทึกไว้บนกระดานดำ

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดานดำ
2. ชอล์ก
3. แผนภูมิไดอะแกรม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของนักเรียน

คาบที่ 10, 11, 12

ความคิดรวบยอด

การฟังที่มีผลดี คือ ฟังแล้วสรุปสาระสำคัญได้ โดยใช้ภาษาของผู้ฟังเองอย่างกระชับรัด
ชัดเจน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้ว สามารถอภิปรายและสรุปข้อคิดเห็นเป็นของตนเองได้

เนื้อหา การฟังเรื่องที่นำเสนอ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์เกี่ยวกับอุบัติเหตุให้เพื่อนฟัง

ขั้นสอน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่นักเรียนยกตัวอย่าง

ขั้นสรุป ให้นักเรียนสรุป ข้อคิดเห็นจากการอภิปรายของนักเรียนบันทึกไว้ในกระดานบันทึกที่ครูแจก
พร้อมวาดภาพประกอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดานจดบันทึก
2. เรื่องเล่าจากประสบการณ์

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอภิปราย
3. ดูการจดบันทึก

คาบที่ 13

ความคิดรวบยอด

การกล้าแสดงความคิดเห็นของตน ช่วยให้เกิดสติปัญญาและอาจเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถพูดและอภิปรายเพื่อเปรียบเทียบเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของนักเรียน
 กับโดอะแกรมเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี" ได้

เนื้อหา การอภิปรายเรื่องโดยใช้โดอะแกรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบเพลง "ชมไพร" และให้นักเรียนสังเกตโดอะแกรม
 เรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี" ที่ครูติดไว้บนกระดานดำ

ขั้นสอน ให้นักเรียนนำตัวอย่างเรื่องเล่าจากประสบการณ์ที่เพื่อนเล่า ซึ่งนักเรียนได้บันทึกไว้ใน
 การสอนครั้งที่แล้วมาเพื่อจัดทำโดอะแกรม

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องเล่าจากประสบการณ์เกี่ยวกับอุบัติเหตุของนักเรียนจาก
 โดอะแกรม

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แผนภูมิโดอะแกรมเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี"
2. การดานดำ
3. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอภิปราย
3. ดูการจัดทำโดอะแกรม

คาบที่ 14

ความคิดรวบยอด

การเขียนในเรื่องที่มีความหมายและเกี่ยวข้องกับชีวิตจริงของผู้เขียนทั้งในและนอกโรงเรียน จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการฝึกฝนและประโยชน์ของการเรียนยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนบันทึกเรื่องราวที่เป็นเรื่องจากประสบการณ์จริงในชีวิตของนักเรียนได้

เนื้อหา การเขียนบันทึกเรื่องเล่าจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "ออกท่าทาง" จากแผนภูมิเพลงที่ครูคิดไว้บนกระดานดำ

ขั้นสอน ครูและนักเรียนร่วมกันเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์เกี่ยวกับการไปทัศนศึกษาของนักเรียนคนละ 1 เรื่อง

ขั้นสรุป ทบทวนเรื่องที่นักเรียนเขียนว่าพอใจหรือไม่ พร้อมกันวาดภาพประกอบลงในกระดานบันทึกที่ครูแจก

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดานดำ
2. แผนภูมิเพลง "ออกท่าทาง"
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูจากการเขียนเรื่อง การลำดับเหตุการณ์

เพลงออกท่าทาง

มาพวกเรา มา ครูจะพาไปออกท่าทาง (ซ้ำ)

เตะเอว เตะขา เตะไหล่ (ซ้ำ)

แล้วหมุนตัวไปอย่าให้หลงทาง.

คาบที่ 15

ความคิดรวบยอด

การอภิปรายจะต้องใช้ทั้งความรู้ ข้อเท็จจริงและข้อมูลประกอบกับความคิดเห็นของผู้

อภิปราย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เขียนได้

เนื้อหา การแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกม "จ๊ะเอ๋" โดยแบ่งผู้เล่นเป็น 2 กลุ่ม

ขั้นสอน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่นักเรียนเขียน โดยหมุนวงล้อ ตัวเลขที่ตรงกับเลขที่ของนักเรียนแล้วเลือกเรื่องออกมาเป็นตัวอย่าง

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันจัดทำไดอะแกรมเนื้อเรื่องที่นักเรียนแต่ละคนเขียนลงในกระดาษบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. กระดานดำ
2. ซอล์ก
3. วงล้อตัวเลข
4. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอภิปรายแสดงความคิดเห็น
3. ดูการเขียนไดอะแกรม

คาบที่ 16

ความคิดรวบยอด

การอ่านโดยรู้จักย่อ และย่อสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เป็นทักษะที่ฝึกฝนได้โดยผู้อ่านต้องเขียนถ่ายทอดความเข้าใจของตนที่มีต่อเรื่องี่อ่านออกไปให้ชัดเจน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนย่อเรื่อง "เด็กเลี้ยงแกะ" ออกมาในรูปของไดอะแกรมได้

เนื้อหา การย่อเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูอ่านนิทานเรื่อง "เด็กเลี้ยงแกะ" ให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน ครูและนักเรียนร่วมกันทำไดอะแกรมเรื่อง "เด็กเลี้ยงแกะ"

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเล่าเรื่อง "เด็กเลี้ยงแกะ" จากไดอะแกรม

สื่อการเรียนรู้การสอน

นิทานเรื่อง "เด็กเลี้ยงแกะ"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการทำไดอะแกรม

คาบที่ 17, 18

ความคิดรวบยอด

การอ่านเพื่อความรู้และความเพลิดเพลินเป็นการใช้เวลาให้มีคุณค่าแก่ชีวิตได้อย่างหนึ่ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถจับบันทึกสาระประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือได้

เนื้อหา การอ่านเพื่อความรู้ ความเพลิดเพลินและการบันทึกข้อความจากเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลงร่ำวงแบ่งกลุ่ม 3 กลุ่มคือ

- หนังสือเรื่องเล่าประวัติศาสตร์
- หนังสือที่ให้ความรู้เกร็ดสาระ
- หนังสืออ่านเพลิดเพลิน

ร้องเพลง "ร่ำวงกันให้สุขสมปอง"

ขั้นสอน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสี่ยงเขียนชิตัวเลข เพื่อเลือกหนังสือที่แต่ละกลุ่มจะศึกษา แล้วให้นักเรียนบันทึกข้อความหรือประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษบันทึกของกลุ่ม พร้อมวาดภาพประกอบ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงาน

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือประกอบการค้นคว้า 3 ประเภท คือ
 - หนังสือประวัติศาสตร์
 - หนังสือเกร็ดความรู้
 - หนังสือนิทานเพลิดเพลิน
2. เข็มขี้
3. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการบันทึก
3. พิจารณารายงาน

คาบที่ 19, 20, 21

ความคิดรวบยอด

ทักษะในการเขียน ย่อมเป็นประโยชน์เกื้อกูลต่อการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนทุกเรื่อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนผูกประโยคเป็นเรื่องราวตามที่ครูกำหนดให้ได้

เนื้อหา การเขียนผูกประโยคให้เป็นเรื่องราว

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกมเรียงประโยคให้เป็นนิทานเรื่อง "เจ้าเอี้ยง" จากบัตรประโยค

ขั้นสอน ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยให้

กลุ่มที่ 1 ออกไปเขียนเรื่องสิ่งที่เห็นภายในสนามโรงเรียน

กลุ่มที่ 2 ให้นั่งมองภาพที่ครูกำหนดให้แล้วเขียนเรื่องจากภาพ

กลุ่มที่ 3 ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากการค้นคว้าในหนังสือของห้อง

กลุ่มที่ 4 ให้นักเรียนแต่งประโยคจากบัตรคำและเรียบเรียงประโยคให้เป็นเรื่องราว

ต่อเนื่องกัน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเล่าสิ่งที่ตนเองเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษเขียนเรื่อง
2. ภาพ
3. หนังสือ
4. บัตรคำ
5. แถบประโยคนิทานเรื่อง "เจ้าเอี้ยง"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูจากการเขียนเรื่อง
3. ฟังการเล่าเรื่อง

คาบที่ 22

ความคิดรวบยอด

การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการอ่าน การฟังและการสังเกตด้วยความพิจารณา รวมทั้งรู้จักบันทึก จดจำไว้ ย่อมเป็นการสะสมทั้งความรู้และภูมิปัญญาอันจะทำให้มีเนื้อหาสำหรับนำไปเขียนได้มากพอ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถ เขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ได้ถูกต้องตามหลักการเขียนเรื่อง

เนื้อหา การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูเล่านิทานประกอบเพลงให้นักเรียนฟังเรื่อง "นกกระเจาบ"

ขั้นสอน ครูนำลำดับขั้นของการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์มาติดไว้ให้นักเรียนดูบนกระดานดำ ด้านหนึ่ง ส่วนอีกด้านหนึ่งนำเนื้อเรื่อง "ปาเปเลี่ยนลี" มาติด แล้วให้นักเรียนอภิปรายว่า เนื้อเรื่อง "ปาเปเลี่ยนลี" ในขั้นตอนใดควรจะอยู่ในลำดับขั้นใดของการเขียน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนอภิปรายถึงลำดับขั้นในการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์เรื่อง "ปาเปเลี่ยนลี"

สื่อการเรียนรู้

1. แผนประโยคลำดับขั้นของการเขียนเรื่องเล่าประสบการณ์
2. หนังสือเรื่อง "ปาเปเลี่ยนลี"
3. กระดานดำ
4. นิทานประกอบเพลงเรื่อง "นกกระเจาบ"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการลำดับขั้นตอนในเรื่อง "ปาเปเลี่ยนลี"
3. ฟังการอภิปราย

คาบที่ 23, 24

ความคิดรวบยอด

การลำดับความคิดให้เป็นระเบียบและเข้าใจง่าย จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแสดงลำดับขั้นของการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์โดยใช้ตัวอย่างจากเรื่องที่นักเรียนเขียนได้

เนื้อหา ลำดับขั้นของการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนทำท่าประกอบเพลงในนิทานที่ครูเล่าเรื่อง "นกกระจาบ"

ขั้นสอน ให้นักเรียนนำเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของนักเรียนในกระดานบันทึกออกมาเพื่อแบ่งเนื้อเรื่องของนักเรียนว่า ตอนใดควรอยู่ในลำดับขั้นใดของการเขียนเรื่องเล่าประสบการณ์

ขั้นสรุป ให้นักเรียนบันทึกเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของนักเรียนที่จัดลำดับขั้นการเขียนแล้วลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. แถบประโยคลำดับขั้นการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์
2. กระดานบันทึกเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของนักเรียน
3. การแสดงท่าทางประกอบเพลงในนิทานเรื่อง "นกกระจาบ"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบการจัดลำดับขั้นของเรื่องที่นักเรียนเขียน

คาบที่ 25, 26, 27

ความคิดรวบยอด

ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์เป็นผลเนื่องมาจากการได้มีโอกาสคิดอย่างเสรีได้แสดงออก และได้รับการยอมรับจากผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ได้ถูกต้องตามลำดับขั้นตอนของการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

เนื้อหา การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงในนิทานเรื่อง "นกกระจาบ"

ขั้นสอน ให้นักเรียนเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ให้ถูกต้องตามลำดับขั้นตอนของการเขียนคนละ 1 เรื่อง ลงในกระดาษที่ครูแจกโดยดูลำดับขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ที่ครูคิดไว้ให้ดูบนกระดานดำ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนบอกลำดับขั้นตอนของการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

สื่อการเรียนรู้

1. ลำดับขั้นตอนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์
2. กระดาษเขียนเรื่อง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการเขียนเรื่อง

คาบที่ 28, 29, 30

ความคิดรวบยอด

ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์เป็นผลเนื่องมาจากการได้มีโอกาสคิดอย่างเสรีได้แสดงออกและได้รับการยอมรับจากผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากประสบการณ์เกี่ยวกับ "วันแม่" ได้

เนื้อหา การเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "คำนี้แม่"

ขั้นสอน ครูและนักเรียนทบทวนขั้นตอน และวิธีการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ในงานวันแม่แห่งชาติลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. กระดานบันทึก
2. ขั้นตอนในการเขียนเรื่องจากประสบการณ์

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. พังการทบทวนขั้นตอนในการเขียนเรื่อง
3. ตรวจการเขียนเรื่อง

คาบที่ 31

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำใหม่ที่ครูกำหนดให้ได้

เนื้อหา การอ่านและเขียนคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกม "สมาธิในการฟัง" (เล่านิทานคำที่มี แหล่นแทน)

ขั้นสอน ครูแจกบัตรคำ คำใหม่แบบที่ 7 ให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนนำคำใหม่ไปเติมในประโยคที่ครูกำหนดให้บนกระดาน โดยเสี่ยงทายเลือกประโยคใช้เขียนซีเสี่ยงทาย

ขั้นสรุป ให้นักเรียนทุกคนอ่านคำที่เพื่อนนำไปเติม แล้วอ่านทั้งประโยคพร้อม ๆ กัน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ
2. แถบประโยค
3. เขียนซีเสี่ยงทาย
4. กระดานดำ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ดูการเติมคำในประโยค

คาบที่ 32, 33

ความคิดรวบยอด

การลำดับความคิดให้เป็นระเบียบและเข้าใจง่าย ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถบอกลำดับขั้นของเรื่องเล่าจากประสบการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้อย่าง

ถูกต้อง

เนื้อหา ลำดับขั้นของการเรียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูแนะนำหนังสือนิทานให้นักเรียนรู้จัก 1 เรื่อง

ขั้นสอน ครูเล่านิทานจากหนังสือนิทานเล่มที่แนะนำ ให้นักเรียนฟัง

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันแบ่งลำดับขั้นของเรื่องเล่าจากประสบการณ์จากนิทานที่ครูเล่าให้ฟังตามลำดับขั้นในการเขียน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือนิทานใหม่
2. ลำดับขั้นของการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการแบ่งลำดับขั้นตอนในการเขียน

คาบที่ 34, 35, 36

ความคิดรวบยอด

การเขียนเรื่องตามลำดับขั้นของการเรียน จะช่วยให้เรื่องที่เขียนน่าสนใจยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแสดงลำดับขั้นของการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ด้วยตนเองได้

เนื้อหา ลำดับขั้นของการเล่าเรื่องจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร่วมกันอ่านคำกลอนเกี่ยวกับหนังสือพร้อมแปลความหมาย

ขั้นสอน ครูแจกหนังสือนิทานสั้น ๆ ให้นักเรียนคนละ 1 เล่ม แล้วให้นักเรียนอ่าน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแสดงลำดับขั้นของนิทานที่นักเรียนอ่านลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนการสอน

1. คำกลอนเกี่ยวกับหนังสือ
2. หนังสือนิทาน
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจลำดับขั้นของนิทานที่นักเรียนเขียน

คาบที่ 37

ความคิดรวบยอด

การอธิบายจะต้องใช้ทั้งความรู้ ข้อเท็จจริงและข้อมูลประกอบกับความคิดเห็นของผู้อธิบาย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถ พูดและอธิบายความหมายของคำ กลุ่มคำและคำเปรียบเทียบได้

เนื้อหา การอธิบายความหมายของคำ กลุ่มคำและคำเปรียบเทียบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "ออกท่าทาง" จากแผนภูมิเพลงที่ครูเตรียมมา

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่าน คำ กลุ่มคำ และคำเปรียบเทียบจากบัตรคำ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเล่นเกม "รวมใจ" โดยนักเรียนทุกคนได้ดวงใจครึ่งซีกที่มี คำ กลุ่มคำ และคำเปรียบเทียบอยู่ เมื่อนำมารวมกันได้แล้วให้เจ้าของดวงใจครึ่งซีกที่รวมกันเป็นดวงเดียวกันอธิบายความหมายของคำ กลุ่มคำ และคำเปรียบเทียบ โดยยกตัวอย่างประกอบ

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง "ออกท่าทาง"
2. บัตรคำ
3. บัตรเกม "รวมใจ"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการรวมคำ
3. ฟังการอ่าน
4. ฟังการอธิบาย

เพลงออกท่าทาง

มาพวกเรามา ครูจะพาไปออกท่าทาง (ซ้ำ)

เตะเอว ตะขา ตะไหล (ซ้ำ)

แล้วหมุนตัวไปอย่าให้หลงทาง

.....

คาบที่ 38, 39

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถนำคำใหม่ไปใช้แต่งประโยคได้ถูกต้อง

เนื้อหา การแต่งประโยคจากคำใหม่ในบทเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเขียนตัวอักษร ก-ช ที่นักเรียนชอบที่สุดไว้ 1 ตัวในกระดาษ ครูจับฉลาก เรียกหมายเลขของนักเรียนออกมาทีละคน ให้อ่านประโยคที่ครูกำหนดให้ด้วยเสียงพยัญชนะที่นักเรียนเขียนไว้ในกระดาษ แล้วให้เพื่อนในห้องทายว่า ประโยคนั้นคืออะไร

ขั้นสอน ครูมีบัตรคำบนกระเปาะผนัง ให้นักเรียนเลือกบัตรคำคนละ 1 บัตร พร้อมทั้งแต่งประโยคจากบัตรคำให้เพื่อนฟังและเขียนลงบนกระดานดำ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเลือกประโยคที่นักเรียนชอบมากที่สุดบนกระดานดำ แล้วจดบันทึกไว้ในกระดาษบันทึก 5 ประโยค พร้อมทั้งขีดเส้นแดงใต้คำใหม่ในประโยคนั้น

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษ
2. บัตรคำ
3. กระดาษบันทึก
4. กระดานดำ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการแต่งประโยค
3. ตรวจการจดบันทึก

ภาพที่ 40

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำใหม่ที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา การอ่านและการเขียนคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูแจกตารางเกม "ไฮโย" ให้นักเรียน พร้อมกับนำคำใหม่ไปติดไว้บนกระเปาะผนัง แล้วให้นักเรียนเขียนคำใหม่เหล่านั้นลงในตารางเกม "ไฮโย" โดยใส่ช่องใดก็ได้ โดยมีกติกาว่าต้องเขียนคำใหม่นั้นให้ถูก

ขั้นสอน ครูเสี่ยงทายเลือกคำใหม่จากกล่องใส่บัตรคำขึ้นมาทีละคำ แล้วให้นักเรียนอ่าน เมื่อคำนั้นตรงกับคำในตารางของใครให้ทำเครื่องหมาย X ไว้ (เหมือนเกมมิงโก หรือ XO) ใครมีคำที่ตรงกันเป็นแนวตั้ง แนวนอน หรือเส้นทะแยงมุม ถือว่าเป็นผู้ชนะ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนช่วยกันอ่านคำใหม่ที่ได้เลือกมาแล้วทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ตารางเกม "ไฮโย"
2. บัตรคำ
3. กล่องใส่บัตรคำ
4. กระเปาะผนัง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ตรวจการเขียน

คาบที่ 41, 42

ความคิดรวบยอด

การลำดับความคิดโดยนำมาเรียงเป็นรูปประโยค จะช่วยให้สื่อความหมายได้ชัดเจน
ยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถนำคำใหม่ในบทเรียนไปใช้แต่งประโยคได้

เนื้อหา การแต่งประโยคโดยใช้คำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูนำคำใหม่ในเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี" ออกมา แล้วให้นักเรียนสังเกตคำใหม่ที่ประกอบ
เป็นประโยคในเรื่อง "ป่าเปลี่ยนสี"

ขั้นสอน ครูนำคำใหม่จากบัตรคำมาติดบนกระเปาะผนัง 30 คำ แล้วให้นักเรียนลองแต่งประโยค
จากคำใหม่ ประมาณ 10 ประโยค

ขั้นสรุป ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำใหม่ที่เหลือ 20 คำ คำละ 1 ประโยค นักเรียนทุกคน
จะแต่งประโยคได้คนละ 20 ประโยค ลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำใหม่
2. กระเปาะผนัง
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการแต่งประโยค
3. ตรวจการเขียนประโยค

คาบที่ 43

ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียง เพื่อสื่อความหมายไปยังผู้ฟัง จำเป็นต้องออกเสียงให้ถูกต้องและชัดเจน เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้อ่านและผู้ฟัง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านออกเสียง คำควบกล้ำ ได้ชัดเจนถูกต้อง

เนื้อหา การอ่านออกเสียง คำควบกล้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "ร, ล"

ขั้นสอน ให้นักเรียนสังเกตเนื้อเพลง "ร, ล" ว่ามีคำใดเป็นคำควบกล้ำ และมีตัวอะไรเป็นตัวควบ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนช่วยกันสรุปคำจำกัดความของคำควบกล้ำเป็นข้อ ๆ ลงในบัตรบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เพลง "ร, ล"
2. บัตรบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่านออกเสียง
3. ตรวจการบันทึก

เพลง "ร" , "ล"

เริงระบ้าร้องรำเริงลม เราระงมร้องเพลงเพลินใจ เป็นเสียง "ร" และ "ล"

เคล้าไป ออกเสียงให้ชัดเจน "ร" , "ล"

ลม ล้อเลียน เหลิง ลอย ลีลา ครวญคร่ำมา คลุกคลี รื้อรื้อ ใครร้องเพลงเสียง

กรอ กรึก กรอ "ร" และ "ล" เคล้าไปในเพลง ลา ลา ลา ลา ลา "ร", "ล" (ซ้ำ 4 ครั้ง)

.....

คาบที่ 44, 45

ความคิดรวบยอด

เครื่องหมายต่าง ๆ ในภาษาไทย มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเขียนหนังสือให้มีประสิทธิภาพ และสื่อความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถนำเครื่องหมายต่าง ๆ ในภาษาไทยไปใช้ในการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา การใช้เครื่องหมาย "ฯ" (ไปยาลใหญ่) "ฯ" (ไปยาลน้อย)
" " (บุพสรรจุ) "?" (ปริศนีย์)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างประโยคที่ครูเตรียมมา 4 ประโยค (แต่ละประโยคมีเครื่องหมาย
ฯฯ ฯ " ?)

ขั้นสอน ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องของการใช้เครื่องหมายในภาษาไทยพร้อมทั้งยก
ตัวอย่างประกอบ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนยกตัวอย่างประโยคที่ต้องใช้เครื่องหมายที่กล่าวมาแล้วเครื่องหมายละ 1
ประโยค ลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรเครื่องหมาย
2. บัตรประโยค
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการยกตัวอย่างประกอบ
3. ตรวจการบันทึก

คาบที่ 46

ความคิดรวบยอด

การปลูกฝังนิสัยที่ถูกต้องในการเขียน เป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเขียนที่มีประสิทธิภาพ
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถบอกส่วนประกอบของจดหมายถึงผู้ใหญ่ได้

เนื้อหา ส่วนประกอบถึงจดหมายถึงผู้ใหญ่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "ตู้ไปรษณีย์" จากแผนภูมิเพลง

ขั้นสอน ครูนำตัวอย่างจดหมายและการจำหน่ายของจดหมายมาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งอธิบาย
ส่วนประกอบของจดหมายให้นักเรียนฟัง

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเล่นเกมหาตำแหน่งของส่วนประกอบของจดหมายจากบัตรส่วนประกอบของ
จดหมายที่ครูเตรียมไว้

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง "ตู้ไปรษณีย์"
2. ตัวอย่างจดหมายถึงผู้ใหญ่และการจำหน่ายของ
3. บัตรส่วนประกอบของการเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการหาตำแหน่งของส่วนประกอบของจดหมาย

เพลงตู้ไปรษณีย์

ตัวฉันมีกายสีแดง

แข็งแรงตั้งอยู่ข้างถนน

อ้าปากรับจดหมายประชาชน

ทุกคนรู้ไหมฉันคือใคร.

.....

222-
194
2128

คาบที่ 47, 48

ความคิดรวบยอด

การเขียนในเรื่องที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการฝึกฝนและประโยชน์ของการเรียนยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่ได้

เนื้อหา การเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนตำแหน่งและส่วนประกอบของจดหมายถึงผู้ใหญ่

ขั้นสอน ครูและนักเรียนร่วมกันเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่ 1 ฉบับ พร้อมทั้งเขียนเจ้าหน้าที่ของจดหมาย

ขั้นสรุป ครูนำแผนภูมิสรุปคำขึ้นต้นและคำลงท้ายในการเขียนจดหมายถึงบุคคลต่าง ๆ ที่เป็นผู้ใหญ่ มาให้นักเรียนดู

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิตำแหน่งของส่วนประกอบในจดหมายและซอง
2. แผนภูมิสรุปคำขึ้นต้น คำลงท้าย

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการเขียนจดหมาย

ตอนที่ 49, 50, 51

ความคิดรวบยอด

การเขียนจดหมายเพื่อใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยความรู้และ
การฝึกฝนอยู่เสมอ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่ได้

เนื้อหา การเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ นำจดหมายที่นักเรียนร่วมกันเขียนออกมาดู เพื่อเป็นการทบทวนก่อนที่จะเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่

ขั้นสอน ให้นักเรียนดูแผนภูมิการใช้ คำขึ้นต้นและคำลงท้ายในการเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่ แล้วให้นักเรียนเขียนจดหมายถึง

คุณนิภาพร พิมพ์พรรณชาติ ร้านอิฐแดงบุคส์ 19/7 ถ. นารายณ์ราชนคึก

ต. ปากน้ำ อ. เมือง จ. สมุทรปราการ 10270 เพื่อขอความอนุเคราะห์

ขั้นสรุป ครูแจก ของ แสตมป์ เพื่อให้นักเรียนทำการจัดส่งจดหมายทางไปรษณีย์

สื่อการเรียนรู้

1. จดหมายที่ครูและนักเรียนร่วมกันเขียน
2. แผนภูมิคำขึ้นต้นและคำลงท้าย
3. ของจดหมาย แสตมป์

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการเขียนจดหมาย
3. ตรวจการเขียนเจ้าหน้าที่ของ

คาบที่ 52

ความคิดรวบยอด

การใช้เสียงและการเว้นจังหวะให้เหมาะสมประกอบกับการอ่านด้วยความถูกต้องจะทำให้สื่อความหมายได้มีประสิทธิภาพเต็มที่

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงเรื่อง "มันอยู่ในลัง" ได้อย่างถูกต้อง
เนื้อหา หนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเรื่อง "มันอยู่ในลัง"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูทบทวนปริศนาคำทาย อะไรเอ๋ย กับนักเรียน เช่น

1. อะไรเอ๋ย ยืดตึงยังสั้น ยืดตึงยาว (บุหรี, ถนน)
2. อะไรเอ๋ย มีท้องกับสะดือตัวนั้นหรือก้นมี (ทะเล)
3. อะไรเอ๋ย มีหางอยู่บนหัวมีตารอบตัวมีลูกโตงเตง (แพ)

ขั้นสอน ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเนื้อเรื่อง "มันอยู่ในลัง" เพื่อจับใจความของเนื้อเรื่อง

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนทบทวนวิธีการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือเรื่อง "มันอยู่ในลัง"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการตอบคำถาม
3. ฟังการอ่าน

คาบที่ 53, 54

ความคิดรวบยอด

การอภิปรายเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการฟังการพูดและการคิด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถนำความรู้ความคิดเห็นมาใช้ในการอภิปรายได้

เนื้อหา การอภิปรายและการแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูทบทวนขั้นตอนและวิธีการอภิปรายให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อเรื่อง "มันอยู่ในลัง" ตอนที่นักเรียนอ่านไปแล้ว แล้ว
จัดบันทึกในกระดานบันทึก

ขั้นสรุป ให้นักเรียนออกมาพูดแสดงความคิดเห็นจากการอภิปรายของกลุ่ม

สื่อการเรียนรู้

1. กระดานบันทึก
2. หนังสือเรื่อง "มันอยู่ในลัง"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอภิปราย
3. ฟังการแสดงความคิดเห็น

คาบที่ 55

ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยความถูกต้อง รวดเร็วและต้องจับใจความของเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา การตอบคำถามจากเรื่อง "มันอยู่ในลิ้ง"

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนถึงบทเรียนที่อ่านไปแล้วว่ามีเหตุการณ์อะไรบ้าง

ขั้นสอน ให้นักเรียนร่วมกันอ่านเรื่อง "มันอยู่ในลิ้ง" จนจบ แล้วจับใจความของเรื่องให้ได้

ขั้นสรุป ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามเรื่อง "มันอยู่ในลิ้ง" จากช่องคำถามของครู

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรื่อง "มันอยู่ในลิ้ง"
2. ช่องคำถาม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ฟังการตอบคำถาม

คาบที่ 56, 57

ความคิดรวบยอด

การอภิปรายจะต้องใช้ทั้งความรู้ ข้อเท็จจริงและข้อมูลประกอบกับความคิดเห็นของผู้

อภิปราย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเรื่อง "มันอยู่ในลัง" โดยอ่านจากภาพ

ขั้นสอน ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนอภิปรายเรื่อง "มันอยู่ในลัง" แล้วให้สรุปความคิดเห็นจากการอภิปราย ลงในกระดานบันทึก

ขั้นสรุป ให้นักเรียนออกมารายงานการอภิปราย

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน "มันอยู่ในลัง"
2. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอภิปรายแสดงความคิดเห็น
3. ฟังการรายงาน

คาบที่ 58

ความคิดรวบยอด

การเรียงลำดับประโยคในรูปของแผนภูมิ จะช่วยให้การสรุปเนื้อหาที่อ่านได้ง่ายและเข้าใจ
ยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถนำประโยคมาเรียบเรียงเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน โดยเขียนในรูปของ
ไดอะแกรมได้

เนื้อหา การเรียบเรียงประโยค

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูยกตัวอย่างประโยคที่มีส่วนขยายมาก ๆ เช่น

"ม้าแก่สีเทาถูกรถสับล้อชนอย่างแรงทำให้ได้รับบาดเจ็บขาหักทั้ง 2 ข้าง ต้องไปทำการ
รักษาที่โรงพยาบาลสัตว์แห่งหนึ่งในเขตราชบุรีมณฑลจังหวัดกรุงเทพมหานคร" แล้วให้
นักเรียนช่วยกันตัดคำที่ไม่จำเป็นออกไปก็จะเหลือแต่ความสำคัญว่า "ม้าถูกรถชนขาหักทั้ง
2 ข้าง"

ขั้นสอน ให้นักเรียนช่วยกันลำดับภาพเหตุการณ์และเรื่องราวในเรื่อง "มันอยู่ในลัง" โดยเขียน
เป็นประโยคสั้น ๆ

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนเรื่อง "มันอยู่ในลัง" ในรูปของไดอะแกรม

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรประโยค
2. กระดานดำ
3. ชอล์ก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. พิจารณาแต่งประโยค
3. ตรวจการเขียนไดอะแกรม

คาบที่ 59, 60

ความคิดรวบยอด

การเล่าเรื่องให้ผู้ฟัง จะทำให้เห็นจริงเห็นจังได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เล่าและประสบการณ์เดิมของผู้ฟังประกอบกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตนเองได้

เนื้อหา การเล่าเรื่องจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนเรื่อง "มันอยู่ในลัง" โดยใช้แผนภูมิไดอะแกรม

ขั้นสอน ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ของตนเองในการหาของไม่พบ หรือการทำการบ้านไม่ได้

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องจากประสบการณ์ของนักเรียนที่ออกมาเล่าแล้วบันทึกไว้บนกระดานดำ

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิไดอะแกรม
2. เรื่องเล่าจากประสบการณ์
3. กระดานดำ
4. ชอล์ก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของนักเรียน

คาบที่ 61, 62, 63

ความคิดรวบยอด

การกล้าแสดงความคิดเห็นของตน ช่วยให้เกิดสติปัญญาและอาจเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถพูดเปรียบเทียบเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของนักเรียนออกมาในรูปของ
แผนภูมิไดอะแกรม

เนื้อหา การพูดเล่าเรื่องโดยใช้แผนภูมิไดอะแกรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูนำแผนภูมิไดอะแกรมเรื่อง "มันอยู่ในลัง" มาให้นักเรียนสังเกต

ขั้นสอน ให้นักเรียนช่วยกันทำแผนภูมิไดอะแกรมลงในกระดาษแผ่นใหญ่ จากเรื่องเล่าจาก
ประสบการณ์ของนักเรียนที่ได้จดบันทึกไว้ในคาบที่แล้ว

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของนักเรียนโดยใช้แผนภูมิไดอะแกรม

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แผนภูมิไดอะแกรม
2. สีสเมจิก
3. กระดาษแผ่นใหญ่

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ดูการเขียนแผนภูมิไดอะแกรม
3. ฟังการเล่าเรื่องจากแผนภูมิไดอะแกรม

คาบที่ 64, 65, 66

ความคิดรวบยอด

การอภิปรายจะต้องใช้ทั้งความรู้และข้อเท็จจริงประกอบ จึงจะทำให้การอภิปรายนี้มีบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นเรื่องการเขียนรายงานจากเนื้อเรื่อง

"มันอยู่ในลัง" ได้

เนื้อหา การอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนเนื้อเรื่อง "มันอยู่ในลัง"

ขั้นสอน ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปราย เรื่องการเขียนรายงานจากเนื้อเรื่อง "มันอยู่ในลัง" โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

ขั้นสรุป ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นของกลุ่มที่ได้จากการอภิปราย ลงในกระดาษบันทึก แล้วออกมารายงานหน้าชั้น

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรื่อง "มันอยู่ในลัง"
2. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังและสังเกตการอภิปราย
3. ฟังการสรุปข้อคิดเห็น

คาบที่ 67

ความคิดรวบยอด

ทักษะในการเขียนรายงานสามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ได้ทุกเรื่อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านเรื่อง "มันอยู่ในลัง" แล้ว สามารถอธิบายรูปแบบของการเขียนรายงานได้

เนื้อหา รูปแบบการเขียนรายงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูเล่าเรื่อง "ห้องพิษ" ให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน ให้นักเรียนฝึกสังเกตการเขียนรายงานของ มงคล ในหนังสือเรื่อง "มันอยู่ในลัง" ว่ามีรูปแบบการเขียนอย่างไร

ขั้นสรุป ให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่า การเขียนรายงานต้องมีรูปแบบอย่างไร ลงในกระดาดบันทึกแผ่นใหญ่

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรื่อง "ห้องพิษ"
2. หนังสือเรื่อง "มันอยู่ในลัง"
3. กระดาดบันทึกแผ่นใหญ่
4. สีสเมจิก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการสรุป

ตอนที่ 68, 69

ความคิดรวบยอด

การเขียนรายงานจากการค้นคว้า เป็นการสรุปย่อความคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ในการบันทึกความรู้มากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนรายงานจากการค้นคว้าได้

เนื้อหา การเขียนรายงานจากการค้นคว้า

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนรูปแบบการเขียนรายงานจากการค้นคว้าจากกระดานบันทึกในคาบที่แล้ว

ขั้นสอน ครูนำเนื้อเรื่อง "การเลี้ยงปลา" ติดบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า ถ้าจะเขียนรายงานเรื่อง "การเลี้ยงปลา" จะต้องเขียนอะไรบ้าง โดยให้เป็นไปตามรูปแบบของการเขียนรายงาน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนทุกคนลอกรายงานเรื่อง "การเลี้ยงปลา" ลงในกระดานบันทึกแผ่นเล็ก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. กระดานบันทึกแผ่นใหญ่
2. เนื้อเรื่อง "การเลี้ยงปลา"
3. กระดานบันทึกแผ่นเล็ก
4. กระดานดำ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตขณะช่วยกันเขียนรายงาน
3. ตรวจการเขียนรายงาน

คาบที่ 70, 71, 72

ความคิดรวบยอด

การกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง ช่วยให้เกิดสติปัญญาและอาจเป็นประโยชน์แก่
ส่วนรวม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่นักเรียนเขียนร่วมกันได้

เนื้อหา การพูดแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูทบทวนการเขียนรายงานเรื่อง "การเลี้ยงปลา" ที่นักเรียนร่วมกันเขียนในคาบที่แล้ว

ขั้นสอน ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายงานเรื่อง "การเลี้ยงปลา" ที่นักเรียน
ร่วมกันเขียน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนบันทึกผลของการอภิปรายแสดงความคิดเห็นไว้ในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนการสอน

1. รายงานเรื่อง "การเลี้ยงปลา"
2. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

คาบที่ 73, 74, 75

ความคิดรวบยอด

การเขียนรายงานจากการค้นคว้า ทำให้ผู้เขียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการค้นคว้า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนรายงานจากการค้นคว้าด้วยตนเองได้

เนื้อหา การเขียนรายงานจากการค้นคว้า

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนรูปแบบในการเขียนรายงาน

ขั้นสอน ให้นักเรียนไปค้นคว้าโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ค้นคว้าเรื่อง ต้นไม้

กลุ่มที่ 2 ค้นคว้าเรื่อง สัตว์

กลุ่มที่ 3 ค้นคว้าเรื่อง ของใช้

โดยให้ทุกคนในแต่ละกลุ่มเลือกเขียนกลุ่มละ 1 เรื่อง ลงในกระดานบันทึก

ขั้นสรุป ให้นักเรียนนำสิ่งที่นักเรียนไปค้นคว้ามารายงานหน้าชั้น

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือในห้องสมุด (ครูเตรียมไว้ให้)
2. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจรายงาน
3. ฟังการรายงาน

คาบที่ 76, 77, 78

ความคิดรวบยอด

การค้นคว้าหาความรู้อย่างสม่ำเสมอทำให้ได้รับประสบการณ์ที่จะนำมาเขียนเรื่องได้มากขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างในการค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ

เนื้อหา การค้นคว้าหาความรู้เพื่อนำไปสู่การเป็นนักเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนนำรายงานการค้นคว้าที่นักเรียนเขียนในคาบที่แล้วมาเปรียบเทียบกับการเขียนรายงานของมงคลในเรื่อง "มันอยู่ในลัง"

ขั้นสอน ให้นักเรียนออกมารายงานความรู้ที่นักเรียนได้รับจากการไปค้นคว้า

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการเขียนรายงานและการค้นคว้าหาความรู้เมื่อมีเวลาว่าง แล้วบันทึกไว้ในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรื่อง "มันอยู่ในลัง"
2. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการรายงาน
3. ฟังการสรุป

คาบที่ 79, 80, 81

ความคิดรวบยอด

การอ่านแล้วรู้จักจดบันทึกความรู้จากการอ่านไว้ในรูปของรายงานการค้นคว้าเป็นการ
สะสมความรู้และภูมิปัญญา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนรายงานจากเรื่องที่ครูกำหนดให้ได้

เนื้อหา การเขียนรายงานจากเรื่องที่ครูกำหนดให้ได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนทบทวนรูปแบบการเขียนรายงานจากแผนภูมิ

ขั้นสอน ครูนำเรื่องที่ครูกำหนดมาติดไว้บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนเขียนรายงานตามรูปแบบ
การเขียนรายงานจากการค้นคว้าลงในกระดาษบันทึก

ขั้นสรุป ให้นักเรียนออกมารายงานสิ่งที่นักเรียนเขียนหน้าชั้นเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิรูปแบบการเขียนรายงาน
2. เรื่องที่กำหนดให้เขียน
3. กระดาษบันทึก
4. กระดานดำ

การประเมินผล

1. สังเกตการสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจการเขียนรายงาน
3. ฟังการรายงาน

คาบที่ 82

ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้คำใหม่จำเป็นต้องอาศัยการสังเกตและจดจำ เพื่อประโยชน์ในการใช้คำ
ได้ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านคำใหม่ที่ครูกำหนดให้ได้

เนื้อหา การอ่านคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนฟังบทร้อยกรอง "เมื่อมันมีมากมายมิตรหมายมอง เมื่อมันมองมิตรหมายเหมือน
หมูหมา เมื่อมันมีมิตรหมายมองมา เมื่อมันมองมิตรหมายเหมือนหมูหมา" แล้วถามนักเรียน
ว่า มีคำว่า "มิตร" กี่คำ เป็นการฝึกสมาธิในการฟัง

ขั้นสอน แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาหยิบของบัตรคำ คนละ 1
ของ แล้วให้คนที่ออกมาหยิบของเปิดอ่านคำในของนั้น ถ้าอ่านถูกให้ 1 คะแนน อ่านผิดได้
0 คะแนน คนที่ออกมาแล้วห้ามออกมาอีก

ขั้นสรุป นำคำทั้งหมดที่นักเรียนหยิบมาอ่านให้นักเรียนทุกคนอ่านพร้อมกันอีกครั้งหนึ่ง

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. ของใส่บัตรคำ
3. บทร้อยกรอง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่านออกเสียง

ตอนที่ 83, 84

ความคิดรวบยอด

ความรู้เกี่ยวกับลักษณะอักษรและการใช้อักษรช่วยให้ใช้คำได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำใหม่ที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา การอ่านและเขียนคำใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่นเกม "บั้งคนกลาง บ้างคนริม"

ขั้นสอน ให้นักเรียนจับคู่คำใหม่กับความหมายของคำใหม่ 20 คำ บนกระดานดำ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนอ่านคำใหม่และความหมายของคำใหม่ที่ได้จับคู่แล้วอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้เขียนคำใหม่และความหมายลงในกระดาษบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำใหม่
2. บัตรความหมาย
3. กระดาษบันทึก
4. เกม "บั้งคนกลาง บ้างคนริม"

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการจับคู่
3. ฟังการอ่าน
4. ตรวจการเขียน

คาบที่ 85, 86, 87

ความคิดรวบยอด

การแต่งประโยคเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแต่งประโยคจากคำใหม่ที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา การแต่งประโยค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนทบทวนคำใหม่ที่เรียนไปแล้ว 20 คำ

ขั้นสอน ครูและนักเรียนช่วยกันแต่งประโยคจากคำใหม่เดิมทั้ง 20 คำ

ขั้นสรุป ครูยกตัวอย่างคำใหม่เพิ่มอีก 15 คำ แล้วให้นักเรียนลองแต่งประโยคจากคำทั้ง 15 คำ โดยแต่งคำละ 1 ประโยค ลงในกระดาษบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ
2. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการแต่งประโยค
3. ตรวจสอบการเขียนประโยค

คาบที่ 88, 89, 90

ความคิดรวบยอด

ความรู้เกี่ยวกับลักษณะอักษรและการใช้อักษรช่วยให้การเขียนสะกดและการออกเสียง
ถ้อยคำต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกด "แม่กด" ไม่ตรงตามมาตราได้

เนื้อหา การอ่านและเขียนตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา "แม่กด"

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง "แม่ กด" จากแผนภูมิเพลง

ขั้นสอน ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดด้วยแม่กด ทั้งที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรง
ตามมาตรา แล้วให้นักเรียนฝึกสังเกตความแตกต่างระหว่างตัวสะกดในแม่กดตรงตาม
มาตราและพวกที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราคือใช้ ช ต ถ ท ธ ส ข ศ ฌ ฯลฯ

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเขียนตามคำบอก คำที่สะกดด้วย "แม่กด" ไม่ตรงตามมาตราลงในกระดาน
บันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง "แม่กด"
2. บัตรคำ
3. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการยกตัวอย่างและการอ่าน
3. ตรวจการเขียน

เพลง "แม่มด"

มาตราสะกด "แม่มด" จำไว้ทั้งหมด 18 ตัวมี จ.จวน ฉ.ฉิ่งเข้าที่ ช.ช้างเร่ร่อนอีก
 ฉ.กระฉอก ช.ไชย ฉ.ชญา ฉ.ชัญญ์ ช่างงามน่ารัก ท.นางมณฑิลา ฉ.ผู้เฒ่า ฐ.ฐานใหญ่โต
 ด.เด็กมากโข เด็นไซ ด.เต่า ท.ทหารแบก ถ.ถุง และ ธ.ธงต่างมุ่งหน้าตรงยัง ศ.ศาลา ส.
 เสือร้ายจะอยู่เฝ้า ท่านมีเมตตา ช.ชายชัชร

มาตราสะกด "แม่มด" จำไว้ทั้งหมด 18 ตัวนี้ เร่ร่อนเข้าที่ อย่าได้รอรื จำให้ขึ้นใจ.

คาบที่ 91, 92, 93

ความคิดรวบยอด

การใช้พจนานุกรมให้สมาธิสอนเป็นนิสัย เป็นการสร้างความสามารถในการใช้ภาษา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรมหรือประมวลคำท้ายหนังสือเรียนได้

เนื้อหา การค้นหาความหมายของคำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนทายคำปริศนา _____ (พจนานุกรม) โดยเล่นเกม "แขวนคอ"

ทายคำแล้วครูเฉลยโดยนำหนังสือพจนานุกรมมาให้เด็กเรียนดูแล้วสอนวิธีใช้

ขั้นสอน ครูนำคำใหม่ 20 คำมาให้เด็กเรียนอ่าน แล้วลองช่วยกันเรียบเรียงตามตัวอักษรพยัญชนะ
ก่อนหลังตามลำดับที่คำใดมาก่อน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนเรียงคำใหม่ทั้ง 20 คำ ตามพจนานุกรมตามลำดับก่อนหลังพร้อมทั้งให้หา
ความหมายของคำจากพจนานุกรม หรือประมวลคำท้ายบทเรียน โดยเขียนลงในกระดาษ
บันทึก

สื่อการเรียนการสอน

1. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตย
2. บัตรคำ
3. หนังสือเรียน
4. กระดาษบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการอ่าน
3. ตรวจการเรียงคำตามพจนานุกรม
4. ตรวจการหาความหมาย

ภาพที่ 94, 95, 96

ความคิดรวบยอด

ความรู้เรื่องคำพ้องรูปและคำพ้องเสียง ทำให้การสื่อความหมายในการเขียนได้ตรงกัน
ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแต่งประโยคจากคำพ้องรูป พ้องเสียงได้

เนื้อหา คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง "คำพ้องรูป" และ "คำพ้องเสียง" จากแผนภูมิ

ขั้นสอน ให้นักเรียนร่วมกันหาคำจำกัดความของ "คำพ้องรูปและพ้องเสียง" พร้อมกับครูยกตัวอย่าง
คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง แล้วให้นักเรียนแยกว่าคำใดเป็น "คำพ้องรูป" และคำใดเป็น
"คำพ้องเสียง"

ขั้นสรุป ให้นักเรียนร่วมกันแต่งประโยค จากคำพ้องรูปและคำพ้องเสียง จากคำที่ครูได้ยกตัวอย่าง
ไว้ในกระดาน ลงในกระดานบันทึก

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิบทร้อยกรอง
2. กระดานบันทึก

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ฟังการตอบคำถามและยกตัวอย่าง
3. ตรวจการแต่งประโยค

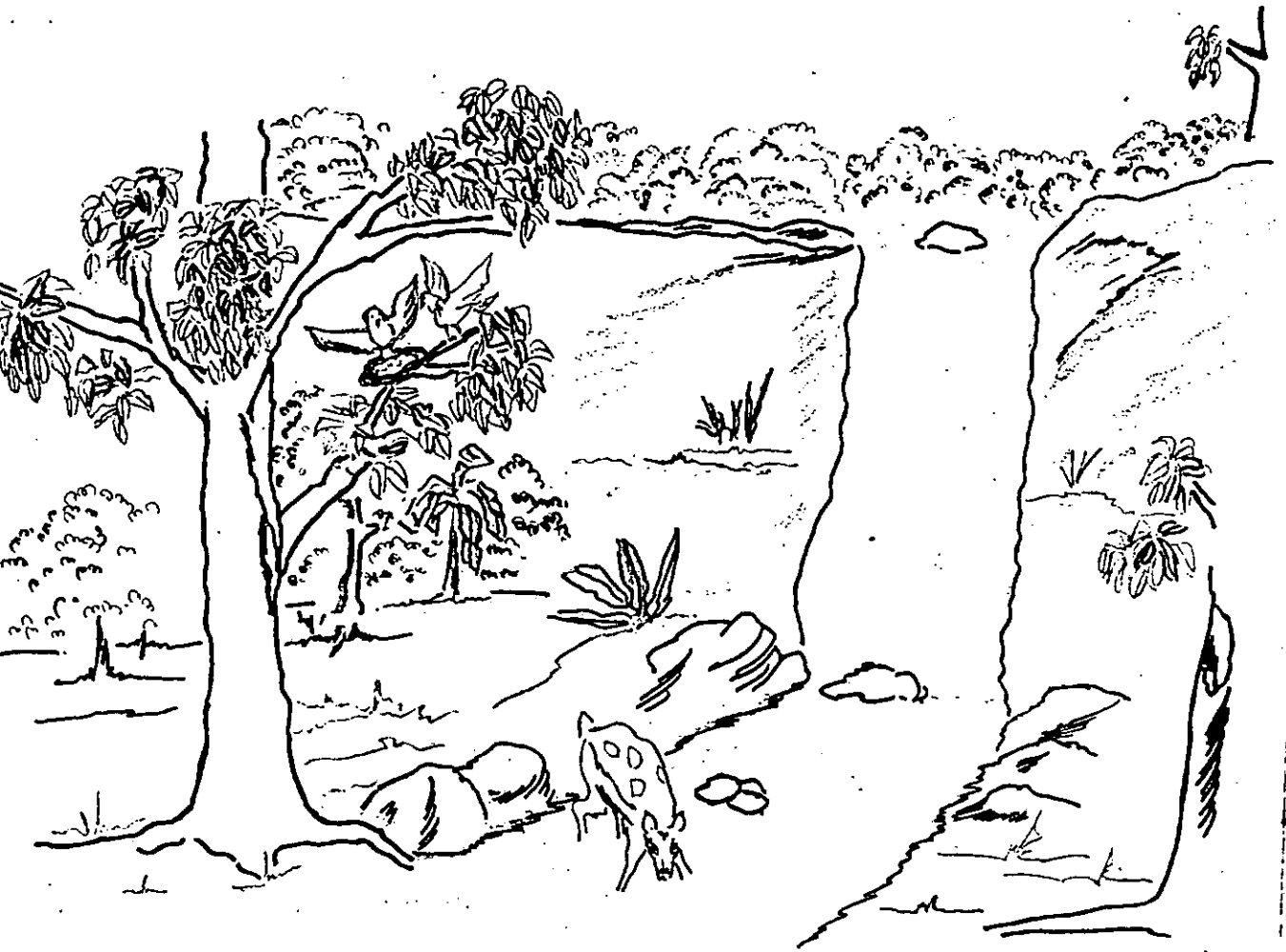
ภาคผนวก ง

เรื่องที่ใช้ในการสอบแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา 2 เรื่อง

1. เรื่องป่าเปลี่ยนสี
2. เรื่องมันอยู่ในลิ้ง

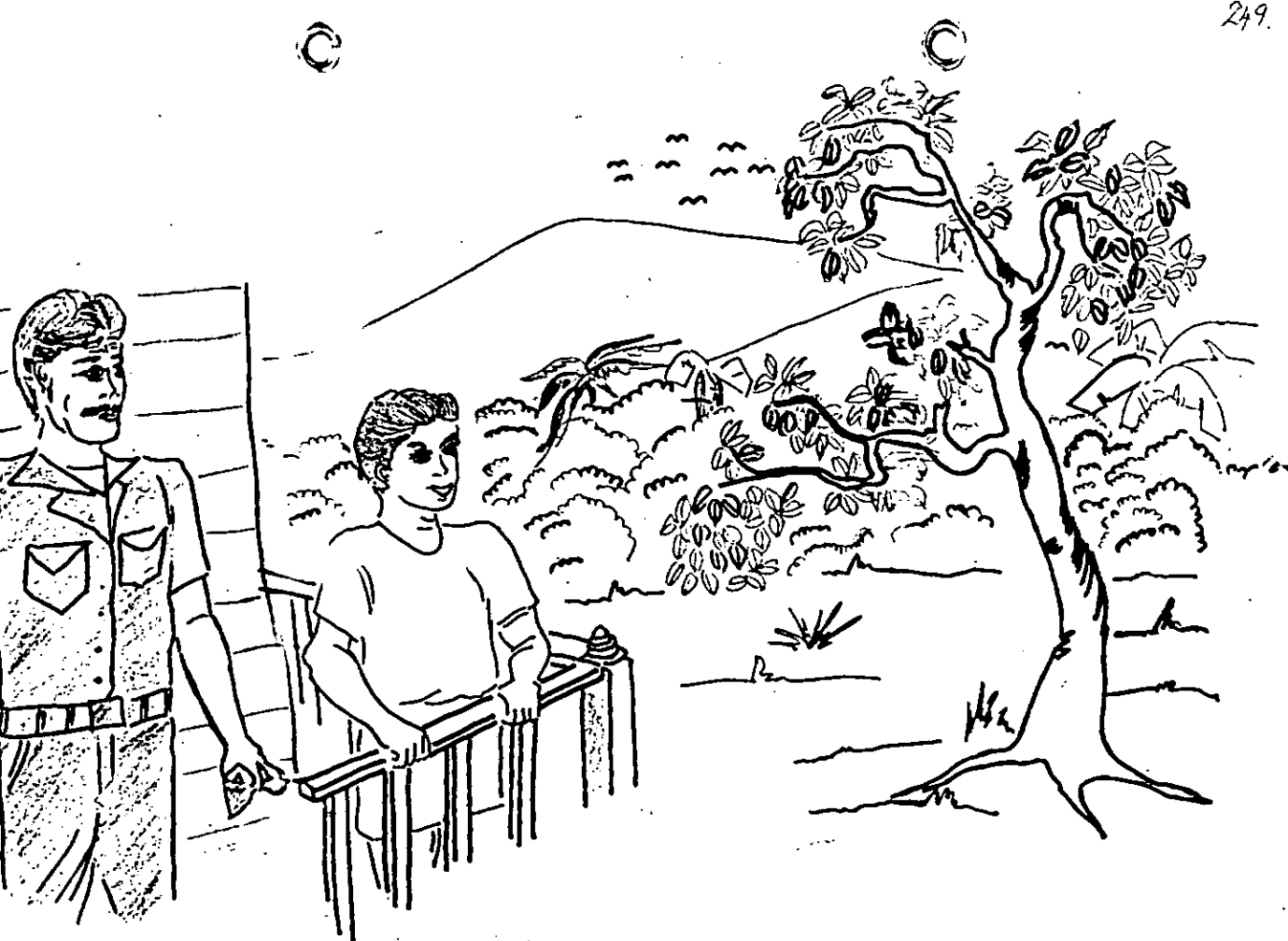
คำชี้แจง สื่อทั้ง 2 เรื่องนี้ได้สำเนาจากต้นฉบับเพื่อประกอบงานวิจัย
มีใช้สื่อตัวจริง สำหรับสื่อตัวจริงนั้นเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ตามรูปเล่ม
ของระบบหนังสือ

หนังสือที่นำมาใช้ในกลุ่มควบคุม เป็นหนังสือแบบเรียนภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 ของกรมวิชาการ บทที่ 7 - 11

ป่าเปลี่ยนสี

หม่อมล กิ่งวาลโกศล... เรื่อง
 นัยนา กิ่งวาลโกศล... ภาพ

ในยามเช้า บริเวณบ้านพักของเจ้าหน้าที่วนอุทยานป่าสงวน
 วมรินทร์ไปตรวจพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ของครูเขียวช่อม ฝูงนกต่างส่งเสียงร้องเรียก
 พวกพ่อให้เตรียมตัวออกหาอาหาร กิตติยืนมองภาพเหล่านี้ด้วยความ
 ชื่นชม

ลุงสนั่น : “อ้าว...ตื่นแล้วหรือกิตติ เคยออกไปตรวจพื้นที่กับลุงนะ”

กิตติ : “ครับ...แหม...อากาศสดชื่น เป็นสบายก็จึงเลबरบลง”

ลุงสนั่น : “ก็ยังมีเข้าอยู่ถึงได้สดชื่น ถ้าถึงตอนสายที่ลุงจะพาไปตรวจ
 งานการปลูกป่าของพวกนักศึกษา เธอจะไม่พอกอย่างนี้แน่ ๆ”

กิตติ : “ทำไมหรือครับลุง ?

ลุงสนั่น : “ถ้าอยากรู้เราออกเดินทางไปด้วยตนเองดีกว่า พร้อมหรือยัง?”

กิตติ : “ผมพร้อมแล้วครับ”

ลุงสนั่น : “ไป...ออกเดินทางกันเถิดวันนี้เลย”

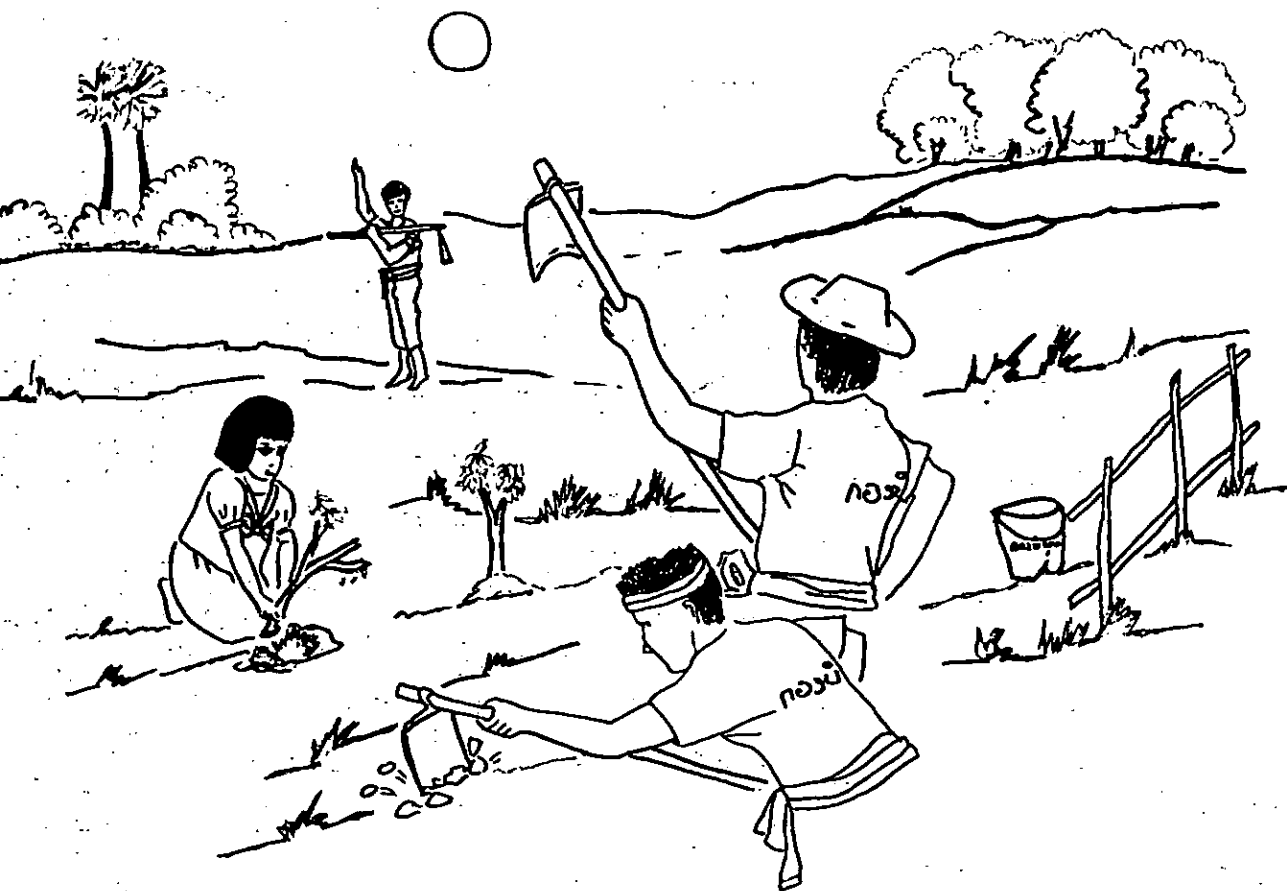

ในระหว่างทางที่หนึ่งรถไปยังสถานที่ปลูกป่านั้น กิตติสังเกตเห็น
ต้นไม้ขึ้นเป็นแถวเต็มสองข้างทาง กิตติจึงถามลุงสนั่นว่า
กิตติ : ทำไมลุงต้องพานักศึกษามาปลูกป่าในที่ไกลๆ ด้วยล่ะครับ ?
ลุงสนั่น : เธอของสังเกตพื้นที่ป่าและภูเขาบริเวณนี้ให้ดีซิ
กิตติ : ก็มีต้นไม้มากมายแล้วนี่ครับ ทำไมต้องไปปลูกอีก ?
ลุงสนั่น : ต้นไม้ที่เธอเห็นอยู่นี้ ก็เป็นผลงานของนักศึกษาที่ส่งพามาปลูกไว้
เมื่อห้าปีที่แล้วทั้งนั้น เธอคิดให้ดี ก็จะเห็นว่าต้นไม้ยังไม่ใหญ่เท่าไรเลย
กิตติ : จริงด้วยครับลุง เอ้อ... แล้วใครเป็นคนตัดไม้ล่ะครับ ?
ลุงสนั่น : ก็พวกชาวบ้านนี่ซิ ตัดไปใช้บ้าง เผาถ่านขายบ้าง หรือบางทีก็มี
พรกนายทุนมาจ้างชาวบ้านให้ลักลอบตัดเพื่อทำเป็นไม้แปรรูป
แล้วส่งไปขายโดยไม่มีการปลูกขึ้นมาทดแทน ในที่สุดป่าที่เคย
อุดมสมบูรณ์ก็จะกลายเป็นทะเลทรายไปเลย "

กิตติ : "โอ้โฮ ! ถึงขนาดเป็นทะเลทรายเลยหรือครับ" จู
สูงส่งนั้น : "ก็ใช่ะซี เพราะเมื่อต้นไม้ค่อยลงก็ขาดความชุ่มชื้นในอากาศ
เมื่ออากาศไม่ชุ่มชื้น ฝนก็จะตกน้อยลง ถ้าฝนไม่ตกก็ไม่มี
แหล่งกักน้ำลำธาร อากาศจะยิ่งร้อนมากขึ้น ความร้อนและความ
แห้งแล้งจะทำให้ต้นไม้ตายลงเรื่อย ๆ เมื่อต้นไม้ตายดินก็ขาด
รากต้นไม้ที่ยึดเหนี่ยว ในที่สุดดินจะร่วนมากขึ้นจนเป็นดินทราย
และกลายเป็นทะเลทรายนั่นเอง "

กิตติ : "แถมเคยอ่านในหนังสือภูมิศาสตร์ เขาเขียนไว้ว่า การที่
พื้นดินที่อุดมสมบูรณ์กลายเป็นทะเลทรายนั้น เพราะคนเลี้ยงสัตว์
ปล่อยสัตว์เลี้ยงของตัวเอง คือพวกวัวและควายให้ไปกินหญ้า
ในทุ่งหญ้ามากเกินไป ทำให้หญ้าไม่มีโอกาสงอกงาม ในที่สุด
ก็ไม่มีหญ้าขึ้น ดินก็จะแตกกระแหงและกลายเป็นทรายไม่ใช่หรือครับ" จู
สูงส่งนั้น : "เก่งมากกิตติ ที่เธอพูดมาก็ถือว่าเป็นสาเหตุหนึ่งเหมือนกัน
แต่สาเหตุที่สำคัญก็คือการตัดไม้ทำลายป่านี้แหละ "

กิตติ : “เมื่อเรารู้สาเหตุแล้ว ทำไมเราไม่หาทางแก้ไขและป้องกันครับ”

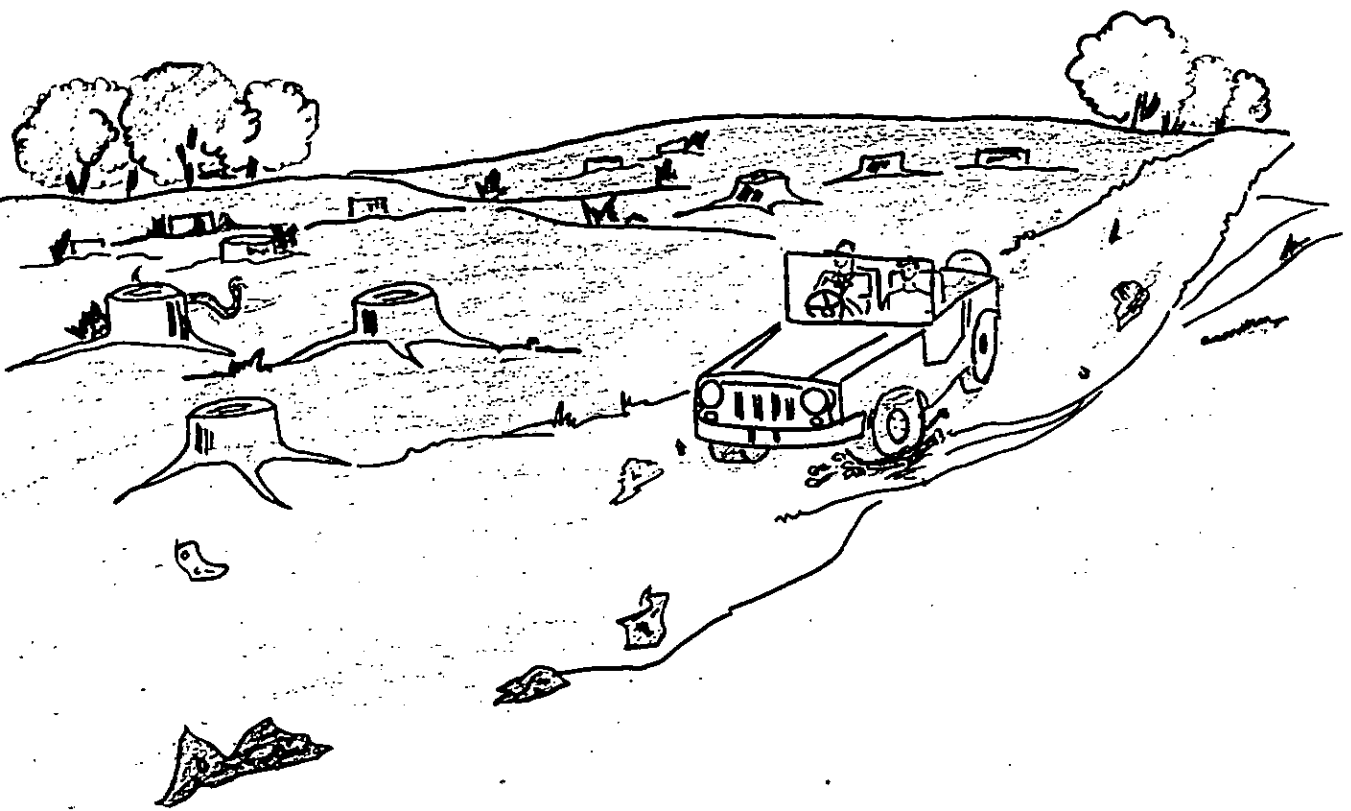
ลุงสนั่น : “ก็มีอยู่หลายหน่วยงานที่ตระหนักถึงปัญหานี้และพยายามร่วมมือเพื่อช่วยกันแก้ไข เช่น ฝ่ายบรรณวิทย์ กองบำรุง กองวนอุทยาน ของกรมป่าไม้ ที่คอยให้ความร่วมมือและประสานกับหน่วยงานต่างๆ ในการปลูกป่า”

กิตติ : “แล้วที่ลุงพานักศึกษามาปลูกป่า ก็นับเป็นหน่วยงานหนึ่งใช่ไหมครับ?”

ลุงสนั่น : “ถูกแล้วละ เพราะการปลูกป่าเป็นการสงวนและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ของพวกเราคนไทยทุกคนที่ต้องร่วมมือกันในการสงวนรักษา”

กิตติ : “ถ้าเราไปถึงสถานที่ปลูกป่า ผมจะร่วมปลูกกล้าไม้สักยี่สิบต้นนะครับ”

ลุงสนั่น : “ดีมากหลาน นี่ถ้าคนไทยทุกคนคิดอย่างหลาน เมืองไทยของเราจะน่าอยู่มากกว่านี้”

ขณะที่ลุงสนั่นและกิตติกากำลังคุยกันอยู่นั้น ลุงสนั่นเหลือบไปเห็น
 งูตัวใหญ่เลื้อยออกมาจากข้างทาง จึงหักพวงมาลัยรถหลบ ทำให้รถเสียหลัก
 ไปทุกหล่มทรายที่ข้างทาง ลุงสนั่นพยายามเร่งเครื่องยนต์เพื่อให้ล้อรถ
 เคลื่อนขึ้นจากหล่ม แต่ยิ่งเร่งเครื่องเท่าไร ล้อรถก็ยิ่งจมไปในทรายมากขึ้น
 กิตติ : ทำอย่างไรดีครับลุง รถเราไปไม่ได้เสียแล้ว บริเวณนี้ไม่มีบ้านใครเลย
 ถ้าไม่ที่พอจะอาศัยหลบแดดก็อยู่ไกลเหลือเกิน เป็นภูเขาที่
 แห้งแล้งจริง ๆ ”
 ลุงสนั่น : ไม่เป็นไรหรอก เก็บบรรทุกทุกกล้าไม้ของเจ้าหน้าทึวนอุทยาน
 ก็คงจะผ่านมาทางนี้ ”
 กิตติ : ตอนนี้พวกพี่นักศึกษาลูกศิษย์ของลุง คงจะคอยเราอยู่ ”

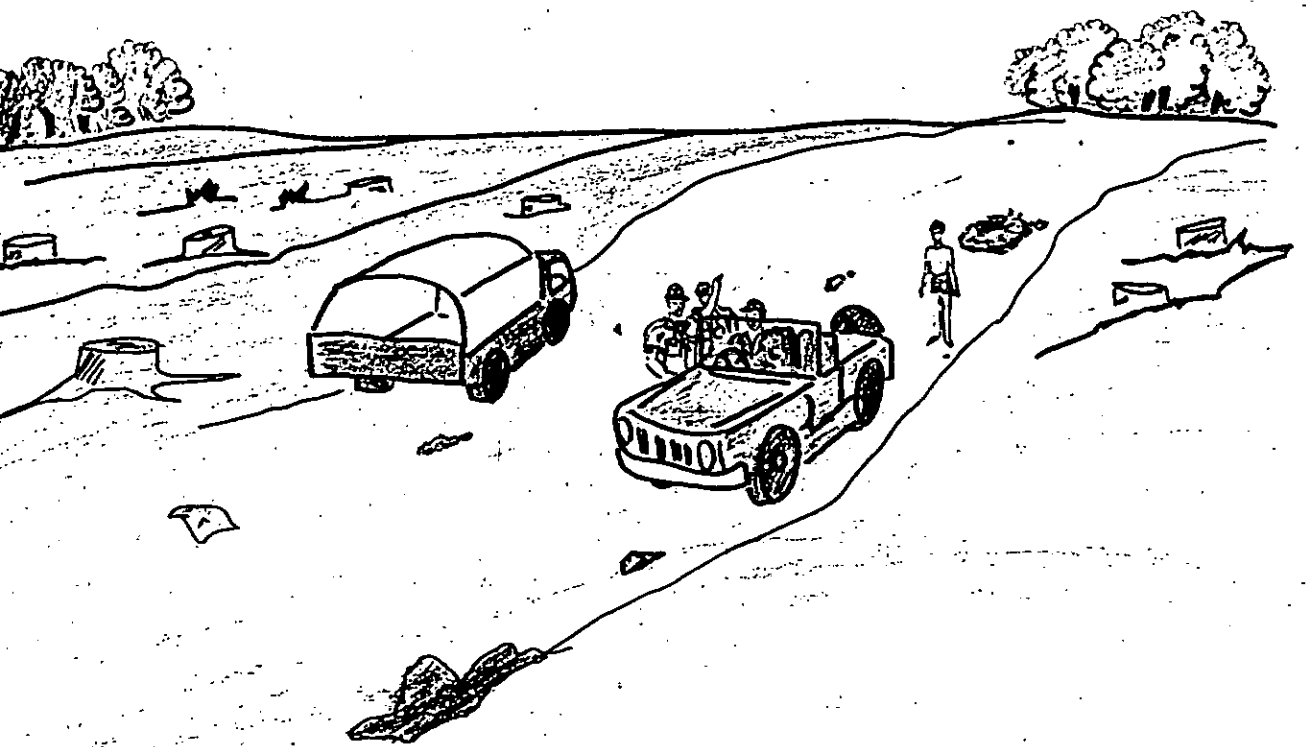

ลุงสนั่นและกิตตินั่งคอยอยู่เป็นเวลาเกือบสองชั่วโมง จึงมีรถของเจ้าหน้าที่
รถอุทยานมาพบเข้า

เจ้าหน้าที่ ๑ : "รถอาจารย์เป็นอะไรหรือครับ พวกผมบรรทุกกล้าไม้ไปส่ง
ให้นักศึกษา แล้วชนกล้าไม้ลงจากรถจนหมด เห็นอาจารย์
ยังไม่มา ก็เลยมาตาม นึกแล้วว่าคงอยู่แถวนี้ "

ลุงสนั่น : "ผมกำลังคอยพวกคุณอยู่เหมือนกัน เพราะคิดว่ารถของ
พวกคุณยังไม่ผ่านไป ว่าจะขออาศัยไปด้วย เพราะเจ้ารถของผม
มันติดใจบ่อทรายแถวนี้เสียแล้ว "

เจ้าหน้าที่ ๑ : "ไม่เป็นไรครับ ในรถผมมีขนมไม้ พอเอามาวางหนุนล้อรถ
แล้วเร่งเครื่องยนต์หน่อย ก็คงขึ้นจากหล่มได้ "

เมื่อเจ้าหน้าที่รถหนานำขอนไม้มาหนุนล้อรถที่ตกหล่มแล้ว ก็บอกให้ลุงสนั่นเร่งเครื่องยนต์ เพื่งครุ่เก็บล้อรถก็ขึ้นจากหล่มได้ ลุงสนั่นจึงกล่าวกับเจ้าหน้าที่ว่า

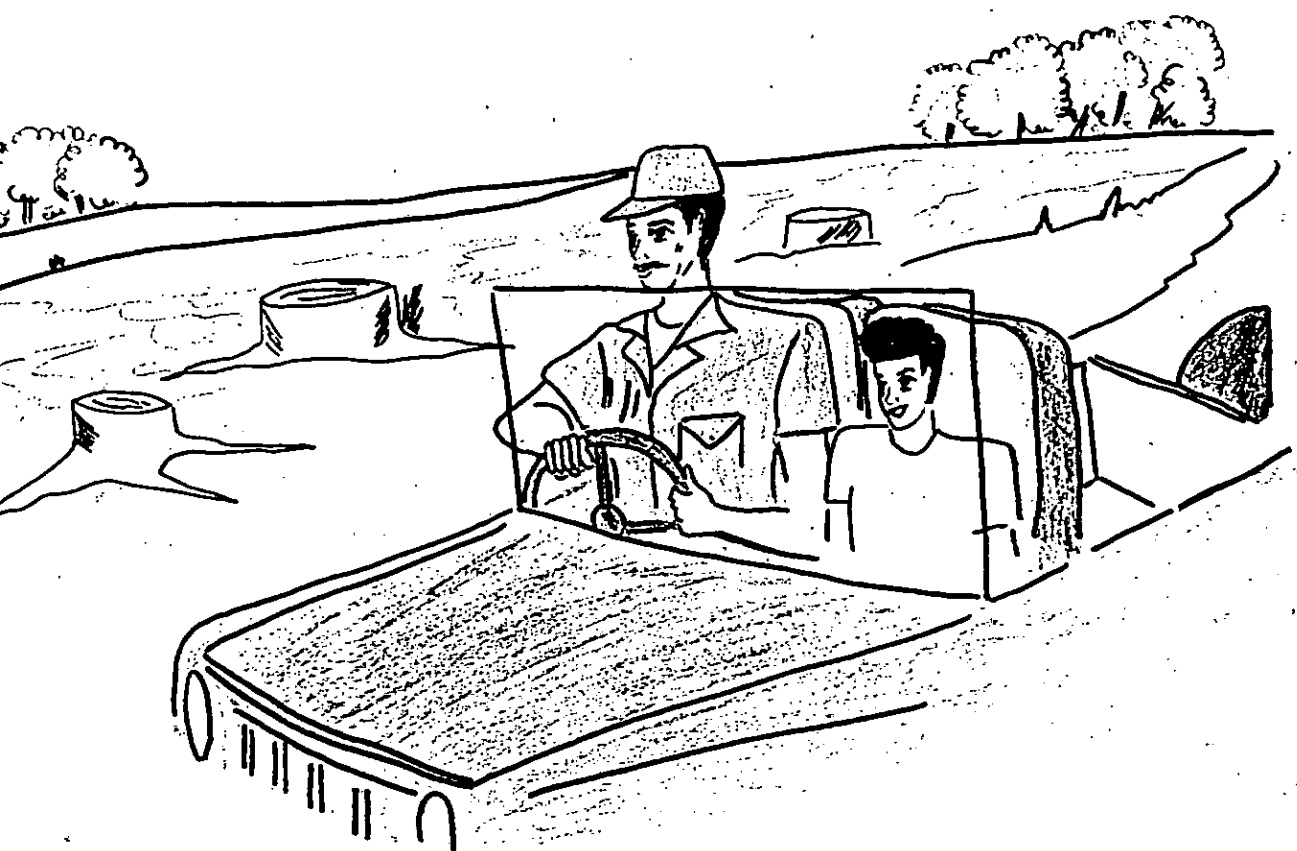
ลุงสนั่น : "ขอบคุณมากครับ แหม... ถ้าไม่ได้ขอนไม้ที่ยังเอื้อมติดมากับรถของคุณ ผมคงต้องทิ้งรถไว้ที่นี่แน่ๆ"

เจ้าหน้าที่ : "ไม่ใช่ยังเอื้อมหรอกครับ พวกผมต้องนำขอนไม้ เขือก ขวาน และ กระตักน้ำตักรถไว้เสมอสำหรับในยามคับขันนี่ล่ะครับ"

ลุงสนั่น : "เรียกว่าเตรียมพร้อมตลอดเวลาใช่ไหมครับ?"

เจ้าหน้าที่ : "ใช่ครับ เอ้อ... เราเข้าไปกันเถอะครับ เพราะพวกนักศึกษากำลังคอยอาจารย์อยู่"

ลุงสนั่น : "ครับ...ขอบคุณอีกครั้งนะครับ"

ลุงสนั่นเรียกให้กิตติขึ้นรถเพื่อจะเดินทางต่อไป และลุงสนั่นก็กำชับ
กิตติว่า

ลุงสนั่น : เอ้อ...กิตติ พยายามอย่าลืมเตือนลุงให้หยิบซองไม้ใส่ท้ายรถ
มาด้วยนะ "

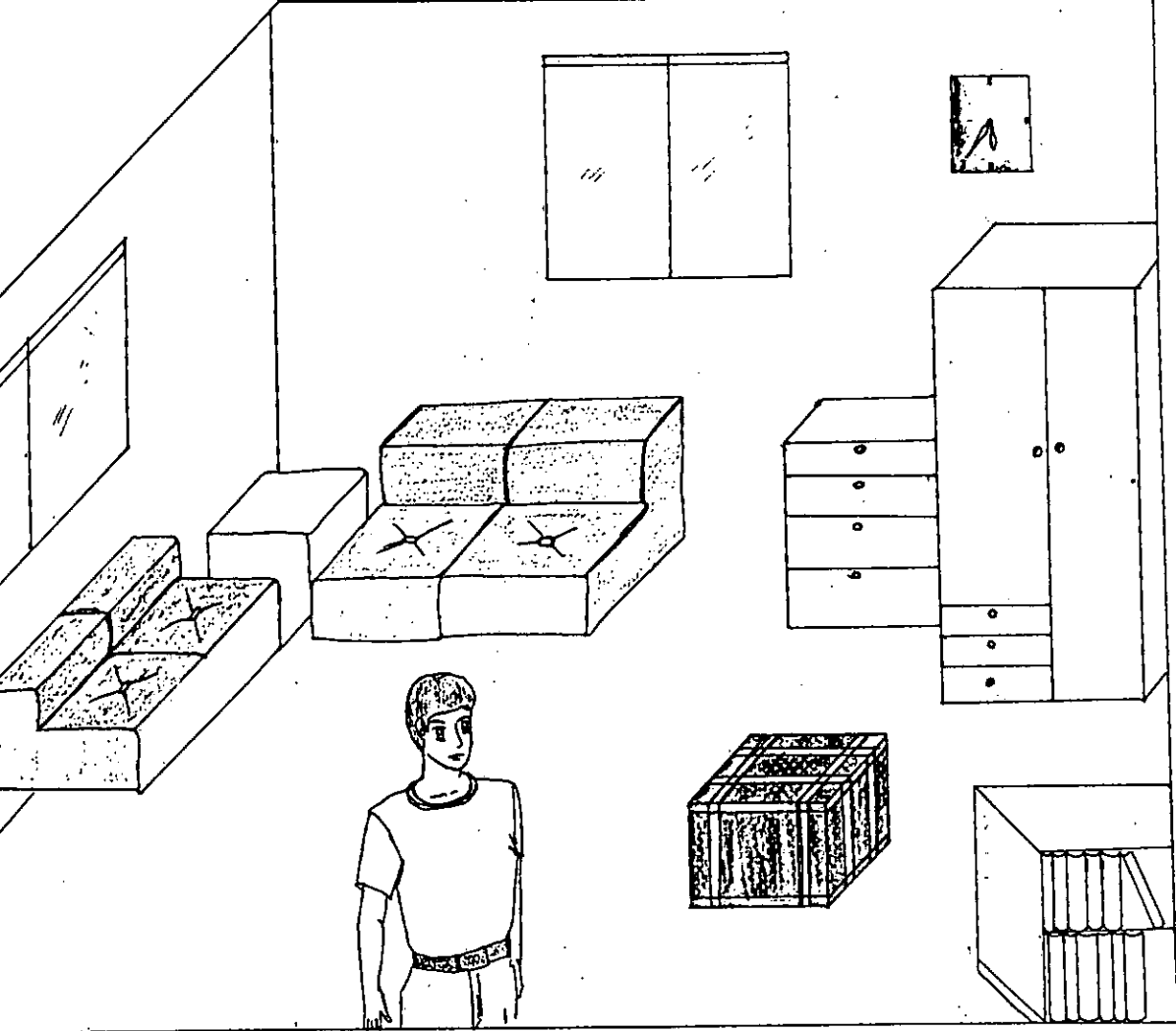
กิตติ : ครับ พอกลับถึงที่พักเป็นนี้ผมจะยกขึ้นใส่ท้ายรถไว้ก่อนเลย
พร้อมกับกระติกน้ำด้วย เพราะตอนนั้นผมกระหายน้ำจังเลย "

ลุงสนั่น : อ้าว ! แล้วทำไมเมื่อคืนนี้ไม่บอกละ ลุงจะได้ขอน้ำจากเจ้าหน้าทีให้ "

กิตติ : ไม่เป็นไรครับผมทนได้ อ้อ ! ลุงครับ เก็บวผมขอปลุกต้นไม้
เพิ่มขึ้นเป็นสี่สิบต้นนะครับ "

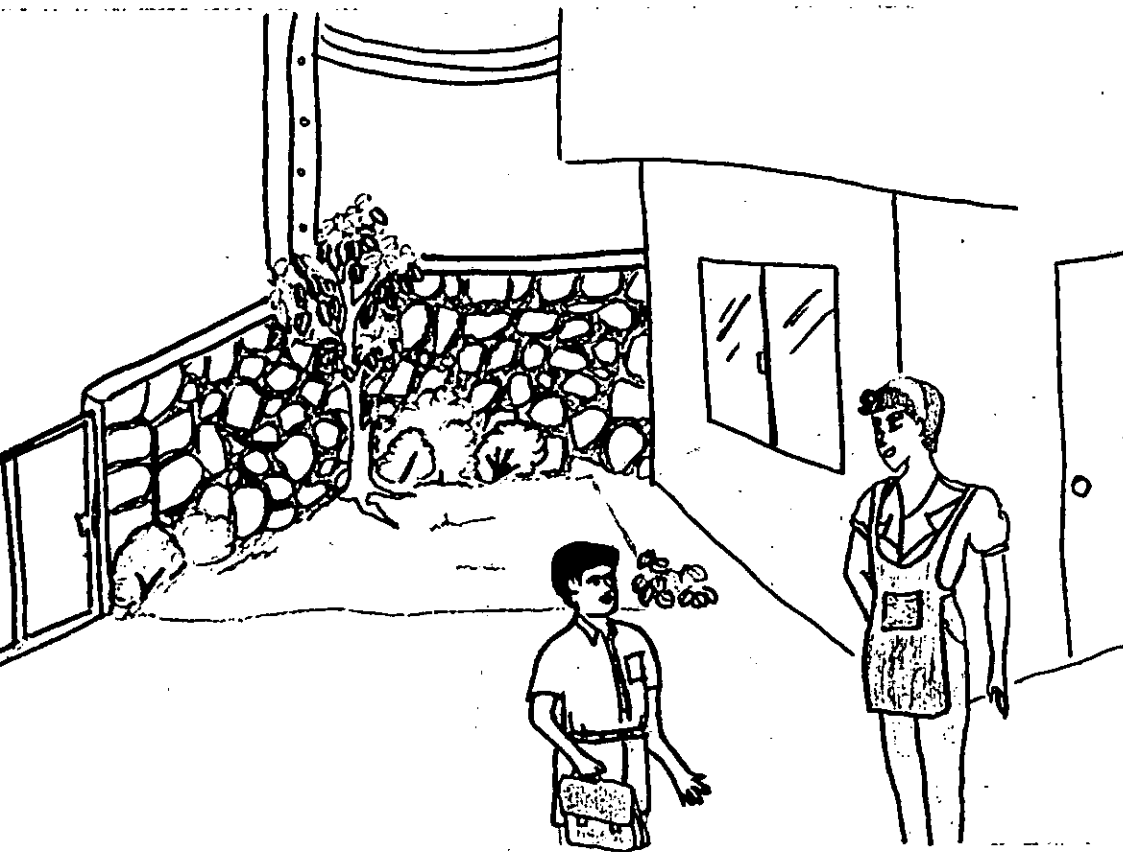
ลุงสนั่น : "ทำไมล่ะ" ?

กิตติ : "เพราะผมไม่อยากให้เมืองไทยกลายเป็นทะเลทรายนะครับ "

น้อยในลัง..

หม่อม กังวาลโกส...เรื่อง
 น้อย กังวาลโกส...ภาพ

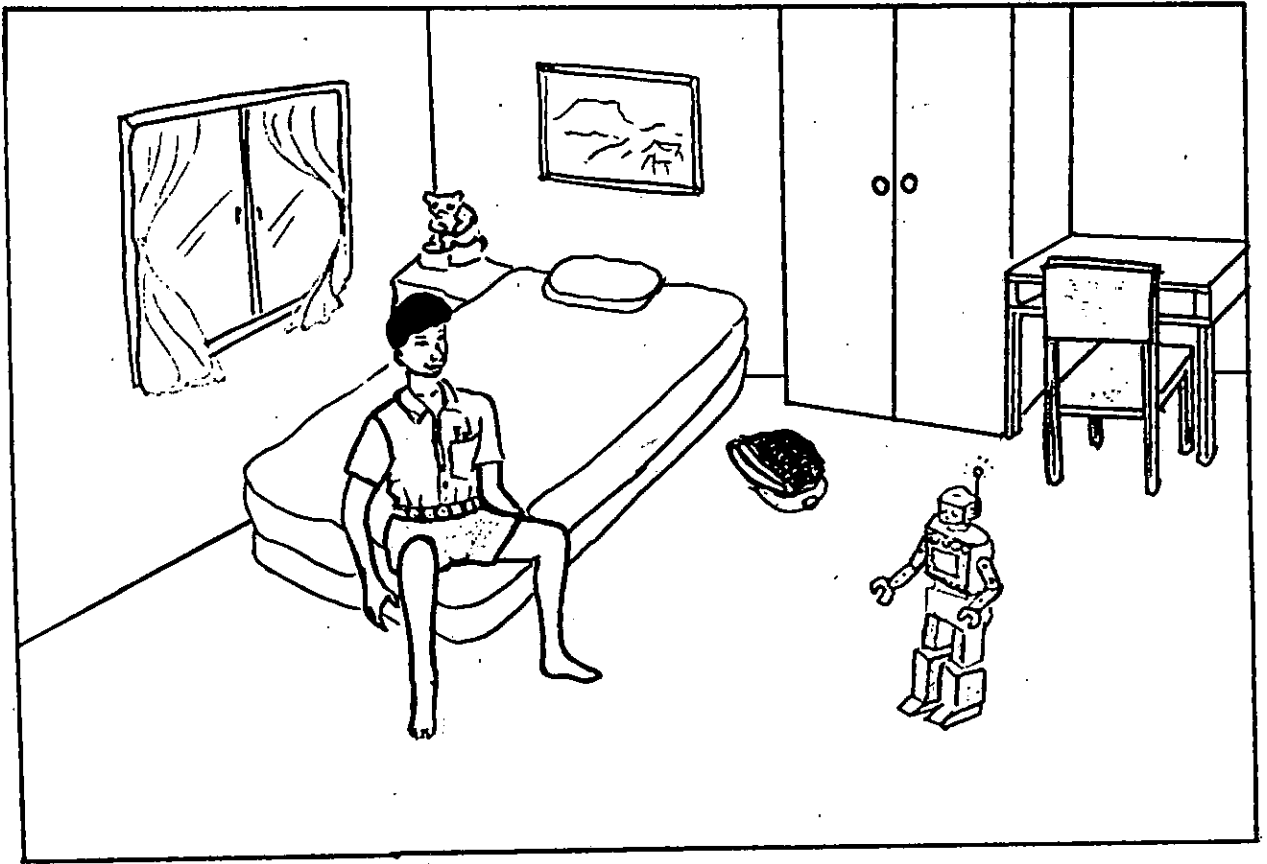
วันนี้มงคลเดินทางกลับบ้านด้วยอารมณ์ที่ไม่แจ่มใส เขาปิด
 ทีวีบ้านด้วยเสียงอันดัง แม่ซึ่งทำกับข้าวอยู่ในครัวจึงเดิน
 มาดู แล้วถามมงคลว่า

“กลับมาแล้วหรือลูก วันนี้อารมณ์ไม่ดีหรือลูกถึงได้
 ปิดประตูเสียงดังอย่างนี้ หรือว่าทะเลาะกับเพื่อนมาล่ะ?”

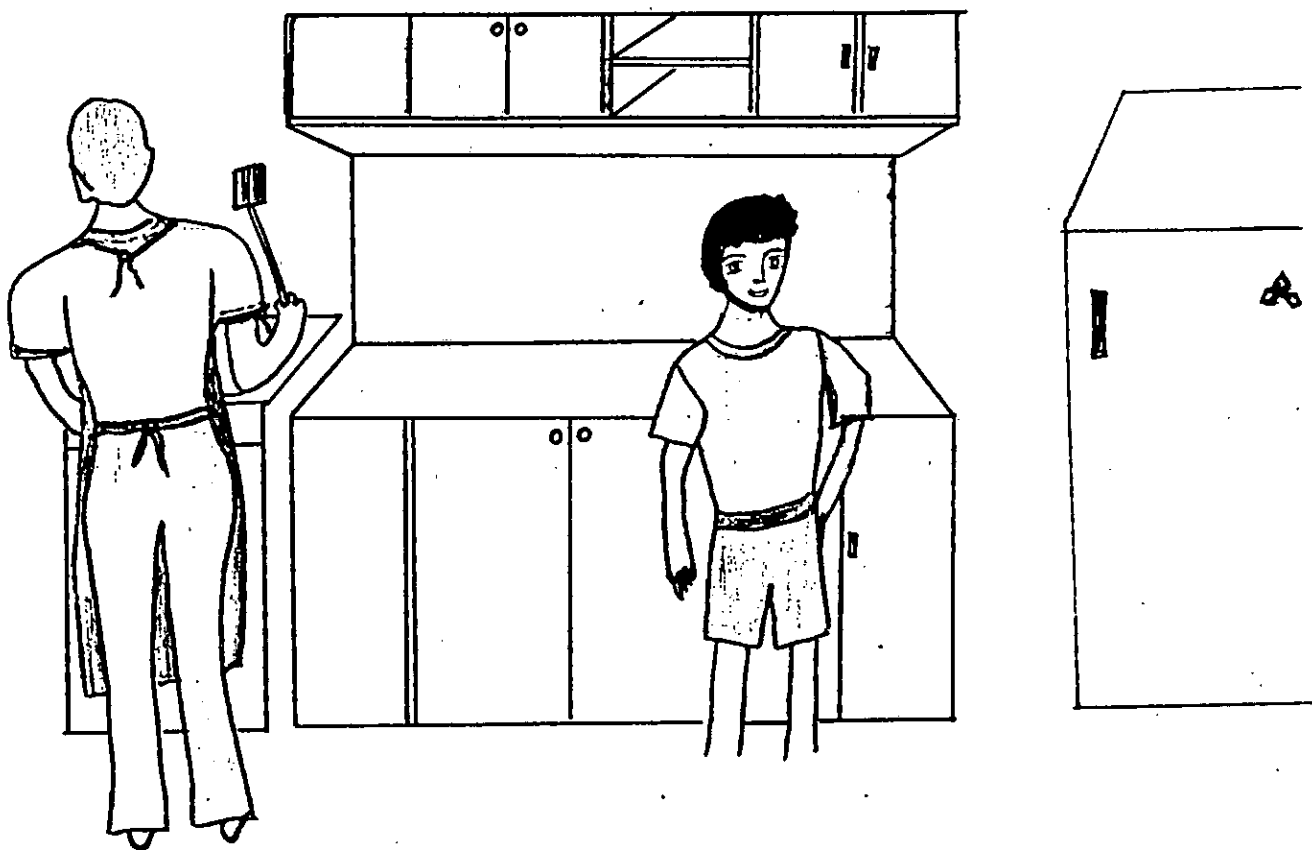
มงคล: “สวัสดีครับแม่ เออ... ไม่มีอะไรครับ ผมขอตัวไป
 อาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าก่อนนะคะครับ?”

แม่: “ไปเถอะลูก แล้วรีบมาช่วยแม่จัดโต๊ะกินข้าวนะ?”

มงคล: “ครับ”

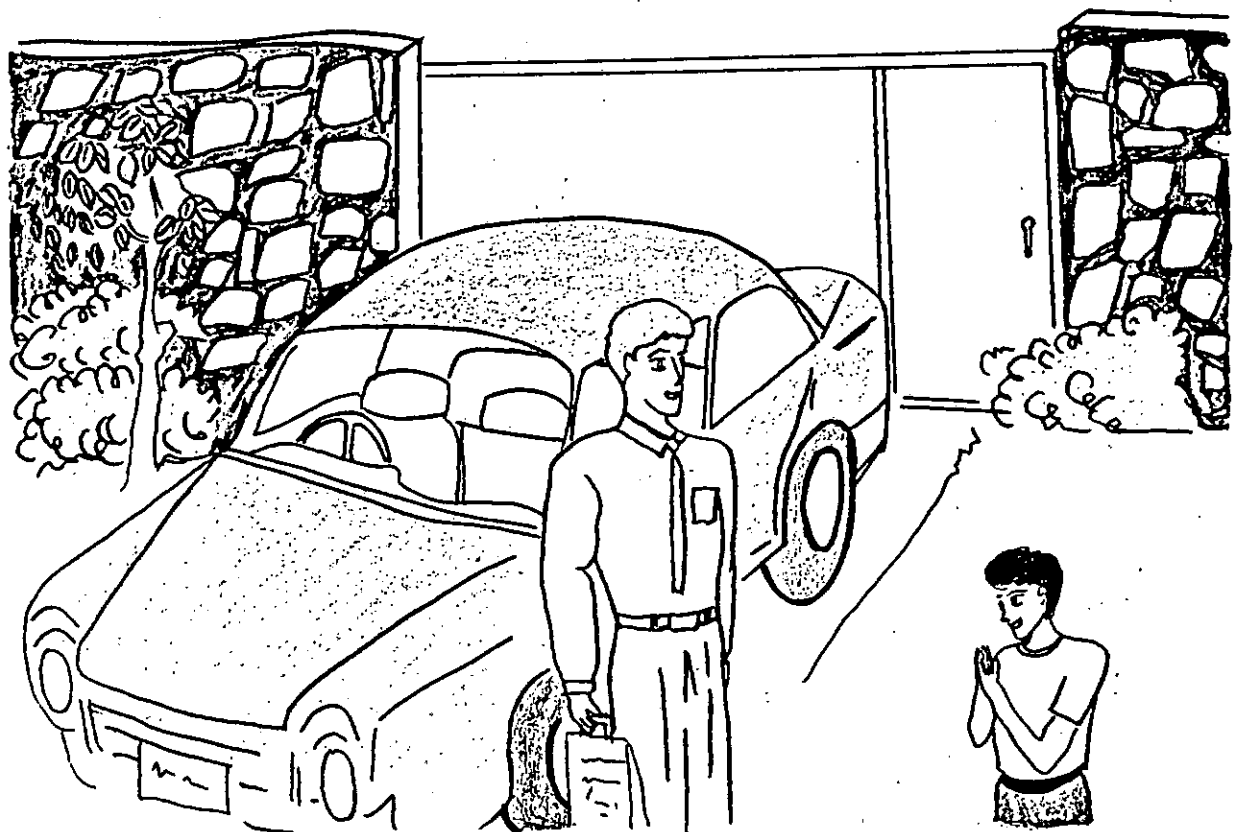
เมื่อเข้ามาถึงในห้องของตนเอง มงคลเหวี่ยงกระเป๋า
ไปกระแทกตัวอย่างแรงพร้อมกับพูดว่า
มงคล : “โอ๊ย ! กลุ้มใจจังเลย มีเวลาแค่สองวันเท่านั้น
อยู่ที่ไหนหนอ คิดไม่ออกจริง ๆ แกรมรูปแบบ
การเขียนก็ให้ไปหาความรู้ด้วยตนเอง แล้วเราจะ
ไปหาจากที่ไหนล่ะ เอ้อ... ร้อนจังเลย ไปอาบน้ำ
ให้สบายตัว แล้วกินข้าวให้อิ่มก่อนดีกว่า ”

มงคล : “แม่จะให้ผมช่วยทำอะไรบ้างครับ?”

แม่ : “มาพอทีเลย ช่วยหยิบเบรื๋อหมูกับกุ้งในตู้เย็นให้แม่
ด้วยซีจ๊ะ แม่จะผัดผักรวม เดี๋ยวพ่อมาจะได้กินข้าวกัน
นั่นเลี้ยงรถพ่อมาแล้ว ไปดูซีฟอซีของที่แม่สั่งมาให้
หรือเปล่า จะได้ไปช่วยถือ”

มงคล : “ครับแม่”

มงคล : “สวัสดีครับพ่อ พ่อซื้อของที่แม่สั่งมาหรือเปล่าครับ?”

พ่อ : “ซื้อมาซื้อถูก อยู่หลังรถนะ ลูกไปช่วยพ่อถือด้วยนะ

แม่เขาสั่งหลายอย่างเหลือเกิน เหมื่อนจะเลี้ยงซักสิบคน”

มงคล : “เอ๊ะ! จะเลี้ยงใครหรือครับพ่อ?”

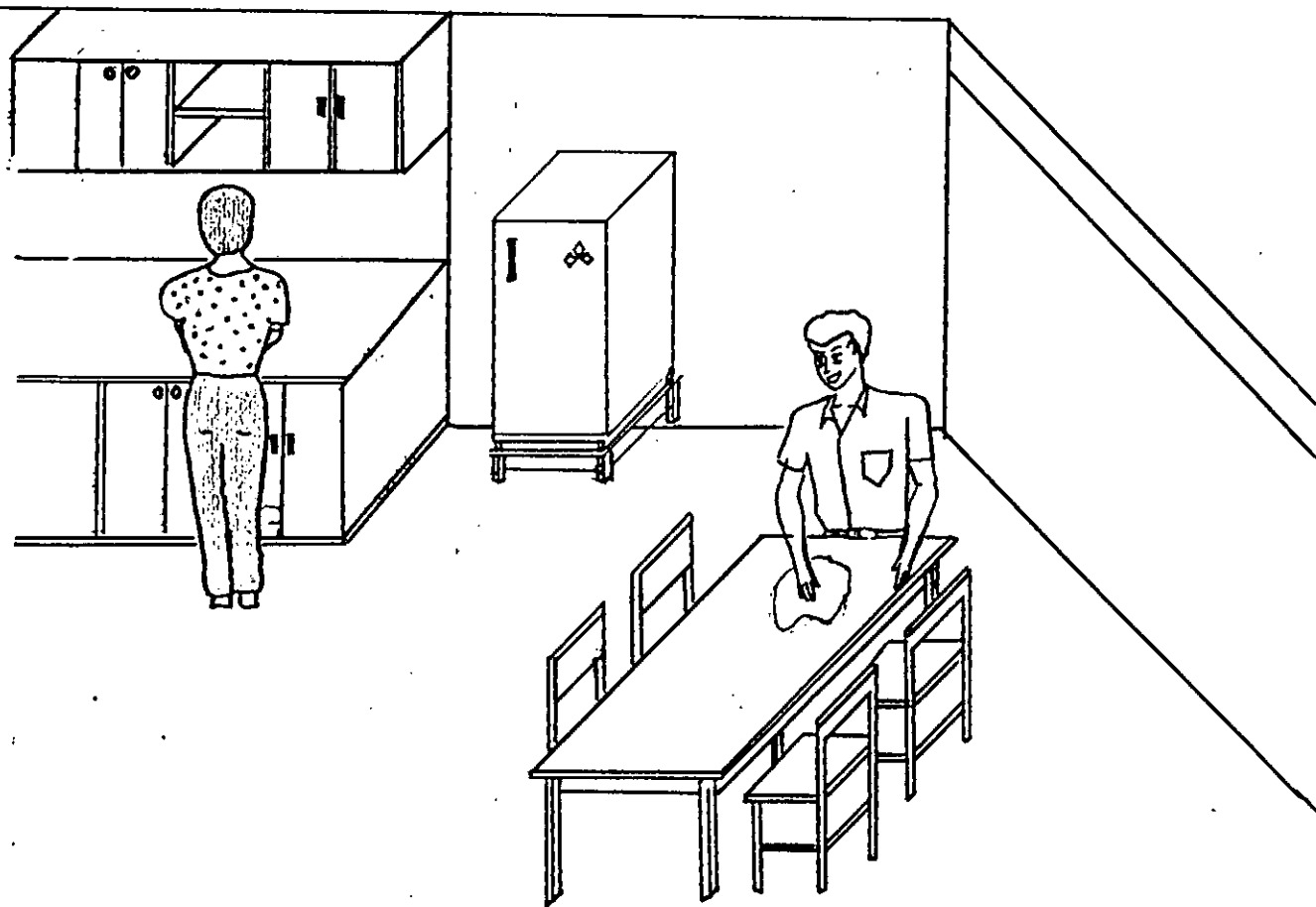
พ่อ : “ก็พรงนี้ขายขาดกับอาสิดา เขาจะพาน้องเอกกับน้องอ้อ
มาเที่ยวบ้านเรา แล้วจะอยู่กับข้าวเป็นด้วยกัน”

เมื่อได้ยินดังนั้น มงคลก็พูดออกมาด้วยเสียงอันทังและสีหน้ากังวล

มงคล : “จริงหรือครับ?”

พ่อ : “จริงซ้ลูก อ้าว...ทำไมทำหน้าอย่างนั้นล่ะ ไม่ดีใจหรือลูก?”

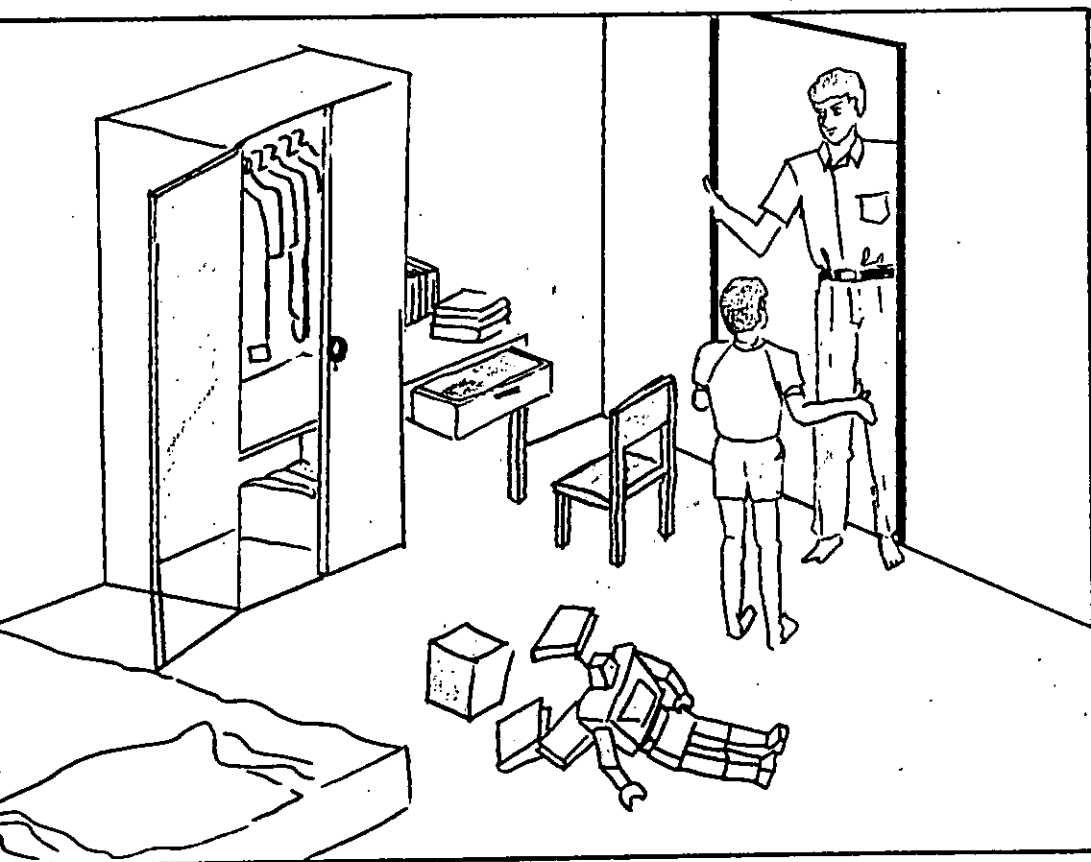
มงคล : “เออ...ดีครับ ผมดีใจมาก” มงคลตอบแล้วกลับถอนหายใจ

พ่อ : “แม่คงเขาเป็นอะไรไปนะ ไม่ยอมออกมาจากห้องเลย
ธรรมดาเขาจะต้องมาช่วยเราหีบโน้น ทำนี่อยู่เสมอ
แต่วันนี้ถูกพิศปกติไปนะ ”

แม่ : “ ก็นั่นแหละซี แม่สังเกตดูตั้งแต่เมื่อวานเป็นแล้ว กลับมาจาก
โรงเรียนหน้าตาบดบังมาเลย ปกติประตูคงโครมคราม
เหวี่ยงกระเป๋าทิ้งปึงปึง พ่อแม่ถาม เขาก็บอกว่าไม่มีอะไร ”

พ่อ : “จริงซี ตอนพ่อบอกเขาว่าวันนี้หยุดพักกับลูกจะพาไปของเอก
กับน้องอ้อมาเล่นด้วย เขากำทำหงุดหงิดและกังวลใจอย่างไร
บอกไม่ถูก เคี้ยวพ่อจะขึ้นไปดูเขาสักหน่อย ”

ก๊อก ๆ ๆ

“ม่งคล ทำอะไรอยู่ลูก ไม่สบายหรือเปล่า ลงไปช่วย
พ่อกับแม่หน่อยสิ เดี๋ยวอายุห้าขวบกับอาสุดาจะมาเล่นนะ”

“ผมจะลงไปเดี๋ยวนี้ครับพ่อ”

“เอ๊ะ ทำไมห้องลูกถึงรกรุงรังอย่างนี้ล่ะ?”

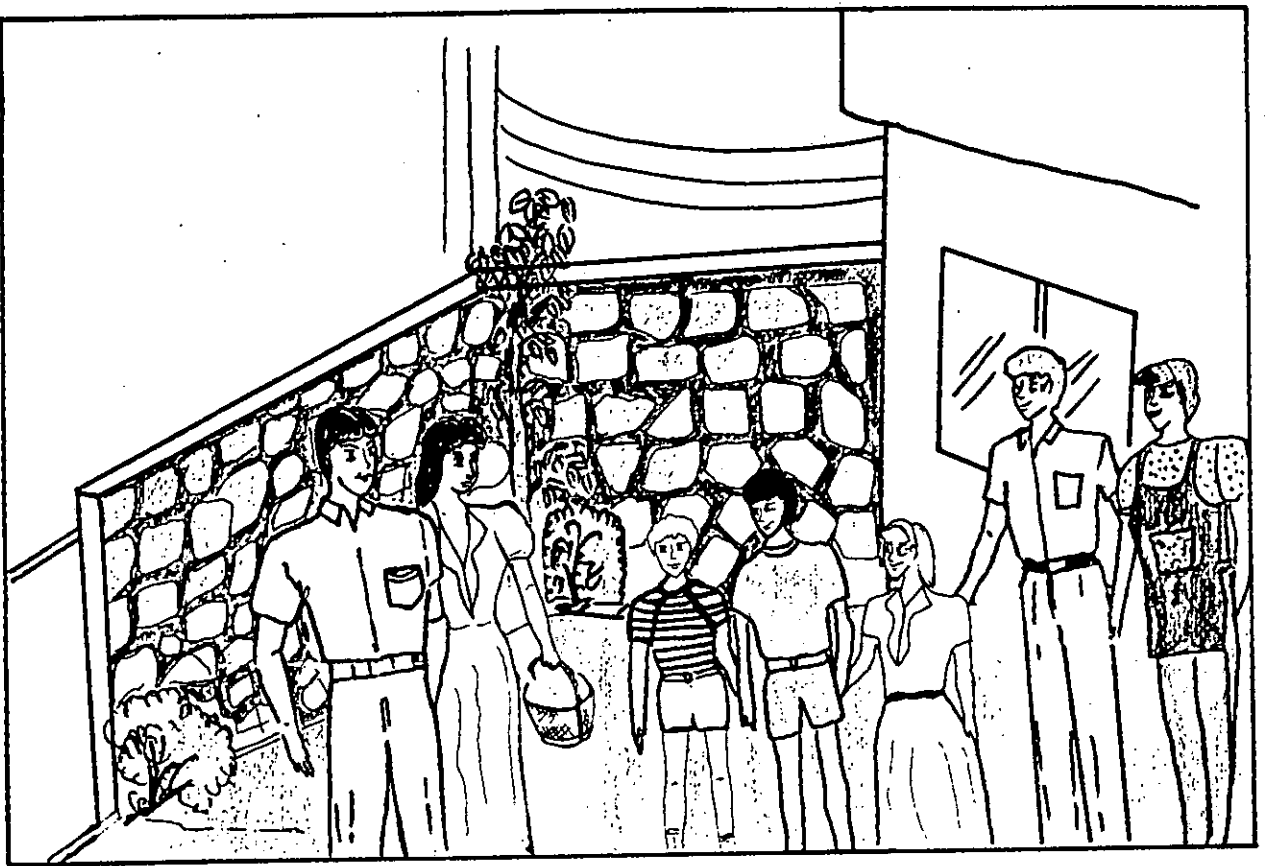
“ไม่มีอะไรหรอกครับ ผมหาของไม่พบเท่านั้น”

“ทำอะไรหรือลูก ให้พ่อช่วยไหม?”

“ไม่ต้องหรอกครับ”

“นั่นสิขงรถมาแล้ว รีบลงไปต้อนรับเขากันเถอะ”

“ครับ”

มงคลเข้าไปทักทายยายทวดหากับอาสิดา น้องเอกและน้องอ้อ ด้วยท่าทีหยอหยง ล้วนน้องเอกกับน้องอ้อดีใจมากที่ได้พบกับ มงคล จึงพากันเข้าไปรดมือมงคลแล้วจึงให้ไปวิ่งเล่นในสนาม มงคลจำใจต้องออกไปวิ่งเล่นกับน้องด้วยความไม่สบายใจ พลังคิดว่า จะทำอย่างไรดี เพราะเวลาก็มีน้อย หนังสือก็ยังหาไม่พบ รูปแบบของการ เขียนรายงานก็ไม่ว่าจะเขียนอย่างไร และน้องทั้งสองคนก็ยังมาชวนให้ เล่นด้วย จะไม่เล่นด้วยก็ไม่ได้

ในที่สุดมงคลก็หลอกให้น้องเอกกับน้องอ้อเล่นซ่อนหา และเมื่อ ได้โอกาส มงคลก็แอบหลบไปค้นหาหนังสือในห้องเก็บของ โดยปล่อยให้้องอ้อเป็นคนหาตนเองกับน้องเอก

ขณะที่มงคลกำลังค้นหาหนังสืออยู่ในห้องเก็บของ ก็ได้ยินเสียง
 ห้องออร์องให้ ทุกคนจึงวิ่งออกไปดู ก็พบว่าห้องออร์องเดินไปตามหา
 มงคลที่หลังบ้านบังเอิญไปเหยียบบรั่มติดคันไฟเข้า จึงถูกมดกัดจนเท้าบวม

มงคลจึงถูกพ่อกับแม่ตำหนิว่าไม่ยอมดูแลห้อง อายุยาศนาและอาสาศา
 สังเกตเห็นความผิดปกติของมงคลว่าดูท่าทางซึมเศร้าและกังวลใจ
 จึงพยายามหลอกลถามมงคล ในที่สุดมงคลก็เล่าความจริงให้ฟังว่า
 ครูให้เขียนรายงานการค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องสัตว์มีพิษ โดยให้ค้นคว้า
 ถึงวิธีการเขียนรายงานให้ถูกต้องตามรูปแบบของการเขียนรายงานด้วย
 มงคลจำได้ว่าพ่อเคยซื้อหนังสือให้เล่มหนึ่งชื่อเรื่อง "ห้องพิษ"

แต่ก็หาไม่พบและวิธีการเขียนรายงานให้ถูกต้องตามรูปแบบก็เขียนไม่ได้
 ครูกำหนดให้ส่งในวันจันทร์นี้ด้วย มงคลจึงกลัวใจมาก

เมื่อพ่อกับแม่รู้เรื่องทั้งหมดจึงหาขโมยโกธมงคล พร้อมกับ
ช่วยกันค้นหาหนังสือเรื่อง “ห้องพิบ” ทุกคนช่วยกันค้นหา
ทั้งในห้องนอน ห้องนั่งเล่นและในห้องเก็บของ อิกิไม่หุนหัน
ก็ได้ยินเสียงของพ่อดังขึ้นว่า

พ่อ : “พบแล้วลูก แหมหาเสียแทบแย่ ที่แท้เก็บไว้ในลังหนังสือ
บนหลังตู้ในห้องเก็บของนี่เอง เอ้า...รีบไปซื้ลูก”

มงคลกล่าวขอบคุณพ่อและรับหนังสือมาถือไว้พร้อมกับบ่นว่า
ถึงแม่ได้หนังสือแล้วแต่มงคลก็ไม่สามารถเขียนรายงานได้
เพราะเขียนไม่เป็น

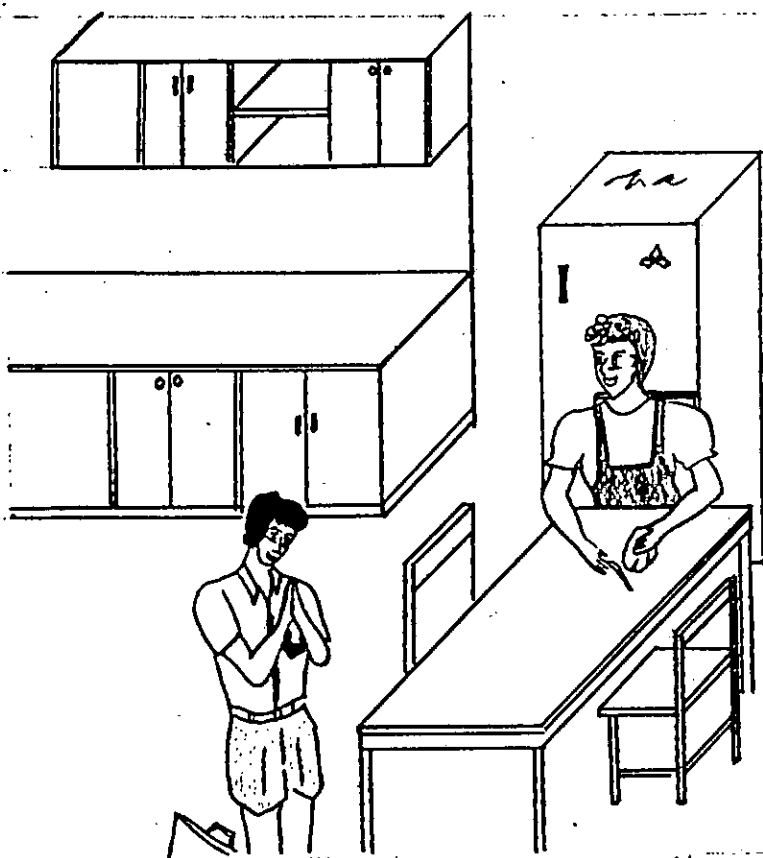
อาลู่ดาซึ่งเคยเป็นครูก่อน จึงช่วยอธิบายขั้นตอน
และวิธีการเขียนรายงานจากการค้นคว้าให้ถูกต้องตามรูปแบบ
ของการเขียนรายงาน ดังนี้

อาลู่ดา : การเขียนรายงานจากการค้นคว้า มีสิ่งที่เป็นส่วน
ประกอบ คือ

1. ชื่อเรื่อง
2. ชื่อผู้เขียนรายงาน
3. เนื้อหาสรุปของข้อความที่ได้จากการค้นคว้า
4. หนังสือที่นำมาค้นคว้า ต้องบอกชื่อหนังสือ
ชื่อผู้แต่ง ชื่อโรงพิมพ์และปีพ.ศ.ที่พิมพ์ด้วย

มงคลรับฟังการอธิบายเรื่อง รูปแบบของการเขียนรายงาน
จากอาสาคนเข้าใจดีแล้ว เขาจึงเริ่มค้นเขียนรายงานจาก
การค้นคว้าเรื่อง "สัตว์มีพิษ" ในหนังสือเรื่อง "ห้องพิษ"
รายงานที่มงคลเขียนเป็นดังนี้

รายงานเรื่อง "ชีวิตแมงป่อง"
ผู้รายงาน ด.ช.มงคล รักไทย
แมงป่องเป็นสัตว์มีพิษที่ร้ายมาก
ชอบอาศัยอยู่ตามลำพังไม่อยู่รวมกับใคร
มักจะอยู่ในที่มืดและรก เช่นในร่องเท้า
ผ้าใบเก่าๆหรือในลังหนังสือ แมงป่อง
เป็นสัตว์ที่มีสายตาไม่ค่อยดี แต่มีอาวุธ
ที่ร้ายแรงในการต่อสู้กับศัตรูซึ่งก็คือ
เหล็กในที่อยู่ตรงปลายหางนั่นเอง
ในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศ
เม็กซิโก มีคนตายเพราะถูกแมงป่องต่อย
มากกว่าถูกงูกัดเสียอีก
จากหนังสือเรื่อง "ห้องพิษ" ของ
นฤมล กังวาลโกมล โรงพิมพ์สุโขทัย 2533

มงคล : “สวัสดีครับแม่ แม่ครับวันนี้คุณครูชมเชยรายงานของผม
ว่าเป็นการเขียนรายงานที่ถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด แล้วนำ
รายงานของผมไปติดไว้ที่แผ่นป้ายหน้าชั้นเรียนเพื่อให้เพื่อน
ดูเป็นตัวอย่างในการเขียนรายงานครั้งต่อไป ”

แม่ : “มีน้ำจะเห็นเดินยิ้มมาแต่ไกลเลย อย่างนี้ต้องเลี้ยง
ขอบคุณอาสุดาเสียแล้ว ”

มงคล : “ก็ศิครับ คราวนี้ผมจะได้เล่นกับน้องเอกและน้องอ้อ
ให้สนุกไปเลย ”

บทเรียน ๑๕

เรื่อง ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑

กระทรวงศึกษาธิการ

ตามหลักสูตรประถมศึกษา

พพชศักราช ๒๕๒๑

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล

วัน เดือน ปีเกิด

สถานที่เกิด

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

ประวัติการศึกษา

นางสาวนฤมล กังวาลไกล

วันที่ 21 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2504

อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

บ้านเลขที่ 103 หมู่ 2 ซอย 2 (โรงหมู)

อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ 10280

อาจารย์ 1 ระดับ 3

โรงเรียนวัดสารอด เขตราชบุรีบูรณะ

กรุงเทพมหานคร 10140

พ.ศ. 2522 ป.กศ. จากวิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ. 2526 กศ.บ. (ภาษาไทย)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ. 2534 กศ.ม. (การประถมศึกษา)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและเจตคติ

ต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับ

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

บทคัดย่อ

ของ

นงมล กิ่งवालไกล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

กุมภาพันธ์ 2534

การศึกษาค้นคว้ามีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนวัดสารอด เขตราชบุรีวาระ กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 25 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กลุ่มควบคุมได้รับการสอนปกติ ใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเองโดยใช้แบบแผนการทดลอง แบบ Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. เรื่องที่ใช้ในการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
2. แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับแผนการสอนปกติ
3. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และแบบสอบถาม

วัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ t - test แบบ Difference Score

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON OF PRATHOM SUKSA IV STUDENTS' READING COMPREHENSION,
WRITING ABILITY AND ATTITUDES TOWARD THAI LANGUAGE
USING CONCENTRATED LANGUAGE ENCOUNTER
AND TRADITIONAL METHODS

AN ABSTRACT

BY

NARUMOL KANGVANKLAI

Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education degree in Elementary Educational
at Srinakharinvirot University

February 1991.

The purpose of this study was to compare Prathom Suksa IV students' reading comprehension, writing ability and attitudes towards Thai Language using Concentrated Language Encounter and Traditional methods.

The sample used in this study was 50 Prathom Suksa IV students in the first semester of academic year 1990 from Wat Sarot School, Khet Ratburana, Bangkok. This sample was simply randomized and divided into the experimental and control groups with 25 students in each.

The experimental group was taught through the Concentrated Language Encounter teaching method; whereas the control group was taught through the traditional method. The eight - weeks' experiment was conducted by the researcher through the Randomized Control-Group Pretest - Posttest Design.

The instruments used in this study were as follows.

1. The texts used through Concentrated Language Encounter method.
2. The lesson plans used through the Concentrated Language Encounter teaching method and the Traditional method.
3. The test of reading comprehension, writing and the questionnaire of learnings attitudes towards the Thai Language.

The data were statistically analysed by the t - test difference score.

The finding results were as follows.

1. The reading comprehension of students taught through the Concentrated Language Encounter teaching method and the Traditional method was significantly different at the .001 level.

2. The writing ability of the students taught through the Concentrated Language Encounter teaching method and the Traditional method was significantly different at the .01 level.

3. The students' learning attitude towards Thai Language taught through the Concentrated Language Encounter teaching method and the Traditional method were significantly different at the .01 level.